

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԺԱՄԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ

ՄԵԾԻ

ՀԻՆԳՂԱԲԵԹՈՒ

Ի ԴԻԻՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱԻԱՏԱՅԵԼՈՑ

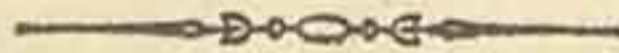

ՀԱՒԱՐԱԾՈՅ Թ. ԷՋԻՏՈՐՆԻ Ի ՌԻԼՆԱՅ.....

ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

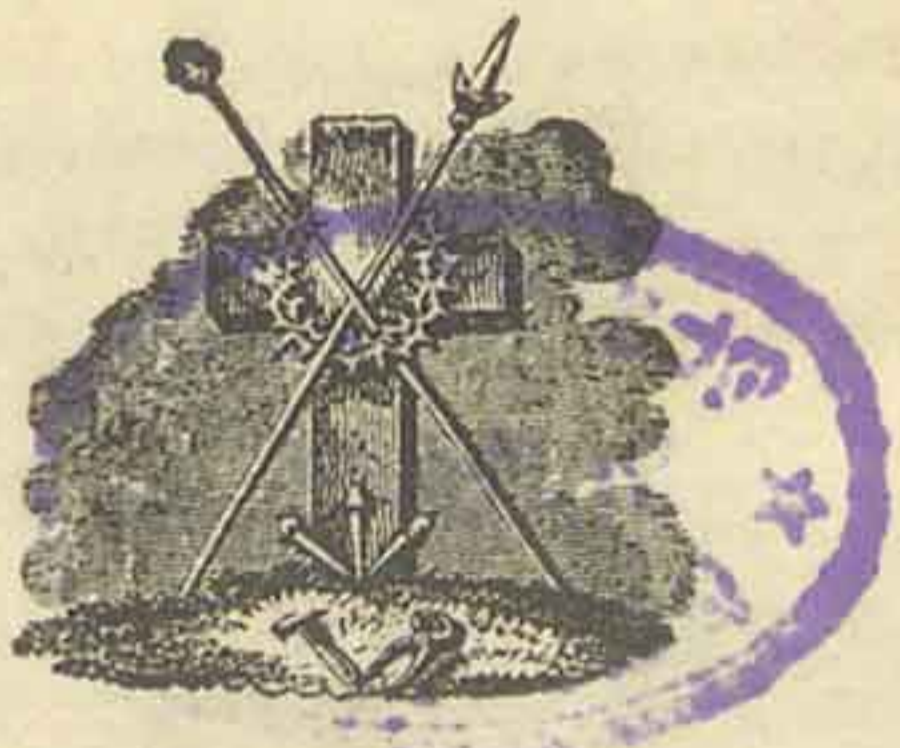

ԺԱՄԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ

ՄԵԾԻ ՀԻՆԳՉԱԲԱԹՈՒ

Ի ԳԻՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՒԱՏԱՅԵԼՈՅ

666570 4.

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒԲԵՆԻ Յ. ՔԻՐՔՃԵԱՆ

— 1871 —

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՄՈՆԱԿԱՆ ԴՐՈՒՄ
ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
ԵՐԱՅԱՆ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
ԵՐԱՅԱՆ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
ԵՐԱՅԱՆ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
ԵՐԱՅԱՆ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՄՈՆԱԿԱՆ ԴՐՈՒՄ
ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
ԵՐԱՅԱՆ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԺԱՄ

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն :

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես . սուրբ եղիցի ա-
նունքո . եկեսցէ արքայութիւնքո . եղիցին կամք
քո որպէս յերկինս եւ յերկրի : Զհաց մեր հանապա-
ղորդ տուր մեզ այսօր . եւ թող մեզ զպարտիս մեր ,
որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց . եւ
մի տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն . այլ փրկեան զմեզ
'ի չարէ : Զի քո է արքա յութիւն , եւ զօրութիւն ,
եւ փառք յաւիտեանս . ամէն :

Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս , բերան իմ եր-
դեսցէ զօրհնութիւնս՝ քո :

Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս , բերան իմ եր-
դեսցէ զօրհնութիւնս քո :

Օրհնեալ համագոց եւ միասնական անբաժանելի
սուրբ Երրորդութիւնն՝ Հայր եւ Որդի եւ Հոգի սուրբ .
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Տէր զի բազում եղևն նեղիչք իմ , եւ բազումք
յարեան 'ի վերայ իմ :

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ , թէ չիք փրկու-
թիւն սորա առ Աստուած իւր :

Այլ դու Տէր օգնական իմ ես, փառք իմ, եւ բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ :

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարողացի . եւ լուաւ ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ :

Ես ննջեցի եւ 'ի քուն եղէ . դարձեաց եւ Տէր ընդունող իմ է :

Ոչ երկեաց ես 'ի բիւրուց զօրաց նոցա . ոչք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս :

Արի Տէր եւ փրկեան զիս Աստուած իմ . զի դու հարեր զամենեանս՝ ոչք էին ընդ իս թշնամութեամբ 'ի տարապարտուց . եւ զատամունս մեղաւորաց փշրեսցես :

Տեառնդ է փրկութիւն 'ի վերայ ժողովրդեան քոյ օրհնութիւն քո :

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ , 'ի սուէ կարողացի եւ գիշերի առաջի քոյ :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քոյ Տէր . խոնարհեացի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ :

Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ եւ կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցան , եւ համարեցայ ես ընդ այնոսիկ ոչք իջանեն 'ի գուբ :

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի . եւ 'ի մեռեալս ազատ :

Որպէս վիրաւորս որք ննջեն 'ի դերեզմանի :

Զորս դու ոչ յիշեցեր , նոքա 'ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան :

Եղին զիս 'ի գբի ներքնումն . 'ի խաւարի եւ 'ի ասուերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո . զամենայն զքօսանս քո ամեր 'ի վերայ իմ :

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ, եւ եղին զիս նշաւակ իւրեանց:

Մատնեցայ եւ ոչ ելանէի. աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ:

Աղաղակեցի առ Տէր զօրհանապաղ, եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Միթէ մեռելոց առնիցես զսքանչելիս քո, կամ բժիշկք յարուցանիցեն եւ խոստովան առնիցեն առ քեզ:

Միթէ պատմեսցի՞ ոք երբէք 'ի գերեզմանի զողորմութիւնս քո, կամ զճշմարտութիւնս քո 'ի կորրատեան:

Միթէ ճանաչիցին 'ի խաւարի սքանչելիք քո, կամ արդարութիւն քո յերկիր մոռացեալ:

Ես առ քեզ Տէր աղաղակեցի. առաւօտու աղօթք իմ ժամանեայեն առ քեզ:

Ընդէր Տէր մերժես զանձն իմ, կամ զարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Տնանկ եւ վաստակաւոր եմ ես 'ի մանկութենէ իմմէ. 'ի բարձրութենէ խոնարհեցայ եւ ափշեցայ:

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո. արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս:

Երջեցան զինեւ որպէս ջուր. զօր ամենայն պաշարեցին զիս 'ի միասին:

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ եւ զծանօթս իմ վասն թշուառութեան իմոյ:

Օրհնեա՛ւ անձն իմ զՏէր, եւ ամենայն ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա:

Օրհնեա՛ւ անձն իմ զՏէր, եւ մի՛ մոռանար զամենայն տուրս նորա:

Ո՛րքաւ է զմեզս քո, բժշկէ զամենայն հիւանդութիւնս քո:

Ո՛ր փրկէ յապականութենէ զկեանս քո, պսակէ զքեզ ողորմութեամբ եւ զթութեամբ:

Ո՛ր ընու 'ի բարութենէ զցանկութիւն քո. նորոգեսցի որպէս արծուոյ մանկութիւն քո:

Առնէ ողորմութիւնս Տէր, եւ իրաւունս ամենայն զրկելոց:

Եցոյց Տէր զճանապարհս իւր Մովսէսի, եւ որդւոցն Իսրայէլի զկամս իւր:

Գթած ողորմած է Տէր, երկայնա՛յնս եւ բազում ողորմ:

Ո՛չ իսպառ բարկանայ մեզ Տէր, եւ ոչ յաւիտեան պահէ ռիս:

Ո՛չ ըստ մեզաց մերոց արար մեզ Տէր, եւ ոչ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ:

Ա.Ղ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ, այնպէս զօրացոյց Տէր զողորմութիւն իւր 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց:

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից, այնչափ հեռի արար 'ի մէջ զանօրէնութիւնս մեր:

Որպէս զթայ հայր 'ի վերայ որդւոց իւրոց, այնպէս զթասցի Տէր յերկիւղածս իւր:

Զի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, եւ յիշեաց թէ հող եմք:

Մարդոց որպէս խոտոյ են աւուրք իւր, որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի:

Շնչէ 'ի նմա հողմ, եւ ոչ է, եւ ոչ եւս երեւիտեղի նորա:

Բայց ողորմութիւն Տեառն յաւիտեանս յաւիտենից:

'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց, եւ արդարութիւնս նորա յորդւոց մինչեւ յորդիս :

Ոյք պահեն զուխտս նորա, յիշեն զպատուիրանս նորա եւ առնեն զնա :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր, արքայութիւնս նորա ամենեցունս տիրէ :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն հրեշտակք նորա՝ հր-
զօրք զօրութեամբ, որք առնէք զբանս նորա 'ի լսել-
ձայնի պատգամաց նորա :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն զօրութիւնք նորա, պաշ-
տօնեայք նորա, եւ արարողք կամաց նորա :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն գործք նորա. ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւնս նորա, օրհնեան անձնս իմ զՏէր :

Տէր լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր իննդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով :

Լուր ինձ արդարութեամբ քով, եւ մի մտաներ 'ի դատաստանս ընդ ծառայի քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քոյ ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձնս իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ, եւ նստոյց զիս 'ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից :

Չանձրացաւ յիս հողի իմ. եւ սիրտ իմ խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Անձնս իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղ-
վաղակի լուր ինձ Տէր, զի նուաղեցաւ յինչն հողի իմ :

Մի դարձուցաներ դերեաս քո յինէն. նմանիցիմ
այնոցիկ՝ ոյք իջանեն 'ի գուբ:

Լսելի արա ինձ առաւօտուց զողորմութիւնս քո,
դի ես 'ի քեզ Տէր յուսացայ:

Յոյց ինձ ճանապարհ յոր գնացից. դի առ քեզ
Տէր համբարձի դանձն իմ:

Փրկեան դիս 'ի թշնամեաց իմոց Տէր, դի զքեզ ա-
պաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, դի դու ես Աս-
տուած իմ:

Հողի քո բարի առաջնորդեացէ ինձ 'ի յերկիր
ուղիղ:

Վասն անուան քո Տէր կեցուցես դիս. արդա-
րութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ դանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեսցես զթշնամիս իմ,
եւ կորուսցես դամենայն նեղիչս անձին իմոյ, դի
եւ ծառայ քո եմ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Երբ

Յիշեսցուք 'ի գիշերի դանուն քո Տէր:

Բղխեսցեն սիրաք մեր զբան բարի, եւ լեզուք
մեր պատմեսցեն զգործս երկնաւոր թագաւորիդ:

Ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովանեսցուք զքեզ
Տէր:

Զաղօթս մեր տացուք քեզ Տէր 'ի գաւթիս քո
'ի մէջ նոր Երուսաղէմի:

Ի դիշերի համբարձցուք զձեռս մեր սրբութեամբ
առ քեզ Տէր :

Ի ձայն գոհութեան ամենայն հոգիք օրհնեցէք
զՏէր :

‡. Զարթիք փառք իմ, զարթիք, եւ ես զարթ-
թեայց առաւօտուց . ալէլուիա :

Զարթիք ընդ զուարթունս, մանկունք վերինն
Սիոնի . ալէլուիա :

Զարթիք որդիք լուսոյ 'ի յօրհնութիւն հօրն լու-
սոյ . ալէլուիա :

Զարթիք փրկեալք արեամբ, եւ տուք զփառս
փրկողին . ալէլուիա :

Զարթիք նոր ժողովուրդք, նոր երգս առեալ նո-
րողողին . ալէլուիա :

Զարթիք հարսունք հոգևով, սպասեալք գալոյ
սուրբ փեսային . ալէլուիա :

Զարթիք վառեալք լուսով ըստ իմաստուն սուրբ
կուսանայն . ալէլուիա :

Զարթիք, սլատրաստեցէք իւղ լապտերաց ջերմ
արտասուս . ալէլուիա :

Զարթիք եւ մի ննջէք, նման յիմար կուսից նիր-
հէք . ալէլուիա :

Զարթիք, երկիրպագցուք, եւ արտասուօք զայս
ասացուք . ալէլուիա :

‡. Զարթիր, ընդէր ննջես Տէր, մի մերժեր զիւզ
իսպառ :

Արի Տէր օգնեա մեզ . տայուք անուանդ քում
զփառս :

Այժմ եւ յաւէտ Հօր եւ Որդւոյ եւ սուրբ Հոգ-
ւոյն . ամէն :

Ճ. Չարթուցեալքս 'ի դրադմանէ գիշերային հանդրատենէ :

Շնորհեացէ մեզ մարդասէր Տէր մխիթարութիւն եւ 'ի սփոփանս եկեղեցւոյ :

Ահիւ եւ դողութեամբ կացցուք 'ի յաղօթս :

Եկեալ խոստովանեսցուք զյանցանս :

Եւ դացուք 'ի Քրիստոսէ զքաւութիւն եւ զմեծ դողորմութիւն :

Ա. մէն . ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Ա. մէն . ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Քարոզ

Չարթուցեալքս ամենեքեան 'ի հանգստենէ քնոյ , զոր շնորհեաց մեզ մարդասէրն Աստուած 'ի մխիթարութիւն եւ 'ի սփոփանս տկարութեան մերում . եւ եկեալքս միաբան հոգեւոր երգով 'ի փառաբանութիւն եւ 'ի պատիւ ամենասուրբ անուան Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի : Ահիւ եւ դողութեամբ կացցուք յաղօթս առաջի նորա : Եւ դոհադարուք զն 'անէ 'ի գիշերային ժամուս յայամիկ , վասն իրաւանց եւ արդարութեան նորա : Ար ընտարեաց զմեզ ողորմութեամբն իւրով . եւ շնորհեաց մեզ բերել զն 'անութիւն երկնային հրեշտակացն փառաբանիչս Տեառն Աստուծոյ ամենեցուն եւ մեզ լի ել : Եւ մեք այսուհետեւ սրբելով զանձինս մեր 'ի խղճէ եւ 'ի շար գործոց , համբարձցուք զձեռս մեր 'ի սրբութիւն առանց բարկութեան եւ երկմտութեան : Հաւատով խնդրեսցուք 'ի նմանէ զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց , խոստո

վան լինելով զգաղանիս սրտից մերոց ծածկագլխին
 Աստուծոյ : Որպէս զի ընդունելով զգաղատանս
 մեր աղօթիւք եւ բարեխօսութեամբ աւնայ՝ սրբոց
 , շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Աստուած կեալ
 առաքինութեամբ , եւ անարատ վարուք ըստ կա-
 մաց նորա յայսմ աշխարհիս : Եւ արժանաւոր լինե-
 լով յաւիտենական եւ երկնային խորանացն , զոր
 խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած
 Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր . կեցո եւ ողորմեա :
 — Կեցո՛ Տէր :

Զմնացուած զիշերիս խաղաղութեամբ անցուցա-
 նել՝ հաւատով 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք : — Շնորհեա՛ն
 Տէր :

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց
 մերոց . 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք : — Շնորհեա՛ն Տէր :

Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց
 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք : — Շնորհեա՛ն Տէր :

Զսրբոց խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւնն յօղ-
 նութիւն անձանց մերոց 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք :
 — Շնորհեա՛ն Տէր :

Եւ եւս եւ վասն միաբանութեան ճշմարիտ եւ
 սուրբ հաւատոյս մերոց զՏէր աղաչեսցուք : — Տէր
 ողորմեա՛ն :

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամե-
 նակալին յանձն արասցուք : — Քեզ Տեառնդ յանձն
 եղիցուք :

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ո-
 ղոր իութեան քում . ասացուք ամենեքեան իարա-
 նութեամբ :

Տէր ողորմեա՛ն . Տէր ողորմեա՛ն , Տէր ողորմեա՛ն :

ԵՐՔ

Առաւօտ լուսոյ .
 Արեգակն արդար .
 Առ իս լոյս ծագեան :
 Բդխումն 'ի շօրէ .
 Բդխեան 'ի հողւոյս .
 Բան քեղ 'ի հաճոյս :

Գանձդ ողորմութեան .
 Գանձիդ ծածկելոյ .
 Գտող զիս արան :
 Գուռն ողորմութեան .
 Դաւանողիս բանց .
 Դասեցն վերնոցն :

Երբեակ միութիւն .
 Եղելոյ խնամող .
 Եւ ինձ ողորմեան :
 Զարթիր Տէր յօգնել .
 Զարթո զթմրեալս .
 Զուարթնոց նմանել :

Էդ Հայր անակիղբն .
 Էակից Որդի .
 Է միշտ սուրբ Հողի :
 Ընկան զիս զթամ .
 Ընկան ողորմամ .
 Ընկան մարդասէր :

Թագաւոր փառաց .
 Թողութեանց տուող .
 Թող ինձ զյանցանս :

Ժողովող բարեաց .
 Ժողովեան եւ զիս .
 Ժողովս անդրանկաց :
 Ի քէն Տէր հայցեմ .
 Ի մարդասիրէդ .
 Ինձ բժշկութիւն :
 Լեր կեանք մեռելոյս .
 Լոյս խաւարելոյս .
 Լուծանող ցաւոյս :

Խորհրդոց զիտող .
 Խաւարիս շնորհեան .
 Խորհուրդ լուսաւոր .
 Ծնունդ Հօր ծոցոյ .
 Ծածկելոյս ստուերաւ .
 Ծագեան լոյս փառաց :

Կենարար փրկիչ .
 Կեցն զմեռեալս .
 Կանգնեան զղլորեալս :
 Հաստեան հաւատով .
 Հաստատեան յուսով .
 Հիմնեցո սիրով :

Չայնիւս աղաչեմ .
 Չեռօքս պաղատիմ .
 Չիր բարեաց շնորհեան :
 Ղամբարամբ լուսոյ .
 Ղեկավար ճարտար .
 Ղօղեալս ամրացն :

Հառադայթ փառաց .
 Ճանապարհ ինձ ցոյց .
 Ճեպել 'ի յերկինս :
 Միածինըդ Հօր .
 Մոյժ զիս յառադաստ .
 Մաքուր հարսանեացդ :
 Յորժամ դաս փառօք .
 Յահագին աւուրն .
 Յիշեան զիս Քրիստոս ,
 Նորոգող հնութեանց .
 Նորոգեան եւ զիս .
 Նորոգ զարդարեա :
 Ենորհատու բարեաց .
 Ենորհեան զքաւութիւն .
 Ենորհեան զթողութիւն :
 Ուրախացո՛՛ Տէր .
 Ողւոյս փրկութեամբ .
 Ոյր վասն եմ 'ի սուղ :
 Չար մշակողիս .
 Չար սերմանց որ յիս .
 Չորացո՛՛ զպտուղն :
 Պարզեւիչ բարեաց .
 Պարզեւեան իմոց .
 Պարտեացս թողութիւն :
 Չուր շնորհեան աչացս .
 Չերմ հեղուլ զարտօսր .
 Չնջել ըղյանցանս :

Ռեախնըդ քաղցու .
 Ռամ հողւոյս արբո՛ .
 Ռահ ցոյց ինձ լուսոյ :
 Սէր անուն Յիսուս .
 Սիրով քով ճիւղեան .
 Սիրտ իմ քարեղէն :
 Վասն զթութեան .
 Վասն ողորմութեան .
 Վերստին կեցո՛ :
 Տեսչալի տեսչեամբ .
 Տուր ինձ յաղենալ .
 Տէր Յիսուս Քրիստոս ,
 Բաբունդ երկնաւոր .
 Բոտեան զաշակերտս .
 Բամից երկնայնոց :
 Յօղ արեան քո Տէր .
 Յօղեան 'ի հողիս .
 Յնծասցէ անձն իմ :
 Իլւծեալքս մեղօք .
 Իլւծեալ աղաչեմ .
 Իլւսել յիս բարիս :
 Փրկիչ բոլորից .
 Փութան զիս փրկել .
 Փորձութեանց մեղաց ,
 Քաւիչ յանցանաց .
 Քաւեան զօրհնաբանս .
 Քեզ երգել զփառս :

Աստուածածնին բարեխօսութեամբն՝ յիշեան Տէր
 եւ ողորմեա :

Զինի ասի աղօթես :

Չքէն գոհանամք Տէր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խաղաղութեամբ: Եւ դարձութեցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպագութիւն ահաւոր եւ փառաւորեալ անուանող քում սրբոյ: Տուր մեզ Տէր, աղաչեմք դքեզ, զմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել. եւ զամենայն ժամանակս կենաց պանդխտութեան մերոյ, երկիւղիւղ քո ամրացն եւ պահեան: Որպէս զի ըզգուշութեամբ եւ անարատ վարութե կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիս՝ ժամանեցուք յանքոյթ եւ 'ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենական 'ի կեանսդ: Ենորհօք եւ մարդասիրութեամբ Տեսոն մերոյ՝ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի. ընդ որում քեզ Հօր եւ Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք՝ իշխանութիւն՝ եւ պատիւ այժմ եւ միշտ, եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Աստուծոյ երկրպագեացուք:

Առաջի քոյ Տէր:

Մայեաց Տէր բարերար ողորմութեամբ քով յերկրպագուս եւ 'ի փառաբանիչս անուանող քում սրբոյ. Տէր զօրութեանց խաղաղացն զանձինս մեր յամենայն սատանայական խռովութեանց եւ յաշխարհական դրօսանաց: Զհրեշտակ խաղաղութեան քոյ առաքեան առ մեզ, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ ան-

խառովս 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի՝ յարթնութեան եւ 'ի հանգստեան մերում: Որպէս զի բարեպաշտութեամբ եւ արժանաւորապէս քեզ Տեառնդ ծառայելով 'ի կեանս յայտոսիկ, ժամանեցուք յաւիտեանական երկնից արքայութեան քոյ, զոր պատրաստեցեր 'ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Կանոնագլխի ԳԿ:

Արարի իրաւունս եւ արդարութիւն. ալէլուիա. մի մատներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց. ալէլուիա:

Ընկան զծառայս քո 'ի բարի. զի մի ամբարտաւանք զզուեցեն զիս. ալէլուիա:

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում Տէր, եւ բանից արդարութեան քոյ. ալէլուիա:

Արան ընդ ծառայի քում Տէր ըստ ողորմութեան քում. զարդարութիւնս քո ուսն ինձ. ալէլուիա:

Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արան զիս. եւ ծանեայց զվկայութիւնս քո. ալէլուիա:

Ժամ է սլաշտել զՏէր. խափանեցին զօրէնս քո. ալէլուիա:

†. Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր. ըստ բանի քում իմաստուն արան զիս. ալէլուիա. ալէլուիա:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քոյ Տէր, եւ բանիւ քո փրկեսն զիս. ալէլուիա. ալէլուիա:

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո . յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո . ալէլուիա . ալէլուիա :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո , զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են . ալէլուիա . ալէլուիա :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս , զի զպատուիրանս քո ընտրեցի . ալէլուիա . ալէլուիա :

Ցանկացայ փրկութեան քում Տէր . եւ օրէնք քո խօսք իմ էին . ալէլուիա . ալէլուիա :

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ . եւ իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ . ալէլուիա . ալէլուիա :

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ , խընդրեան զծառայս քո . զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ . ալէլուիա . ալէլուիա :

Փառք Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն . ալէլուիա . ալէլուիա :

Օրհնութիւն հանգստեան ԳԿ :

Լոյս 'ի լուսոյ զմեզ լուսաւորեան , որ փառօք Հօր հանդերձեալ ես դալ 'ի դատել զերկիր . արժանաւորեան եւ զմեր զննջեցեալսն անձառ խոստմանց քոց ընդ սուրբս քո : Հօր եւ Հոգւոյ համագոյակից՝ 'ի տիեզերական ահեղ ատենին արժանաւորեան եւ զմեր զննջեցեալսն անձառ խոստմանց քոց ընդ սուրբս քո : Երկնի եւ երկրի արդար դատաւոր , յորժամ հատուցանես ըստ գործոց իւրաքանչիւրոց . արժանաւորեալ եւ զմեր զննջեցեալսն անձառ խոստմանց քոց ընդ սուրբս քո :

Որ արարիչդ ես հրեղինաց եւ հողեղինաց, եւ մշտնջենաւոր փառաբանիս 'ի բանաւոր պաշտօնէից . 'ի քէն հայցեմք թողութիւն շնորհեան ննջեցելոց մերոց : Որ 'ի յերկրի երեւեցար եւ ընդ մարդկանքնակեցար, եւ զանմահութիւն պարգեւեցեր մեզ մահացելոցս . 'ի քէն հայցեմք թողութիւն շնորհեան ննջեցելոց մերոց : Յորժամ նստիս յաթոռ փառաց դատողական իշխանութեամբ, եւ փառաւորես առ 'ի քէն փառօք զգինս արեան քո Տէր . 'ի քէն հայցեմք թողութիւն շնորհեան ննջեցելոց մերոց :

Որ անբաւ քո մարդասիրութեամբդ գթացար, յազգս մարդկան ծնար 'ի կուսէն, զծնեալսն սուրբ աւազանաւն զննջեցեալսն մեր ընդ սուրբս քո հանգո՞ թագաւոր յաւիտենից : Որ 'ի վերայ խաչին զենար որպէս գառն, եւ զմարմին եւ զարիւնդ քո բաշխեցեր 'ի փրկութիւն աշխարհի . զհաղորդեալս մարմնոյ քո եւ արեան . զննջեցեալսն մեր ընդ սուրբս քո հանգո՞ թագաւոր յաւիտենից :

ԿԸ. Շնորհեան մեզ Տէր ընդ ազքատաց օրինակին Ղազարու ժուժկալութիւն . զի կամաւոր աղքատութեամբ արքայութեանդ երկնից ընդ նմին վիցութք արժանի . լուր մեզ եւ ողորմեա Քրիստոս Աստուած : Որ փոխանակ հացին կարօտութեան ըզհացն անմահութեան նմա շնորհեցեր, եւ ընդ մեծատանն անդթութեան 'ի գողն Սքրահամու զնա ընկալար . լուր մեզ եւ ողորմեա Քրիստոս Աստուած : Լուսաւորեան զաչս սրտից ստանալ մեզ ողորմութեամբ 'ի քէն Տէր զողորմութիւն, զի մի ընդ մեծատանն հայցեսցութք 'ի բոց հնոցին ծագիւ մատին ջուր 'ի զովացումն . լուր մեզ եւ ողորմեա Քրիստոս Աստուած :

666799

Չանակզբնարար բղխումն 'ի Հօրէ զՀոգին, ճըշմարիտ, որ հնչմամբ ձայնի էջ 'ի վերնատունն այսօր նման սաստիկ հողոյ, զոր փառաւորեմք հողեւոր երգով: Չհամագոյակիցն Հօր եւ Որդւոյ զբաշխողն շնորհաց, որ 'ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբանն ընտրութեան լեզուաց շնորհեաց սուրբ առաքելոցն, զոր փառաւորեմք հողեւոր երգով: Չազբիւրն իմաստութեան զկասարեալն անձնաւորութեամբ, որ խօսեցաւ յօրէնս եւ 'ի մարգարէս եւ յԱւետարանս, զոր փառաւորեմք հողեւոր երգով:

Ը. Ստուածածին խորան լուսոյ անվայրափակ արփոյն կենաց, որ եղեր արեւելք արեգականն արդարութեան, եւ նստելոցս 'ի խաւարի լոյս ծագեցեր, վասն որոյ ամենեքեան զքեզ միշտ մեծացուցանեմք: Անապական տաճար, եւ մորենի անկիղելի, որ զանչէջ հուր աստուածութեանն 'ի քեզ տարեալ կրեցեր, որով բնութեանս կիղեալ շիջաւ կրից բոց, վասն որոյ ամենեքեան զքեզ միշտ մեծացուցանեմք: Անդանի տապանակ կտակարանաց նորոյ ուխտիս, որով ելք յերկիր աւետեաց հորդեալ հողւով 'ի քեզ տպաւորեալ բանին, վասն որոյ ամենեքեան զքեզ միշտ մեծացուցանեմք:

Իշ. Ո՛վ պահապան, որ ծագեցար յեղեմայ, նշան յաղթութեան ընդդէմ աներեւոյթ թշնամւոյն: Գուփակելոյ դրախտին բացող եւ առաջնորդ աւազակին, որ զբոցեղէն սուրն կապտեաց անեղին հրամանաւ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ,

Քեւ ցնձան ստորայի՛քս ամենայն 'ի միւսանդամ

քո դայտեանն, եւ յաւէժ զուարճանան դասք ան-
մարմնոյն առ էիցս :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Որ ըստ նմանութեան մահու քո անկակից արա-
րեր . եւ երկնից արքայութեանդ ժառանգորդ լի-
նել խոստացար զհաւատացեալս դայտեան քո
Տէր , զննջեցեալսն մեր ընդ սուրբս քո հանդո՞թա-
գաւոր յաւիտենից :

Սաղմոս ԳԿ

Ալէլուիա . Ալէլուիա .

Տէր լուր աղօթից իմոց , եւ աղաղակ իմ առ
քեզ եկեացէ . մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն :

Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո առ իս
դունկն քո . յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղ-
վաղակի լուր ինձ :

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ , եւ ոսկերք
իմ որպէս խռիւ չորացան : Հարայ ես որպէս խոտ,
եւ ցամաքեցաւ սիրտ իմ . մոռացայ ուտել զհաց
իմ՝ ի ձայնէ հեծութեան իմոյ :

Ացեցաւ ոսկր իմ՝ ի մարմին իմ . նմանեցայ ես
հաւալասան անաղաթի . Նզէ ես որպէս բու յա-
ւերակի . տքնեցայ եւ եղէ ես որպէս ճնճղուկ
միայն ի տանիս :

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապազ .
եւ գովիչք իմ ինեւ երգնուին Ձմոխիր որպէս ըզ-
հաց կերայ . եւ զըմպելին իմ արտասուօք խառնեցի :

Յերեսաց բարկութեան սրտատութեան քոյ . զի
դու բարձրացուցեր եւ խոնարհեցուցեր զիս : Ա-

և ուրք իմ որպէս հովանի անցին , եւ ես որպէս
խոտ ցամաքեցայ :

Դու Տէր յաւիտեան կաս , եւ յիշատակ քո յաղգէ
մինչեւ յաղգ : Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ
Սիրոյի . ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ :

ԶԿէ . Որթիւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու :

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ :

Մի երկնչիր հօտ փոքրիկ , զի հաճեցաւ հայր
ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն : Աւճառեցէք զինչա
ձեր , եւ տուք ողորմութիւն . եւ արարէք ձեզ
քսակս առանց հնանալոյ , դանձ անպակաս յեր-
կինս . ուր ոչ գող մերձենայ , եւ ոչ ցեց ապա-
կանէ : Զի ուր դանձն ձեր է , անդ եւ սիրտք ձեր
եղիցին : Եղիցին գօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս ,
եւ ճրագունք լուցեալք : Եւ դուք նմանողք մարդ-
կան՝ որք ակն ունիցին Տեառն իւրեանց՝ թէ երբ
դառնայցէ 'ի հարսանեաց . զի յորժամ գայցէ եւ
բաղխիցէ , վազվազակի բանայցեն նմա : Երանի իցէ
ծառայիցն այնոցիկ , զորս եկեալ Տէրն գացէ ար-
թունս : Ահէն ասեմ ձեզ , զի գօտի ընդ մէջ անցէ ,
եւ բազմեցուցէ զնոսա , եւ անցեալ պաշտիցէ
զնոսա . եւ եթէ յերկրորդ կամ յերրորդ պահու
եկեացէ եւ գացէ այնպէս , երանելի են ծառայքն
այնոքիկ : Բայց զայն գիտասջիք , եթէ գիտէք
տանուտէրն , յորում ժամու գող գայ , հսկէր , եւ
չտայր թոյլ ական հատանել 'ի տան իւրում : Եւ
դուք եղերուք պատրաստք . զի յորում ժամու ոչ

կարծիցէք, զայ որդի մարդոյ: Ասէ Պետրոս. Տէր,
 առ մէզ ասացիր զառակդ զայդ. եթէ առ ամե-
 նեան: Եւ ասէ Տէր. ո՞վ / ցէ հաւատարիմ տնտես
 եւ իմաստուն, զոր կացոյց Տէր իւր 'ի վերայ գեր-
 զաստանի իւրոյ՝ տայ 'ի ժամու զկերակուրս: Երանի
 իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ Տէր իւր գտա-
 նիցէ արարեալ այնպէս: Արդարեւ ասեմ ձեզ, զի
 'ի վերայ ամենայն ընչից իւրոց կացուցէ զնա:
 Ապա եթէ ասիցէ ծառայն այն 'ի սրտի իւրում,
 յամէ Տէր իմ 'ի գալ, եւ սկսանիցի հարկանել զծա-
 ռայնն եւ զաղախնայս. ուտիլ եւ բնալել եւ արբե-
 նալ: Եկեացէ Տէր ծառային այնորիկ յաւուր՝ յո-
 թում ակն ոչ ունիցի, եւ 'ի ժամու՝ յոթում ոչ գի-
 տիցէ. ընդ մէջ կտրեացէ զնա, եւ զմասն նորա
 ընդ անհաւատս դիցէ: Եւ ծառայ՝ որ գիտիցէ կամա
 Տեառն իւրոյ, եւ ոչ պատրաստեացէ ըստ կամաց
 նորա, արբցէ գան բազում: Եւ որ ոչն գիտիցէ՝
 եւ արժանի գանի ինչ գործիցէ, արբցէ գան սա-
 կաւ: Ամենայնի՝ որում շատ տուաւ, շատ խը՛դ-
 րեացի 'ի նմանէ. եւ որում բազում աւանդեցաւ,
 առաւել եւս պահանջեցեն 'ի նմանէ:

Երբ հանգստեան ԳԿ.

Ճանապարհ մուրհիոց՝
 Եւ ճառագայթ խաւարիոց,
 Հրաւիրեցեր զորդիս լուսոյ՝
 Ի յերկնային հարսանիս քո.
 Ընդ զուարճալից անդ ժողովոց
 Արժանացո՞ ըզսա դասուց,

Լի լապտերօք մոյծ յառադաստ
 Ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :
 Մերով բնութեամբ զոր ըզգեցար՝
 Ի փայտ խաչին բեւեռեցար ,
 Լուծանելով զմեզ 'ի մեղաց՝
 Ի նախահօրըն կապանաց .
 Ընծ եւ ըզսա 'ի յանցանաց՝
 Վասըն քո սուրբ չարչարանաց .
 Լի լապտերօք մոյծ յառադաստ
 Ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :
 Յետ կամաւոր մահու խաչի՝
 Եդար ի նոր գերեզմանի .
 Երեքօրեայ թաղմամբ յերկրի՝
 Նոր ըստեղծեր զմեզ կենդանի .
 Զիջեալս ընդ քեզ 'ի հող մահու
 Վերակոչեա՛ ձայնիւ փողոց ,
 Լի լապտերօք մոյծ յառադաստ
 Ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :
 Նըստեալ կանանցն ի զարերից՝
 Եւ ողբային արտասուալից .
 Իբր ըզմեռեալ անյուսալից՝
 Ըզկենդանիդ յախտենից .
 Վասըն նոցին սուրբ արտասուաց՝
 Մաքրեա ըզսա 'ի յանցանաց .
 Լի լապտերօք մոյծ յառադաստ
 Ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :
 Շարժեալ հիմանցըն գրծոխոց
 Ի տեսանելն ըզքեզ ներքնոց .
 Հաներ զհողիսն որ 'ի բանտին՝
 Կապեալ զիշխանըն մահածին .

Ընդ հանդուցեալ հոգիս սրբոց՝
 Հանդն՝ զհոգի նրն՝ ջեղեղոյս
 Լի լապտերօք մոյժ յառազատ
 Ընդ ի մասստուն սուրբ կուսանացն :
 Ուրախութեամբ զօրք երկնային՝
 Յերկից յերկիր իջանէին :
 Յորժամ յարեար 'ի մեռելոց՝
 Լոյս ծագեցար արարածոց :
 Սուրբ յարութեամբ քո կենարար՝
 Յարն ըզսա 'ի կեանս անմահ :
 Լի լապտերօք մոյժ յառազատ
 Ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :
 Չհանդուրժեալ պահապանացն՝
 Ի յերկիրդէ երկնաւորացն՝
 Որք աւետիս տային կանա՛ց՝
 Թէ մահ լուծաւ մահկանացուաց :
 Սա որ մահու քո տրնկակից՝
 Լիցի կենացդ հաղորդակից :
 Լի լապտերօք մոյժ յառազատ
 Ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :
 Պարակցեալ անմարմնականքն՝
 Առ կենսատու սուրբ գերեզմանն :
 Տան աւետիս ազգի մարկան՝
 Վասն կենացն յաւէժական :
 Դասաւորեան պարտից նոցին՝
 Ըզ՝ ընջեցեալս յօրըն վերջին :
 Լի լապտերօք մոյժ յառազատ
 Ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն :
 Ձահաւորեալ նըշան խաչին՝
 Յարեւելից փայլեալ ծագին :

Հաւատացեալքն 'ի քեզ բերկրին՝
 Եւ ուրացողքն կոծեսցին •
 Զերկրապագուս սրբոյ խաչին՝
 Պայծառացի լուսով նորին •
 Լի լապտերօք մոյծ յառազաստ
 Ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն •
 Տրտմահաղորդ չարչարանօք
 Ի յանձն առեր ըզմահ խաչին •
 Եւ փայտին բարձօղ եղեր
 Վասն Ադամայ նախաստեղծին •
 Ողորմած Տէր ողորմեա •
 Հոգւոցն մեր նընջեցելոց •

Մաղխանք •

Հոգւոցն հանգուցելոց Քրիստոս Աստուած արան
 հանգիստ եւ ողորմութիւն • եւ մեզ մեղաւորացա
 շնորհեան զթողութիւն յանցանաց •

Քարոզ •

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք •
 Վասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեցուք ըզ-
 փրկիչն մեր Քրիստոս • զի զ'ոսա ընդ արդարանօ
 զասեսցէ • եւ զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմու-
 թեան իւրոյ • Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցն
 եւ ողորմեան • — Տէր ողորմեա • Տէր ողորմեա • Տէր
 ողորմեա •

Աղօջ •

Քրիստոս որդի Աստուծոյ անօխակալ եւ բարե-
 գութ • զիմ քո արարչական սիրովդ 'ի հոգիս հան-

դուցեալ ծառայից քոց : Յիշեան յաւուր մեծի դաս-
լըստեան արքայութեան քոյ . արան արժանի ողոր-
մութեան , քաւութեան եւ թողութեան մեղաց :
Դասաւորեալ պայծառացո ընդ սուրբս քո յաջա-
կող Ռեան դասուն : Զի դու ես Տէր եւ արարիչ ամե-
նեցուն դատաւոր կենդանեաց , եւ մեռելոց : Եւ քեզ
վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ . այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Սարկաւաֆն . Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղա-
չեսցուք , ընկալ , կեցն եւ ողորմեան :

Քահանայն . Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոց
եւ Հոգւոյն սրբոյ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Օրհնութիւն ԳԶ

Կց . Օրհնեսցուք զՏէր զի փառօք է փառաւորեալ :

Վերածգողն երկնից մշտնջենաւոր Հօր որդին .
ներգործեալ իմոյս 'ի վեր քան զհրաշս . ծառայի
առեալ զկերպ անկողոպտելի աստուածութեամբն :

Բանին զմաքրեցելոցն ջրով զոտս լուանայ . զի
զխոնարհութիւն 'ի նոսա տպաւորեացէ . Երրորդու-
թեանն զոյ օթեվան :

Բաշխէ զմարմին իւր եւ զարիւն՝ նոր ուխտ ան-
ուանեալ . եւ յիշատակ կամաւոր մահուանն . մեր-
ձեցելոցս 'ի նա սրբութեամբ :

Աղբիւր լուսոյ եւ ճառագայթ անշիջանելի լոյս .
որ լուանալ յանձն առիւր զոտս աշակերտացն . մաք-

րեա 'ի մէնջ զմէզ խաւարին խորհրդոյ՝ եւ լուսաւորեա զմեզ :

Որ մարմնով եւ արեամբ քո ցուցեր զթողութիւն մեղաց . որ միշտ պատարագիս 'ի մեզ անձախապէս . մաքրեա 'ի մէնջ զմէզ խաւարին խորհրդոյ՝ եւ լուսաւորեա զմեզ :

Որ քաւիչ զայս նոր ուխտ ցուցեր յետ առաջնոյ քո . մահացելոցս 'ի ճաշակմանէ նախահօրն . մաքրեա 'ի մէնջ զմէզ խաւարին խորհրդոյ՝ եւ լուսաւորեա զմեզ :

Որ եսզ 'ի յերկինս եւ 'ի վերայ երկրի . այսօր յանձն առեր լուանալ զոտս աշակերտացն . եւ զիս լուան Քրիստոս 'ի մեղաց իմոց :

Որ բարեբանիս յիմանալի զուարթնոց՝ . հաճեցար մարմնով պատարագիլ . արա եւ զիս արժանի Աստուածային շնորհիդ :

Որոյ աթոռ քերովրէ՝ 'ի վերնատունն բազմեցար . կենարար բաժակաւզ զմեզ փրկեցեր, փրկեա եւ զիս յաւիտենից 'ի հրոյն :

Քրիստոս Աստուած՝ որ վասն մեր խոնարհեցար 'ի կամաւոր չարչարանս . լուացեր զոտս աշակերտացն այսօր 'ի սուրբ վերնատունն . ազաչեմք փրկիչ ողորմեա :

Որ կազմեցեր սեղան խորհրդոյ . եւ արբուցեր յանմահական բաժակէն . սրբոց քոց առաքելոց այսօր 'ի սուրբ վերնատունն . ազաչեմք փրկիչ ողորմեա :

Մաքրեա զմիտս եւ զխորհուրդս, զի եւ մեք հաղորդեսցուք սրբութեա ք . ընդ սրբոց քոց առաքելոց այսօր 'ի սուրբ վերնատունն . ազաչեմք փրկիչ ողորմեա :

Որ վասն մեր յերկրի երեւեալ՝ զամենայն կա-
տարեցիք ստորինայն . այսօր կատարումն ստուե-
րական տօնիցն . որդի Աստուծոյ՝ ողորմեա :

Մարդ ճշմարիտ եւ դասն անարատ . որ դատա-
պարտեցիք զմեզս 'ի մարմն' . այսօր խոտարնեցար
'ի լուանալ զոտս աշակերտացն . որդի Աստուծոյ ո-
ղորմեա :

Բան հօր եւ քահանայապետ ճշմարիտ . որ զաշ-
խարհակեցոյց զմարմնս եւ զարիւնդ քո քաջխնդեր
յառաքեալսն . այսօր հաղորդին հողեղէնքս Աստուա-
ծային խորհրդոյդ . որդի Աստուծոյ՝ ողորմեա :

Յորմէ սարսեալ սերովքէքն ոչ իշխելին նայիլ .
այսօր 'ի ծառայի կերպարանս եղեալ նսխալաւի-
տեան Բանն . օրհնեցէք զնա հողեւոր երգով :

Սարկաւազն . եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղա-
ջեսցուք , ընկալ՝ կեցն եւ ողորմեա :

Քահանայն . Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ
եւ Հոգւոյն սրբոյ , այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Էփ . **Որ** համագոյդ ես Հօր եւ Որդւոյ . անճա-
ռարար բխումն 'ի միշտ էէն . այսօր բղխեցիք ջուր
կենդանի յերուսաղէմ . Հողի Աստուծոյ ողորմեա :

Որ արարչակից ես Հօր եւ Որդւոյ . որով կենդա-
նածուեալք 'ի ջուրց արարածք . այսօր որդիս Աս-
տուծոյ ծնանիս 'ի ջուրց . Հողի Աստուծոյ ողորմեա :

Որ փառակից ես Հօր եւ Որդւոյ . եւ ք . ես յխորս
Աստուծոյ . այսօր խորագէտս իմաստից զյիմարս
աշխարհի արարեր . Հողի Աստուծոյ ողորմեա :

Էն . **Որ** երկայնամիտդ ես Տէր . քաղցր եւ անտ-

խակայ . հա՛ գո զհողիս քոց ծառայից . զի մի դարձցի
տնանկ ամաչեցեալ՝ յաւուրն . ահեղ ատենին : Զյի-
շատակ հրաժարելոցն՝ ՚ի հաճոյս քեզ ընկայցիս . եւ
զուխտս մեր ընկալ՝ որպէս զԱրեւին՝ զՆոյին եւ
զԱբրահամուն . զի մի դարձցի տնանկ ամաչեցեալ
յաւուրն ահեղ ատենին : Ի խորան քում սիրողաց
հա՛ գուցես զծառայս քո . եւ զհողիս նոցա դա-
սեսցես ընդ սուրբս քո . զի մի դարձցի տնանկ ամ-
աչեցեալ՝ յաւուրն ահեղ ատենին :

ՄԺ. Որ յէոթեանդ ես ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգ-
ւոյն անսկիւրն Որդի . խոնարհեցար ՚ի հայրական
ծոցոյ . մարդ եղեալ մարմնացս ՚ի կուսէն . բառ-
նալով զյաղթումն մահու յանցանաց նախահօրն .
քեզ երգե՛ք ընդ զօրս հրեշտակացն ՚ի մէջ հով-
ուացն օրհնեալ եւ Քրիստոս նախայաւիտեան Բանդ :
Այսօր ծնար որ ՚ի Հօրէ յառաջ քան զյաւիտեանս
Որդի . ճառագայթ փառաց եւ ծագումն անմեկ-
նելի լուսոյն . աստղազուչակ տեսեամքն յայրին
իջեւանի եւ ՚ի մտեր անբանից բազմեալ . քեզ եր-
գե՛ք ընդ զօրս հրեշտակացն ՚ի մէջ հովուացն օրհ-
նեալ եւ Քրիստոս նախայաւիտեան Բանդ : Թագա-
ւոր փառաց Քրիստոս եւ արարիչ բոլորից . Աս-
տուած հօր իշխան հայր հանդերձեալ լուսոյն . մա-
նուկ երեւեալ այսօր անվով ոխելիդ ՚ի յէոթեան .
քեզ երգե՛ք ընդ զօրս հրեշտակացն ՚ի մէջ հով-
ուացն օրհնեալ եւ Քրիստոս նախայաւիտեան Բանդ :

ԻԶ. Այսօր ուրախուեալ ցնձան երկնից բազմու-
թիւնքն . ՚ի նաւակատիս սուրբ եկեղեցւոյ . քանզի
չնորհեցաւ մեզ քահանայսպետ յաւիտենից . ՚ի լու-
սաւորել զկոթովիկէ սուրբ զեկեղեցի . փառք դա-

ըրատեան քո Տէր : Այսօր աիւն լուսոյ հովանի եղեւ մեզ 'ի բարձանց . քանզի թագաւորն երկնաւոր եկաւորի 'ի սուրբ եկեղեցի . եւ զօրք հրեշտակաց ծաւալեալ տօնեն ընդ մարդկան . փառք գալստեան քո Տէր : Այսօր քահանայապետ ճշմարիտ աստուածային օրինօքն պատուեալ . կանգնէ զքառանկիւն սեղան խաչին . արժանապէս պատարագեալ բաշխէ՝ ըզմարմին եւ զարիւնն Տեառն . մաքրապէս մերձեցարուք փրկեալք նոր ժողովուրդք . եւ հայցեցէք 'ի Քրիստոսէ զի շնորհեսցէ զսա մեզ ընդ երկայն աւուրս :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Որ զստուերակերպն այսօր ճշմարտապէս կատարեաց . լուանալով զոտս աշակերտացն 'ի պատրանաց թշնամւոյն . օրհնեցէք զնա հոգեւոր երգով :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Այսօր վերստին նորոգեցաք 'ի յանիծից նախահօրն . ճաշակելով զմարմինն եւ զարիւն որդւոյն Աստուծոյ . օրհնեցէք զնա հոգեւոր երգով :

Մայրեանք .

Փառք հրաշափառ գալստեան քոյ Տէր 'ի չարչարանս . զօրհնեալ եւ զփառաւորեալ զհրաշալի եւ զյաղթող գալուստդ քո օրհնեմք եւ փառաւորեմք : Մարդասէր Տէր , վասն սրբուհւոյ անարատ մօր քոյ եւ կուսի . եւ վասն խաչի քոյ պատուականի՝ ընկալ զաղաչանս մեր , եւ կեցն՝ զմեզ :

Քարոզ .

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր 'ի ճանապարհս խա-

դադու թեան . զՏէր աղաչեսցուք : — Տէր ողորմեա :

Վասն ցրելոյ 'ի մէնջ դամնայն խորհուրդս չարին . զՏէր աղաչեսցուք : — Տէր ողորմեա :

Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս եւ առաքինի վարս . զՏէր աղաչեսցուք : — Տէր ողորմեա :

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօրաջոյն իւրոյ . զՏէր աղաչեսցուք : — Տէր ողորմեա :

Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվաղակի ընդ սոխք մերովք . զՏէր աղաչեսցուք : — Տէր ողորմեա :

Վասն հողւոցն հանգուցելոց որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով 'ի Քրիստոս ննջեցին . զՏէր աղաչեսցուք : — Յիշեալ Տէր եւ ողորմեա :

Եւ եւս եւ վասն միաբանութեան ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ . զՏէր աղաչեսցուք : — Տէր ողորմեա :

Չանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք : — Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք :

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ :

Աղօթ .

Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա :

Տէր երկնի եւ երկրի՝ արարիչ ամենայն արարածոց՝ երեւելեաց եւ աներեւութից . Առ քեզ կարգաւք յամենայն ժամ . զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն քո . եւ արքայութիւն քո ամենեցուն :

տիրէ : Շնորհեան մեզ երկխղիւ 'ի պաշտօն քո կան-
խել հանապազ . սիրել զքեզ 'ի բոլոր սրտէ , եւ 'ի
բովանդակ մտաց , եւ յամենայն գորութենէ մերմէ
պահել զպատուիրանս քո . համբառնալ առ քեզ
զձեռս մեր 'ի սրբութիւնս առանց բարկութեան եւ
երկհտութեան , եւ գտանել 'ի քէն զշնորհս եւ զո-
ղորմութիւնս . եւ զառաքինասէր գործոցն յաջողու-
թիւնս : Վասն զի դու ես Տէր կենաց եւ Աստուած
ողորմութեանց . եւ քեզ վայելեն փառք , իշխա-
նութիւն . եւ պատիւ , այժմ եւ միշտ եւ յաւի-
տեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն .

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Աստուծոյ երկրպագեսցուք .

Առաջի քո Տէր :

Քու՛մ ամենազօր եւ յաղթող տէրութեանդ կրկնի
ամենայն ծունր յերկրպագութիւն . եւ փառաւորի
յամենեցունց թագաւորութիւն քո : Նայեան յերկր-
պագութիւնս մեր , եւ ուսո՛ մեզ առնել զարդա-
րութիւն ճշմարտութեան : Վասն զի դու ես Աս-
տուած խաղաղութեան՝ որ բարձեր զթշնամութիւն
'ի միջոյ , եւ արարեր խաղաղութիւն յերկինս եւ
յերկրի : Հեռաւորաց եւ մերձաւորաց աւետարանե-
ցեր զնոր պարգեւս քոյին բարեացդ : Որու՛մ եւ
զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս արասցես՝ դա-
սելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո . Աստուած
մեր եւ Տէր եւ փրկիչ Յիսուս Քրիստոս : Որ ես օրհ-
նեալ ընդ Հօր , եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն , այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Աւելլու՛ր .

Աւելլու՛իա . Աւելլու՛իա . Աւելլու՛իա .

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ . եւ շուրջ եւ
զէց զսեղանով քո Տէր :

Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քոյ . եւ զտեղի
յարկի փառաց քոց :

Աւելլու՛իա . Աւելլու՛իա . Աւելլու՛իա :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան . ակն յան-
դիման նեղչաց իմոց :

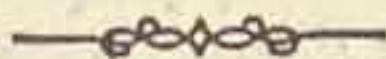
Օծեր իւզով զգլուխ իմ . բաժակ քո որպէս ա-
նապակ արբեցոյց զիս :

Փառք եւ երկրպագութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն սրբոյ , այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յա-
ւիտենից . ամէն :

Մաղխանք .

Յերգս օրհնութեան եւ 'ի ձայն սաղմոսաց ան-
դադար փառաբարեմք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ
Հոգին : Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

ԱՌԱԻՑԵԱՆ ԺԱՄ

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով. ցնծացաք
և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն . յորս խոնարհ
արարեր զմեզ . եւ ամացն՝ յորս տեսաք զչարհարանաւ :

Հայեաց Տէր 'ի ծառայս քո . եւ 'ի գործս ձեռաց
քոց . եւ առաջնորդեա որդւոց 'նոցա . եղիցի լոյս
Տեառն Աստուծոյ 'ի վերայ մեր :

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի մեզ Տէր .
եւ զգործս ձեռաց մերոց յաջողեան մեզ :

Փառք Հօր եւ Որդւոց եւ Հոգւոցն սրբոց :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Սարկաւաքն . եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղա-
ջեսցուք , ընկալ կեցո՛ւ եւ ողորմեան :

Քահանայն . Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոց
եւ Հոգւոցն սրբոց . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Եւ ասի Փոխ :

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց . օրհ-
նեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան :

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ մեզ .
արդար ես դու Տէր , եւ ամենայն գործք քո ճշմա-
րիտ են :

Ճանապարհք քո ուղիղ են , եւ ամենայն դատաա-
տանք քո արդար են :

Դատաստան արդարութեան ածեր 'ի վերայ մե

ըստ ամենայնի . եւ զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր .
եւ քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց Երուսաղեմի :

Արդարու թեամբ եւ յիրաւի ածեր զայս ամենայն
'ի վերայ մեր վասն մեղաց մերոց :

Անօրինեցաք եւ յանցեաք ապստամբ լինել 'ի քէն .
մեղաք յամենայնի , եւ պատուիրանաց քոց մեք ոչ
անսացաք :

Ոչ պահեցաք եւ ոչ արարաք՝ որպէս պատուի-
րեցեր դու մեզ . զի զբարիս գտցուք մեք 'ի քէն :

Արդ զամենայն զոր արարեր , եւ զոր ինչ ածեր
'ի վերայ մեր , արդար դատաստանաւ արարեր :

Մատնեցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնամեաց մերոց ա-
ռօրինաց՝ խստաց . եւ ապստամբողաց :

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի , եւ չարի քան զա-
մենայն երկիր մատնեցեր զմեզ :

Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս մեր .
զի յամօթ , եւ նախատինք եղաք ծառայից քոց
եւ պաշտօնէից :

Այլ մի մատներ զմեզ խապառ վասն անուան քո .
մի ցրեր դու խտս քո . եւ մի 'ի բացեայ առներ զո-
ղորմութիւնս քո 'ի մէնջ :

Վասն Արրահամու սիրելւոյ քոյ , Իսահակայ ծա-
ռայի քոյ . եւ Իսրայելի սրբոյ քոյ :

Խոստացար նոցա՝ եւ ասացեր , բազմացուցից
զպաւակ ձեր որպէս զատուղս երկնից բազմու-
թեամբ . եւ որպէս զաւազ առ եղբ ծովու :

Եւ արդ Տէր նուաղեցաք մեք քան զամենայն
աղգս . եւ եմք տառապեալ յամենայն երկրէ
այսօր վասն մեղաց մերոց :

Ո՛չ գոյ 'ի ժամանակիս յայտնիկ իշխան՝ մարտ

դարէ եւ առաջնորդ . ոչ ողջակէզք պատարագաց . եւ ոչ խուճկք շրինաց , եւ ոչ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քոյ , եւ զողորմութիւն զտանել 'ի քէն :

Այլ անձամբք խոնարհեալ , եւ հոգւով տառապանաց՝ ընդունելի լիցուք մեք՝ որպէս զողջակէզք խոյոց եւ զուարակաց , եւ որպէս բիւրաւորս գառանց պարարտաց :

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջի քո , զի կատարեալ գացուք զկնի քու եւ չիք ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ :

Եւ արդ գամբ զհետ քո ամենայն սրախք մերովք . երկնչիմք 'ի քէն . եւ խնդրե՛՛ք զերեսս քո Տէր , մի՛ յամօթ առներ զմեզ :

Այլ արսն առ մեզ ըստ հեղութեան քում եւ ըստ բազում ողորմութեան քում , փրկեան զմեզ վասն սքանչելեաց քոյ Տէր . եւ փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան :

Յամօթ լիցին ամենեքեան , որք չարչարեն զճառայս քո . առաջեցեալ լիցին բռնութիւնք հոցա , եւ ամենայն զօրութիւնք հոցա խորտակեսցին :

Եւ ծանիցեն , զի դու ես Տէր Աստուած միայն՝ որ փառաւորեալդ ես 'ի վերայ ամենայն աիեղերաց :

Օրհնեալ ես դու Տէր Աստուած հարցն մերոց , զովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոյ . զովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբութեան քոյ . զովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոց արքայութեան քոյ :

դովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Օրհնեալ եւ որ հաստիս 'ի քրովբէս , եւ հայիս յան-
դունդս . դովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւի-
տեան :

Նրհնեալ եւ 'ի վերայ հաստատութեան երկնից .
դովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Օրհնեցէք ամենայն դորձք Տեառն զՏէր . օրհնե-
ցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք երկինք զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր
արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք հրեշտակք Տեառն , եւ ջուրք՝ որ 'ի
վերայ երկնից զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք
զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք զօրութիւնք Տեառն՝ արեգակն եւ լու-
սին զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յա-
ւիտեան :

Օրհնեցէք աստեղք երկնից՝ անձրեւք եւ ցօղք
զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւի-
տեան :

Օրհնեցէք ամենայն հողմք՝ հուր եւ ջեր զՏէր .
օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք ցուրտ եւ տօթ , ցօղ եւ ձիւնաբեր
զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւի-
տեան :

Օրհնեցէք սառն եւ պարզ , եղեանն եւ ձիւն ըզ-
Տէր , օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք տիւք եւ զիշերք , լոյս եւ խաւար ըզ-
Տէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւի-
տեան :

Օրհնեցէք ամպք եւ փայլատակունք եւ երկիր

զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք լերինք , բլուրք եւ ամենայն բոյսք երկրի զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք աղբիւրք , ծովք՝ եւ դետք զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք կէտք եւ ամենայն կայտառք , որք 'ի ջուրս , եւ թռչունք երկնից զՏէր , օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք գազանք եւ անասունք , եւ որդիք մարդկան զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք Նորայել զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք քահանայք զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք ծառայք տեանն զՏէր . օրհնեցէք . եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք անձինք եւ շունչք արդարոյ զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք սուրբք եւ խոնարհք սրտիւք զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք Անանիա , Աղարիա եւ Միսայել զՏէր . օրհնեցէք , եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ՝ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Մաղթանք .

Օրհնեցէք զարալիչն ալարածոյ , զՏէրն Տերանց ,

զթագաւորն թագաւորաց, զԱստուածն աստու-
ծոց: Օրհնեցէք՝ զուկեցէք՝ բարեբանեցէք. զի քաղցր
է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Շարական Հարց ԲԶ.

Հո. Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց. օրհ-
նեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան:

Լոյսդ 'ի հայրական ծոցոյ ծաղեալ հալածելով
զխաւար մեղաց. կենարարդ յայանեցեր այսօր ըզ-
խորհուրդ ընտրեալ քո աշակերտացն. օրհնեալ
եկեալդ 'ի փրկութիւն մեզ Աստուած հարցն մերոց:

Զոր օրհնեն դասք լուսեղէնք՝ զոտս տաժանեալս
լուացեր զա'իծիցն մերկացեալ 'ի մէնջ ծածկոյթ.
զգեստ ծառայի սիւստար. օրհնեալ եկեալդ 'ի փրկ-
ութիւն մեզ Աստուած հարցն մերոց:

Անապականութեան ազրիւր՝ զկենդանարարդ
քաշխեցեր զմարմինդ քո. նորողելով զմահացեալսն
ջանցանօք 'ի պատրանաց թշնամոյն. օրհնեալ
եկեալդ 'ի փրկութիւն մեզ Աստուած հարցն մերոց:

Գ. Օրհնեցէք ամենայն դործք Տեառն զՏէր օրհ-
նեցէք: Ճառագայթ փառաց Հօր եւ պատկեր բա-
րեբարութեան. որ զգեցաւն այսօր զգեստ ծառա-
յական կերպի. զնա ամենայն ազինք օրհնեցէք հոգե-
ւոր երգով:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Որ անճառ խոնարհութեամբ 'ի մաքրումն սափց
աշակերտացն. զմարդկային աշղի գնացս ուղղեաց
'ի յերկինս. զնա ամենայն ազինք օրհնեցէք հոգե-
ւոր երգով:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Որ բաշխամար կենդանարար խորհրդոյ անապա-
կան ճաշակամարն հրաւիրեաց զմեզ յերկնից ար-
քայութիւնն . զնա ամենայն ազինք օրհնեցէք հո-
գեւոր երգով :

Քարոզ .

Եկեալքս ամենեքեան 'ի սուրբ կաթուղիկէ եւ
առաքելական եկեղեցի , ազաչեսցուք զմիածին Որ-
դին Աստուծոյ , զՏէր մեր եւ զփրկիչն Յիսուս Քր-
րիստոս : Որ էջ փառօք Հօր 'ի մէջ հնոցին . եւ
փրկեաց զերիս մանկունսն 'ի քաղղէացւոց անտի :
Առւսաւոր եւ սուրբ պահեսցէ զմիտս մեր . զի մի
երբէք խաբեսցուք մեք 'ի մեղաց , եւ 'ի ցանկու-
թենէ աշխարհի : Այլ արժանի եղիցուք պահել ըզ-
պատուիրանս նորա . առնուլ զպսակն լուսոյ եւ
կենաց 'ի յանձինս մեր : Զոր խոստացաւ սիրելեաց
իւրոց ճշմարիտն Աստուած , Յիսուս Քրիստոս Տէր
մեր կեցո՛ եւ ողորմեա՛ :

Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ . Տէր ողորմեա՛ :

Մարտիրոս .

Հզօր , յաղթօղ , սքանչելազործ , սուրբ մեծի տէ-
րութեան Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք՝
իշխանութիւն եւ պատիւ . այժմ եւ միշտ եւ յա-
ւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Եւ ասի Փոխս :

Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր . եւ ցնծասցէ հո-
գի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով :

Այց արար 'ի վերայ խոնարհութեան ազախն

իւրոյ . այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամենայն աղղք :

Արար ընդ իս մեծամեծս հօրն . եւ սուրբ է ա-
նուն նորա :

Ողորմութիւն արար յազգաց յազգս երկիւղածաց
իւրոց . եւ արար զօրութիւն բազկաւ իւրով :

Տրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սրտից . եւ
քակեաց զհօրս յաթոռոց :

Զխոնարնս բարձրացոյց . զկարօտս ելից բարու-
թեամբ . եւ զմեծատունս արձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց Իսրայելի ծառայի իւրոյ . յիշելով
զողորմութիւն իւր :

Որպէս խօսեցաւ առ հարս մեր . ընդ Աբրահամու՝
եւ զաւակի նորա յաւիտեան :

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայելի՝ որ յայց ել,
եւ արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ :

Յարոյց մեզ զե լջի՛ր փրկութեան 'ի տանէ Դաւթի
ծառայի իւրոյ . որպէս խօսեցաւ բերանօք սրբոցն
որք յաւիտենից մարդարէքն էին :

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց . եւ 'ի ձեռաց
ամենայն ատելեաց մերոց :

Առնել ողորմութիւն առ հարսն մեր . եւ յիշել
զկտակարանս սրբութեան իւրոյ :

Զերդումն՝ զոր երգուաւ Աբրահամու հօր մերոյ .
տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն 'ի թշնա-
մեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութեամբ եւ արդարութեամբ
առաջի նորա զամենայն աւուրս կենաց մերոց :

Եւ դու մանուկ, մարդարէ բարձրելոյն կոչեալի՛ր .
զնասցես առաջի Տեառն պատրաստել զճանապարհս
նորա :

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան իւրոյ 'ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոյ :

Վասն զթոյ ողորմութեան Տեառն Աստուծոյ մերոյ, որով երեւեցաւ մեզ արեգակն 'ի բարձանց' լուսաւոր առնել զխաւար մեր :

Ծագել զլոյս 'ի վերայ այսոցիկ' որք նստէաք 'ի խաւարի եւ 'ի ստուերս մահու . ուղղել զոտս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութեան :

Արդ՝ արձակեան զժառայս քո Տէր ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն . զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո . զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց :

Լոյս 'ի յայանութիւն հեթանոսաց, եւ փառք ժողովրդեան քում Իսրայելի :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ եւմիշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Շարահան Մեծացուացէ ԲԶ .

Կց . Մեծացուացէ անձն իմ զՏէր եւ ցնծացէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով :

Չքեզ հայր յառաջ քան զյաւիտեանս՝ բարեբանին զասք անմարմնոց հրեշտակաց . ձայնիւ երգով գոչեն եւ աղաղակեն . Աստուած աստուծոց եւ Տէր տերանց փրկիչ գոլով :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Առաքեցեր զքո միածինդ մարմնանալ 'ի սուրբ կուսէն, եւ անարատ ծնանիլ յորովայնէ անասական . բառնալով զմեր նեղութիւնս . Աստուած աստուծոց եւ Տէր տերանց փրկիչ գոլով :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն .
 Շնորհք բարի յերուսաղէմ երեւեցաւ հեթանո-
 սաց . զի արարիչն յաւիտենից տղայ եղեալ յոր-
 դեզրութիւն կենաց կոչէ . Աստուած աստուծոց
 եւ Տէր տերանց փրկիչ զոլով :

Քարոզ .

Սուրբ զԱստուածածինն՝ եւ զամենայն սուրբս
 բարեխօս արասցուք առ Հայր յերկինս . զի կամե-
 ցեալ ողորմեսցի՝ եւ զթացեալ կեցուցէ զարա-
 րածս իւր, ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցն եւ
 ողորմես :

Աղօթք .

Ընկալ Տէր զազաչանս մեր բարեխօսութեամբ
 սուրբ Աստուածածնին անարատ ծնողի միածնի
 Որդւոյ քոյ . եւ ազաչանօք ամենայն սրբոց քոց .
 եւ աւուրս շնորհիւ Լոբ մեզ Տէր , եւ ողորմես ,
 ներես , քաւես եւ թող զմեզսմեր, Արժանաւորես
 գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ եւ
 ընդ սրբոյ Հոգւոյդ , այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
 յաւիտենից . ամէն :

Եւ ասի Փօխս :

Ողորմես ինձ Աստուած՝ ըստ մտնի ողորմու-
 թեան քում , ըստ բազում զթութեան քում քաւես
 զանօրէնութիւնս իմ :

Առաւել լուսն զիս յանօրէնութենէ իմմէ . եւ զի
 մեղաց իմոց սուրբ արան զիս :

Չանօրէնութիւնս իմ եւ ինձէն դիտեմ. եւ մեղք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղաց Տէր. եւ զչար առաջի քոյ ա-
րարի:

Որպէս արդար եղիցիա 'ի բանս քո, եւ յաղթեա-
ցես 'ի դատելն քո:

Անօրէնութեամբ յղացաւ, եւ 'ի մեղս ծնաւ զիս
մայր իմ.

Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր. զանյայտս
եւ զծածկեալս իմաստութեամբ քո յայտնեցեր ինձ:

Յօղեան յիս մշտկաւ, եւ սուրբ եղէց. լուան, եւ
քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արան ինձ Տէր զցնծութիւն եւ զուրախու-
թիւն. եւ ցնծացեն սակերք իմ տառապեալք:

Դարձն զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց. եւ զամե-
նայն անօրէնութիւնս իմ քաւեան յինէն:

Զսիրտ սուրբ հաստատեան յիս Աստուած, եւ ըզ-
հողի ուղիղ նորոգեան 'ի փորի իմում:

Մի ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց. եւ զհողի
քո սուրբ մի հաներ յինէն:

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան. եւ հողում
պետութեան քոյ հաստատեան զիս:

Աւուրցից անօրինաց զճանապարհս քո. եւ ամ-
պարիշտք առ քեզ դարձցին:

Փրկեան զիս յարենէ Աստուած՝ Աստուած փրկու-
թեան իմոց. ցնծացէ լեզու իմ յարդարութեան
քում:

Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս, բերան իմ եր-
գեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցանէաք.

քայց դու ընդ ողջակէզս լակ ոչ հաճեցար :

Պատարագ Աստուծոյ հողի խոնարհ . զսիրտ սուրբ
եւ զհողի խոնարհ՝ Աստուած ոչ արհամարհէ :

Բարի արա տէր կամօք քովք Սիոնի , եւ շինես
ցին պարիսպքն Երուսաղեմի :

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարու-
թեան . յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սե-
ղան քո զուարակս :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամ-
էն :

Շարական Աղարթա ԳԶ.

Կց . Աղարթեան ինձ Աստուած , քաւեան զանօրէնու-
թիւնս իմ :

Արկողղ զլոյս որպէս զօթոց . այսօր անճառ
խոնարհութեամբ 'ի վերնատունն խորհրդոյ . զգեստ
ծառայի սիւսածանիլ յանձն առեր . օրհնեմք զեկեալդ
'ի կամաւոր չարչարանս :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Որում երկրպագեն դասք հրեշտակաց . խոնար-
եցար 'ի լուանալ դոտս հողեղէնս . բժշկել ստքօք
ղգարչապարս նախահօրն . բժշկեան զհողւոյ իմոց
զհիւանդութիւնս :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Որ 'ի խոնարհս փրկականս եկեղեցւոյ . բաշխե-
ցերաչալերատայն զմարմինդ քո . նորոգելով զմա-
հացեալսն 'ի ճաշակմանէ , հաղորդս այսմ ընկալ ըղ-
մեզ միայն մարդասէր :

Քարոզ .

Երկրպագեմք քեզ Տէր Աստուած մեր անցեալքս
 քնդ երկարութիւն գիշերիս եւ կանխեալքս 'ի տեղ-
 ատջ խոստովանութեան, մատուցանեմք զառաւօ-
 տու զաղօթս մեր: Զքեզ Տէր օրհնեմք եւ փառա-
 ւորեմք. եւ զքէն Տէր գոհանամք. որ արժանի ա-
 րարեր զգիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել, եւ
 հասանիլ 'ի ժամ առաւօտուս: Արժանաւորեա զմեզ
 Տէր անճառ խոստմանց քոց, զոր խոստացար սի-
 րելեաց քոց՝ ճշմարիտդ Աստուած Յիսուս Քրիս-
 տոս Տէր մեր, կեցն եւ ողորմեա: — Կեցն Տէր:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ո-
 ղորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միա-
 քանութեամբ: — Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա.
 Տէր ողորմեա:

Մայրամեհ .

Ողորմած՝ գթած՝ ճշմարիտ՝ սուրբ մեծի տէրու-
 թեանն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ վայելի փառք
 իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յա-
 շիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ սոյն Փոխ .

Ալէլուիա . ալէլուիա:

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս . օրհնեցէք զնա 'ի բար-
 ճունս:

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա . օրհ-
 նեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա:

Օրհնեցէք զնա արեգակն եւ լուսին . օրհնեցէք զնա ամենայն աստեղք եւ լոյս :

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից . եւ ջուրք՝ որ ՚ի վերոյ քան զերկինա . օրհնեցէք զանուն տեառն :

Զի նա ասաց եւ եղեն . հրամայեաց , եւ հաստատեցան :

Վացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից . սահման եղ՝ եւ ոչ անցանեն :

Օրհնեցէք զՏէր յերկրէ վիշապք , եւ ամենայն խորք :

Հուր եւ կարկուտ՝ ձիւն եւ սառն՝ հողմ եւ մրրբիկ՝ որք աննէք զբան նորա :

Լերինք եւ ամենայն բարձունք , ծառք պաղարկերք եւ ամենայն մայրք :

Գազանք եւ ամենայն անասունք՝ սողունք եւ ամենայն թռչունք թեւաւորք :

Թագաւորք երկրի , եւ զօրք իւրեանց . իշխանք՝ եւ ամենայն դատաւորք երկրի :

Երիտասարդք եւ կուսանք , ծերք եւ աղայք օրհնեցէք զանուն Տեառն :

Բարձրացաւ անուն նորա միայն . խոստովանու թիւն նմա յերկինս եւ յերկրի :

Բարձր աննէ Տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոց . օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա յորդւոցն Իսրայելի . ժողովոցն՝ որ մերձ է առ Տէր :

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր . օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց :

Ուրախացի խորայել յարարիչ իւր . որդիք Սիոնի . ցնծացեն ՚ի թագաւորն իւրեանց :

Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութեամբ , սաղմոս

աիւք եւ օրհնութեամբ սաղմոս ստասցեն նմա :

Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդս իւր սուրբ . եւ բարձրր առնէ զհեզս 'ի փրկութեան :

Պարծեսցին սուրբքն փառօք . եւ ցնծասցեն 'ի հանազիստս իւրեանց . եւ բարձր արասցեն զԱստուած բերանօք իւրեանց :

Սուր երկասյրի եա 'ի ձեռս նոցա , առնուլ զհասուցումն 'ի հեթանոսաց , յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց :

Կապել զթագաւորս նոցա կապանօք , եւ զզօրաւարս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք :

Առնել նոցա դատաստան ըստ գրոց . եւ փառք այս են ամենայն սրբոց նորա :

Օրհնեցէք զԱստուած 'ի սրբութեան նորա . օրհնեցէք զնա 'ի հաստատութեան զօրութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա , օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան . օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ . գովեցէք զնա ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր . գովեցէք զնա 'ի բարբառ լսելիս :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան . ամենայն հողիք օրհնեցէք զՏէր :

Փառք Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Ս. յժմ եւ միշտ եւ յաւիտ անս յաւիտենից . ամէն :

Շարական Տերչերիէց ԳԶ .

Կց. Օրհնեցէք զՏէր յերկնից, օրհնեցէք զնա 'ի բարձանց :

Որ անակիրքն յէտ թեանդ ես Աստուած . այսօր զգեցար զգեսսս հողեղէն ծառայի ծածկելով զմերկութիւն Նախահօրն . օրհնեալ եկեալդ 'ի փրկութիւն ազգի մարդկան :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ .³

Որ վերօրհնիս 'ի հրեղէն քերովբէից . այսօր եկիր կամաւ 'ի վերնատունն խորհրդոյ, լուացեր զաշակերտան յօրինակ վասն մեր . օրհնեալ եկեալդ 'ի փրկութիւն ազգի ազգի մարդկան :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Որ յաթոռ փառաց նստիս ընդ Հօր . այսօր բազմիլ ընդ աշակերտան յանձն առեր . բաշխելով ըզմարմին եւ զարիւն քո սուրբ . օրհնեալ եկեալդ 'ի փրկութիւն մարդկան :

Աստուծոս օրհնութիւն .

Փառք 'ի բարձունս Աստուծոյ . եւ յերկիր խաղաղութիւն, 'ի մարդիկ հաճութիւն : Եւ օրհնութիւնքեղ 'ի բարձունս . օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր . օրհնեմք զքեզ, եւ զովեմք զքեզ : Խոստովանիմք Տէր զքեզ . եւ երկիրպաղանեմք քեզ . փառաւորեմք զքեզ . զսհանամք Տէր զքէն վասն մեծի փառաց քոց : Տէր թաղաւոր սուրբդ երկնային՝ Աստուած եւ Հայր ամենակալ : Տէր եւ Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս եւ սուրբ Որդի . Տէր աստուած զա-

որն Աստուծոյ, եւ Որդի Հօր. որ առեր զմերս 'ի կուսէն. ողորմեցար, բարձեր զմեզս աշխարհի. եւ արդ՝ ընկալ զաղաչանս մեր: Սուրբդ որնստիս ընդ աջմէ Հօր՝ ողորմեաց մեզ. զի դու միայն սուրբ. դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս: Տէր եւ Հոգիդ սուրբ. որ 'ի փառս Աստուած ընդ Հօր. Ամէն:

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ. Տէր եւ գովեմք զանուն սուրբ քո յաւիտեան՝ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Արժանի արն Տէր զօրս զայս խաղաղութեամբ, եւ առանց մեղաց պահեան զմեզ: Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ եւ փառաւորեալ է անուն սուրբ քո յաւիտեանս. ամէն: Օրհնեալ Տէր, ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո. օրհնեալ Տէր ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո. օրհնեալ Տէր ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո: Տէր ապաւէն եղեր մեր յաղդէ յաղդ: Ես աղաչեմ Տէր ողորմես ինձ. եւ բժշկես զանձն իմ. եւ մեղաց քեզ: Յոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո. եւ զփրկութիւնս քո տուր մեզ: Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեանս. զգործրս ձեռաց քոց մի անտես առներ: Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ: Ի քէն է Տէր աղբիւր կենդանութեան. եւ լուսով երեսաց քոց տեսանեմք ըզլոյս: Մաղեան զողորմութիւնս քո, որք ճանաչեն ըզքեզ Տէր:

Մաղթանք .

Փառք պատիւ, եւ երկրպագութիւն 'ի բարձունքս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Աստուածային Երգ.

Որսացան զանձն արդարոյ. եւ զարիւն ամբիժ պարտաւոր առնէին:

Եղեւ Տէր ապաւէն իմ, Աստուած օգնական յուսոյ իմոյ:

Քարոզ.

Փառաւորեացուք զամենակալն Աստուած զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի՝ դոհանալով զնրմանէ, որ պահեաց զմեզ խաղաղութեամբ 'ի դիշերիս յայսմիկ, եւ առաջնորդեաց մեզ 'ի խաւարէ 'ի լոյս, 'ի մահուանէ 'ի կեանս, յապականութենէ յանապականութիւն, յանդիտութենէ 'ի դիտութիւն ճշմարտութեան իւրոյ: Աղաչեացուք եւ խնդրեացուք 'ի նմանէ, զի զերկարութիւն տունջեանս խաղաղութեամբ, եւ ամենայն մտադիւր զուարթութեամբ արասցէ անցուցանել 'ի մէնջ: Եւ պարբայեալ պահեացէ զժողովուրդս իւր Աստուածային զօրութեամբն, որ 'ի վերայ ամենայնի բարերարութեամբն իւրով իշխանութիւն ունի: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցն եւ ողորմեա:

Զառաւօտս լուսոյ, եւ զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով 'ի Տեառնէ խընդրեացուք: — Ծնորհեա Տէր:

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոյ 'ի Տեառնէ խնդրեացուք. — Ծնորհեա Տէր:

Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոյ 'ի Տեառնէ խնդրեացուք: — Ծնորհեա Տէր:

Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւնն յօղ-

նութիւն անձանց մերոց 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք :
— Ծնորհեա Տէր :

Եւ եւս եւ վասն միաբանութեան ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ . զՏէր աղաչեսցուք : — Տէր ողորմեա :

Չանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք : — Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք :

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ : — Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա :

Աղօթք :

Գոհանամք զքէն Տէր Աստուած մեր, որ երեւելի լուսով քո զուարճացուցեր զամենայն արարածս քո . իսկ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց զամենեան լուսաւորեցեր զհաւատացեալս 'ի քեզ : Զօրացն եւ զմեզ Տէր 'ի պահպանութիւն պատուիրանաց քոց' 'ի տունջեանս յայսմիկ, եւ յամենայն ժամանակի : Որպէս զի լուսաւորեալ մտօք միշտ զհաճոյս քո արասցուք, եւ հանդերձեալ բարեացդ հասցուք ընդ ամենայն սուրբս քո : Ծնորհօք եւ մարդասիրութեամբ Տեառնդ մերոյ՝ եւ փրկչիդ Յիսուսի Քրիստոսի . որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ . այժմ եւ միշտ, եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Աստուծոյ երկրպագեսցուք :

Առաջի քո Տէր :

Խաղաղութիւն մեր եւ կեանք՝ որ 'ի Հօրէ առաքեցար՝ միաձինս Որդի Աստուծոյ Տէր մեր եւ փրկիչ Յիսուս Քրիստոս : Տուր մեզ լիազարգացումքս, զոր շնորհեցեր սրբոց քոց առաքելոցն, փրկմամբ քո 'ի նոսա զկենդանացուցիչ եւ դամենազօր հողիդ քո սուրբ . որպէս զի եւ մեք խաղաղացեալք յամենայն աշխարհական սահեցմանց՝ լիցուք տաճար եւ բնակարան Աստուածային շնորհացդ : Եւ գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյդ Քրիստոս Աստուած մեր . այժմ եւ միշտ, եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Եւ այս ասի .

Սուրբ Աստուած . սուրբ եւ հզօր . սուրբ եւ անմահ ողորմեաց մեզ : Երէ+ անգամ կրկնեա :

Փառաւորեալ եւ օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ մայր Քրիստոսի մատն զաղաչանս մեր Որդւոյ քո եւ Աստուծոյ մերոյ :

Մաղխանի .

Փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ, եւ յամենայն վրտանգից մերոց :

Քարոզ .

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին . եւ իջանելոյ 'ի վերայ մեր ողոր-

մութեան եւ գթութեան տեառն Աստուծոյ . ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ կեցո եւ ողորմեա :

Քահանայն . Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ , այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Ապա ապի խոսո .

Օրհնեցէք մանկուոնք զՏէր . եւ օրհնեցէք զանուն Տեառն :

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայամհետէ մինչեւ յաւիտեան :

Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս արեւու՝ օրհնեալ է անուն Տեառն :

Բարձր է 'ի վերայ ամենայն ազգաց Տէր , եւ յերկինս են փառք նորա :

Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մեր 'ի բարձունս բռնակեալ , եւ զխոնարհս տեսանէ յերկինս եւ յերկրի :

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ . եւ բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեւաց :

Նստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ զամուլն 'ի տան ուրախամիտ՝ որպէս մայր որդւովք բերկրեալ :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Շարահան Մանկուանք ԱԿ .

Կց . Օրհնեցէք մանկուոնք զՏէր եւ օրհնեցէք զանունն Տեառն :

Այսօր կանգնեցաւ աւազան մկրտութեան 'ի թողութիւն մեղաց մերոց :

Այսօր Տէրն մեր լուանայր զոտս աշակերտացն եւ պատուիրէր զայս ասելով :

Մի ոմն 'ի ձէնջ եղբարք մատնելոց է զիս 'ի մահ , եւ որոշի յաշակերտացի :

Փառք Հօր եւ Որդւոց եւ Հոգւոյն սրբոց :

Զայն լուեալ Պետրոսի ակնարկէր առ Յովհաննէս հարցանել թէ ո՞վ իցէ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Բանն զոր ասաց Յիսուս , տրտեցոյց զիւր զաշակերտան եւ խռովեցան ամենեքեան :

Քարոզ .

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի , եւ հաստատութեան սրբոց եկեղեցւոց զՏէր աղաչեացուք : Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ :

Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա :

Աղօթիք .

Սուրբ եւ Տէր Աստուած մեր հօր եւ փառաւորեալ . որ նստիս 'ի կառս քերովբէականս . եւ լոյս ծագես յարարածս քո : Լուսաւորեա զմեզ Տէր 'ի ժամ առաւօտուս , որպէս զի 'ի ծագել լուսոց տունջեանս , ծագեսցի առ մեզ գութ մարդասիրութեան քո : Հեռացո՛ 'ի մէնջ Տէր զխարէութիւն սատանայի . եւ զբռնութիւն նորա խորտակեան աղօթիւք եւ բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց : Արս՛ եւ զերկիրս պաղարեր 'ի սնունդս ծառայից քոց :

Յորոց հանապաղ փառաւորեալ դովի ամենասուրբ
Երրորդութիւնդ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Ապա Սաղմոս ողբայայն 'ի լման .

Էջ . Որսացան զանձն արդարոյ , եւ զարիւն ան-
բիծ պարտաւոր առնէին :

Էի . Աստուած վրէժխնդիր , Տէր Աստուած վրէժ-
խնդիր յայտնեցար :

Բարձր լեր որ դատես զերկիր . հատն զհատու-
ցումն ամբարտաւանից :

Մինչեւ յերբ մեղաւորք Տէր , մինչեւ յերբ մե-
ղաւորք պարծեսցին :

Բարբառեալ խօսէին զանիրաւութիւն . խօսեսցին
ամենեքեան՝ ոյք դործեն զանօրէնութիւն :

Զժողովուրդս քո Տէր խոնարհ արարին , եւ զժա-
ռանդութիւն քո չարչարեցին :

Զայրին եւ զպանդուխտն սպանին , զորբան կո-
տորեցին եւ ասացին . ոչ տեսանէ զայս Տէր , եւ
ոչ 'ի միտ առնու Աստուած Յակորայ :

Իմացարուք անզգամք ժողովրդեան , եւ անմիտք՝
մինչեւ յերբ ոչ առնուք 'ի միտ :

Որպէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝ ինքն ոչ լուիցէ ,
կամ որ ստեղծ զակն՝ ինքն ոչ տեսանիցէ :

Որ խրատէ զաղինս , որպէս թէ ոչ յանդիմա-
նեսցէ , որ ուսուցանէ մարդոյ զգիտութիւն , Տէր
ճանաչէ զխօրհուրդս մարդկան , զի են ընդունայն :

Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես զու Տէր , եւ յօ-
բինաց քոյ ուսուցանես զու նմա :

Յաժուցանես դու նմա դաւուրս չարութեան,
մինչեւ փորեացի խորխորատ մեղաւորի:

Ոչ մերժէ Տէր զժողովուրդ իւր, եւ զժառանգութիւն իւր ոչ առնէ անտես:

Մինչեւ դարձցին իրաւունք յարդարութիւն. ընկալցին զնա ամենեքեան ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Ո՞ յարիցէ ընդ իս 'ի վերայ չարաց, կամ ո՞ հաւաւասարեացի ինձ 'ի վերայ այնոցիկ, ոյք դորձեն զանօրէնութիւն:

Եթէ ոչ Տեառն օգնեալ էր ինձ, փոքր միւս եւս բնակեալ էր անձն իմ 'ի դժոխս:

Թէ ասէի՝ թէ ահա սասանեցան ոտք իմ, ողորմութիւն քո Տէր օգնէր ինձ:

Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝ մխիթարութիւն քո ուրախ առնէր զանձն իմ:

Մի հաւասարեացի քեզ աթոռ անօրէնութեան, ո պատճառէ զվաստակս ընդդէմ հրամանի:

Որսացան զանձն արդարոյ, եւ զարիւն անբիժ պարտաւոր առնէին:

Եղեւ Տէր ապաւէն իմ. Աստուած օգնական յուսոյ իմոյ:

Հատուցէ նոցա Տէր ըստ անօրէնութեան նոցա. ըստ չարութեան նոցա կործանեացէ զնոսա Տէր Աստուած մեր:

ԶԿԷ. Որթիւ:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Բայց այժմ անձն իմ խոռովեալ է. եւ զինչ ասացից, եթէ հայր՝ ապրեցո՞ զիս 'ի ժամէ աստի

յայսմանէ . այլ վասն այնորիկ եկի 'ի ժամս յայս :
 Հայր՝ փառաւորեան զանուն քո , եկն բարբառ յերկ-
 նից . եւ փառաւոր արարի , եւ դարձեալ փառա-
 ւոր արարից : Եւ ժողովուրդն որ կայր եւ լսէր՝ ա-
 սէին , որոտումն լինել . կէսքն ասէին . հրեշտակ
 խօսեցաւ ընդ նմա : Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ
 ասէ . ոչ վասն իմ ինչ եկն բարբառս այս , այլ
 վասն ձեր : Այժմիկ դատաստան է աշխարհիս այ-
 սորիկ . այժմիկ իշխանս աշխարհիս այսորիկ ընկես-
 ցի արտաքս : Եւ ես յորժամ բարձրացայց յերկրէ ,
 զամենեսին ձգեցից առ իս : Զայս ասէր , նշանա-
 կեալ՝ թէ որով մահու մեռանելոց իցէ : Պատաս-
 խանի ետ նմա ժողովուրդն . մեք լուաք յօրինաց՝
 եթէ Քրիստոսն յաւիտեան կայ , եւ դու զիմրդ
 ասես՝ թէ պարտ է բարձրանալ որդւոյ մարդոյ .
 ով այն որդին մարդոյ : Ասէ ցնոսա Յիսուս . փոքր
 միւս եւս ժամանակ լոյս ընդ ձեզ է . զնացէք մինչ-
 դեռ զլոյսն ունիք , զի մի խաւար ձեզ հասցէ . զի
 որ զնայ 'ի խաւարի , ոչ գիտէ յո՞ երթայ : Մինչ-
 դեռ զլոյսն ընդ ձեզ ունիք՝ հաւատացէք 'ի լոյսն ,
 զի որդիք լուսոյ եղիջիք : Զայս խօսեցաւ Յիսուս ,
 եւ չոգաւ՝ եւ թաքեաւ 'ի նոցանէ : Եւ այնչափ նը-
 շանս արարեալ էր առաջի նոցա . եւ նոքա ոչ հա-
 ւատային 'ի նա . զի լցցի բանն Եսայիայ մարգա-
 րէի՝ զոր ասացն . Տէր ո՞ հաւատաց 'ի լուր մեր , եւ
 բազուկ Տեառն ո՞ւմ յայտնեցաւ : Վասն այնորիկ
 ոչ կարէին հաւատալ , զի միւսանգամ ասէ Եսայի .
 թէ կուրացոյց զաչս նոցա , եւ ապշեցոյց զսիրտս
 նոցա , զի մի տեսցեն աչօք , եւ իմասցին սրտիւք ,
 եւ դարձցին՝ եւ բժշկեցից զնոսա : Զայս ասաց

Եսայի՛ դի ետես դիառս նորա , եւ խօսեցաւ վասն
 նորա : Բայց սակայն եւ յիշխանաց անտի բազումք
 հաւատացին 'ի նա . այլ վասն փարիսեցւոցն ոչ
 յայտնէին , դի մի՛ 'ի ժողովրդենէն ելանիցեն , Բան-
 դի սիրեցին դիառս մարդկան՝ առաւել քան ըզ-
 փառսն Աստուծոյ :

Երբ .

Հառադայթեալ Բանն 'ի Հօրէ
 Յօր հինգերորդն հրամայէ .
 Բրդիսեալ 'ի ջրոց սեռք կայտառաց
 Եւ թեւաւորս օղականաց .
 Իսկ 'ի դարուն հինգ մրկրրաին
 Յամպն եւ 'ի ծովն Խորայէլ հին .
 Տացուք հրաշից ներգործողին
 Պատիւ եւ փառս անեղ Բանին :

Մաքրապէս օրինակի
 Առաքելոցն Քրիստոսի .
 Որք 'ի ծովէն տիրերական
 Ի յերկնայինսն կոչեցան .
 Անցին ընդ ծով աշխարհական
 Եւ 'ի Հողին մրկրրաեցան .
 Տացուք հրաշից ներգործողին
 Պատիւ եւ փառս անեղ Բանին :

Յուրախութիւնան անդրաւական
 Ի հարսանիսն անապական .
 Զձեզ առաքեաց Հայրն փառաց
 Հրաւիրատուք տրրամականաց .
 Սուրբ հարսանեացն այն հայցեցէք

Ընդ ձեզ լինել մեզ պարակից .
 Տացուք հրաշից ներգործողին
 Պատիւ եւ փառս անեղ Բանին :

Նորոգողք արեղերաց
 Ի նախահօրն յանցանաց .

Նորափետուր զարդարեցիք
 Զեկեղեցիս հեթանոսաց .

Պաղատեցէք առ նոյն գլխած
 Զմեզ նորոգել 'ի հնոց մեզաց .

Տացուք հրաշից ներգործողին
 Պատիւ եւ փառս անեղ Բանին :

Շինող էիցրս համայնից
 Արարածոց 'ի հանգոյից .

Նոյն շինեցեր զեկեղեցի
 Վէմք 'ի վերայ վիմին Բանի .

'Գ եղեալ հիմունս 'ի նոր Սիոն
 Ըզմեզ յօգեան շինամար 'ի նոյն .

Տացուք հրաշից ներգործողին
 Պատիւ եւ փառս անեղ Բանին :

Ուրախացաւ գնացիւք գետոց
 Քաղաք 'ի քէն շինեալ Յիսուս .

Յորմէ վրտակք շնորհաց հոսեն
 Զողիս մարդկան առողանեն .

Արբո եւ մեզ 'ի ջրոյն կենաց
 Հայցմամբ հողւոյն մատուրեակաց .

Զի բանաւոր երկիրս քո
 Պողաբերի 'ի փառս քո :

Քարոզ .

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ

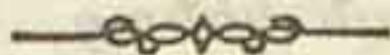
Տեառնէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ
'ի վերայ մեր, Տէրն ամենակալ կեցուցէ եւ ողորմեացի :

Ի թիւ. կեցո Տէր . երէտ Տէր ողորմեսա :

Աղօթք :

Քում ամենազօր եւ հրաշալի գալստեանդ քոյ
'ի չարչարանս Քրիստոս Աստուած մեր՝ երկիրպա-
գանեն զօրք հրեշտակաց . զի դու միայն ունիս
զանմահութիւն բնակեալդ 'ի լոյս անմատոյց : Եւ
մեք հողեղէն արարածքս խոնարհեալ երկիւղիւ
երկիրպագանեմք, զսուրբ եւ զհրաշալի եւ զյաղ-
թող զգալուստդ քո 'ի չարչարանս օրհնեմք եւ փա-
ռաւորեմք : Եւ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք
զօրհնութիւն եւ զփառս՝ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ
Հոգւոյդ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւի-
տենից . ամէն :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

ՃԱՇՈՒ ԺԱՄ

ԿԱՐԳ ԶԱՊԱՇԻԱՐՈՂՍՆ ԱՐՁԱԿԵԼՈՅ

Յերբորդ ժաման ժողովին 'ի դուռան էկեղեցոյն զան
արձակեաց զապաշխարողան ։ Բայց էիէ լինի ապաշխարող
Լ իէ ոչ, զկարգն կարարել պարտ է ։ Եւ նախ առ ։

Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ Աստուած ճշմարիտ . ամէն ։

Սաղմոս .

Ողորմեան ինձ Աստուած՝ ըստ մեծի ողորմու
թեան քում, ըստ բազում զթութեան քում քաւեան
զանօրէնութիւնս իմ ։

Առաւել լուան զիս յանօրէնութենէ իմմէ . եւ 'ի
մեղաց իմոց սուրբ արան զիս ։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն զիտեմ . եւ մեղք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ ։

Քեզ միայն մեղայ Տէր . եւ զչար առաջի քոյ ա
րարի ։

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, եւ յաղթես
ցես 'ի դատելն քո ։

Անօրէնութեամբ յղացաւ, եւ 'ի մեղս ծնաւ զիս
մայր իմ ։

Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր . զանյայտս
եւ զձածկեալս իմաստութեամբ քո յայտնեցեր ինձ ։

Յօղեան յիս մշտկաւ, եւ սուրբ եղէց . լուան, եւ
քան զձիւն սպիտակ եղէց ։

Լսելի արան ինձ Տէր զցնծութիւն եւ զուրախու
թիւն . եւ ցնծացեն ոսկերք իմ տառապեալք ։

Գարձն՝ զերեսս քո՝ 'ի մեղաց իմոց . եւ զամե-
նայն անօրէնութիւնս իմ քաւեան յինէն :

Զսիրտ սուրբ հաստատեան յիս Աստուած , եւ ըզ-
հոգի ուղիղ նորոգեան 'ի փորի իմում :

Մի ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց . եւ զհոգի
քո սուրբ մի հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան . եւ հողում
պետութեան քոց հաստատեան զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո . եւ ամ-
պարիշտք առ քեզ դարձցին :

Փրկեան զիս յարենէ Աստուած՝ Աստուած փրկու-
թեան իմոց . ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում :

Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս , բերան իմ եր-
զեսցէ զօրհնութիւնս քո :

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցանէաք .
բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ . զսիրտ սուրբ
եւ զհոգի խոնարհ՝ Աստուած ոչ արհամարհէ :

Բարի արա տէր կամօք քովք Սիոնի , եւ շինես-
ցին պարիսպքն Երուսաղեմի :

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարու-
թեան . յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սե-
ղան քո զուարակս :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Երբ .

Օրհնեմք ըզքեզ Հայր անըսկիզբն
Եկից էակ 'ի յանգոյից ,

Բարձեր ձևօք նիւթ 'ի հողոյ ,
 Եւ ստեղծեր մարդ 'ի պատկեր քո ,
 Գրչուխն ոտից խոնարհեցաւ
 Զի դպատուիրան քո մոռացաւ ,
 Գարձեալ ասեմք 'ատ անառակին
 Թէ Հայր մեղայ քեզ 'ի յերկինս :

Երկնաւորաց անքրննելի
 Եղեր մարդկան տեսանելի ,
 Զգեցար պատկեր հողեղինի
 Պատկերըդ Հօր անփոխելի ,
 Ելեր յերրորդ ժամ 'ի խաչին
 Վասն Ադամայ նախաստեղծին ,
 'Գ աւաղակին քում խաչակցին
 Արժանացն ըզմեզ դրախտին :

Թագաւոր թագաւորաց
 Առատարուղիս հողի շնորհաց ,
 Ժողովելոցն 'ի վերնատան
 Առաքելոցն երկոտասան ,
 Խ հրոյ լեզուս երեւեցար
 Յողիս նոցա վերանըստար ,
 Կնւր յանուն քո ժողովելոցս
 Էջ եւ առ մեզ յերրորդ ժամուս :

Մաղթանք .

Յամենայն ժամ աղաչանք իմ այս են՝ 'ի մեղաց
 իմոց սուրբ արն դիս Տէր . եւ յօտարէն պահեան
 դժառայս քո մարդասէր Տէր :

Սարկաւորն . Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղա-
 չեսցուք , ընկալ , կեցն եւ ողորմեսն :

Քահանայն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ
եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն :

Առաջին Սաղմոս :

Առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ. Աստուած իմ
'ի քեզ յուսացայ, մի ամաչեցից. եւ մի ծիծաղես
ցին զինեւ թշնամիք իմ :

Ամենեքեան որ համբերեն քեզ, մի ամաչեսցեն.
այլ ամաչեսցեն անօրէնք յունայնութեան իւրեանց :
Չճանապարհս քո Տէր ցոյց ինձ, եւ զշաւիղս քո
ուսո ինձ :

Առաջնորդես ինձ 'ի ճշմարտութեան քում եւ ու
սո զիս, զի դու ես Աստուած փրկիչ իմ. եւ ես
քեզ համբերի զօրհանապաղ :

Յիշեա Տէր զգթութիւնս քո եւ զողորմութիւնս
քո, որք են յաւիտենից :

Զմեղս մանկութեան իմոյ եւ զանդիտութեան ի
մոյ մի յիշեր, այլ յիշեա զիս Տէր ըստ ողորմութեան
քում վասն քաղցրութեան քոյ. զի քաղցր եւ ու
ղիղ ես :

Վասն այսորիկ օրէնադէտ առնես զմեղաւորս 'ի
ճանապարհի. առաջնորդես հեզոց 'ի դատաստանի.
եւ ուսուցանես հեզոց զճանապարհս քո :

Ամենայն ճանապարհք տեառն ողորմութեամբ եւ
ճշմարտութեամբ են այնոցիկ, ոյք խնդրեն զուխտ
եւ զվկայութիւն նորա :

Վասն անուան քոյ Տէր քաւես 'զմեղս իմ, զի
քաղում եղեն. ով է մարդ որ երկնչի 'ի տեառնէ.

օրէնսդէս առնէ զնա 'ի ճանապարհի՝ յոր եւ հաճեցաւ :

Անձն նորա 'ի բարութեան հանդիցէ . եւ զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր :

Զօրութիւն է Տէր երկիւղածաց իւրոց . եւ զկրտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա :

Աչք իմ յամենայն ժամ առ Տէր են . եւ նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ :

Նայեա առ իս եւ ողորմեա ինձ, զի միամօր եւ աղքատ եմ ես :

Նեղութիւնք սրտի իմոց բազում եղեն յոյժ . եւ 'ի վշտաց իմոց հան գիս :

Տես զխոնարհութիւն իմ եւ զվաստակ իմ, եւ թող ինձ զամենայն զմեղս իմ :

Տես զթշնամիսն իմ, զի բազում եղեն . առեղութեամբ՝ որք 'ի նանիր ատեցին գիս :

Պահեա զանձն իմ եւ փրկեա գիս . եւ մի յամօթ եղէց, զի յուսացայ 'ի քեզ :

Ամբիժք եւ ուղիղք կցորդք եղեն ինձ . եւ ես քեզ համբերի . փրկեա Աստուած զՆարայէլ յամենայն նեղութեանց նորա :

Պատ արա ինձ Տէր՝ զի ես յամբժութեան իմում գնացի, 'ի Տէր յուսացայ՝ զի մի եղէց հիւանդ :

Փորձեա գիտ Տէր եւ քննեա գիտ, փորձեա զերկկամունս իմ եւ զսիրտ իմ :

Ողորմութիւն քո Տէր առաջի աչաց իմոց . հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում :

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց, եւ ընդ անօրէնքս ես ոչ մտից :

Ատեցի ես զժողովս չարաց, եւ ընդ ամբարիշտս

Ես ոչ նստայց :

Նուացից սրբութեամբ դձեռս իմ, եւ շուրջ եղէց
զսեղանով քով Տէր :

Նսել ինձ դձայն օրհնութեան քո, եւ պատմել զա-
մենայն սքանչելիս քո :

Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, եւ զսեղի-
յարկի փառաց քոց :

Մի կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն իմ, եւ
մի ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ :

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են, եւ աջ
նոցա լի է կաշառօք :

Ես յամբժութեան իմում գնացի. փրկեա զիս Տէր
եւ ողորմեա ինձ :

Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան. յեկեղեցիս մեծս
օրհնեցից զքեզ :

Տէր լոյս իմ եւ կեանք իմ՝ ես յուժմէ երկեայց.
Տէր ապաւէն կենաց իմոց՝ ես յուժմէ դողացայց :

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել զմարմին իմ, նե-
ղիչք իմ եւ թշնամիք իմ, նոքա տկարացան եւ ան-
կան :

Թէ պատրաստեսցի 'ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ եր-
կիցէ սիրտ իմ. թէ յարիցէ 'ի վերայ իմ ճակատա-
մարտ, սակայն եւ այսուիկ 'ի քեզ Տէր յուժացայց :

Զմի խնդրեցի 'ի Տեառնէ, եւ զսոյն աղաչեմ. բը-
նակել ինձ 'ի տան Տեառն զամենայն աւուրս կենաց :

Տեաանել ինձ զվայելչութիւն Տեառն, եւ հրաման
տալ 'ի տաճարի նորա :

Ծածկեաց զիս 'ի խորանի իւրում յաւուր չարի-
ընդ յարկաւ արար զիս 'ի ծածկոյթ խորանի իւրում :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս. եւ այժմ բարձր ա-
րա զգլուխ իմ 'ի վերայ թշնամեաց իմոց:

Շուրջ եղէց' եւ մատուցից 'ի խորանի նորա պա-
տարագ օրհնութեան, օրհնեցից եւ սաղմոս ասա-
ցից Տեառն:

Լո՛ւր Տէր ճայնի իմում, զի կարդայի առ քեզ. ու
ղորմեա ինձ եւ լո՛ւր ինձ զի քեզ անասց սիրտ իմ.
եւ խնդրեցին երեսք իմ, զերեսս քո Տէր խնդրեցին:

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, եւ մի խո-
տորիբ բարկութեամբ 'ի ծառայէ քումմէ:

Օգնական իմ լէ՛ր Տէր, մի անարդեր զիս. եւ մի
թողուր զիս Աստուած վրկիչ իմ:

Հայր իմ եւ մայր իմ թողին զիս. եւ Տէր իմ ըն-
կալաւ զիս:

Օրէնսդէտ արա զիս Տէր 'ի ճանապարհի քում,
եւ առաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս քո ուղիղս:

Վասն թշնամեաց իմոց, մի մատներ զիս 'ի ձե-
ռս նեղչաց իմոց:

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց, եւ ստեցին
ինձ յանօրէնութեան իւրեանց:

Հաւատացի տեսանել զբարութիւն Տեառն յերկ-
րին կենդանեաց. համբեր Տեառն եւ քաջալերեաց,
զօրացի սիրտ քո եւ համբեր Տեառն:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սարկաւա՛ֆն. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղա-
չեսցուք, ընկալ, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Քահանայն. Օրհնութիւն եւ վառք Հօր եւ Որդւոյ
եւ Հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Երկրորդ Սաղմոս

Առ քեզ Տէր կարգացի Աստուած իմ, մի լռ-
 ուեր յինէն, մի երբէք լռեցես յինէն. նմանիցիմ
 այնոցիկ՝ ոյք իջանեն 'ի գութ:

Լուր Տէր ձայնի խնդրուածաց իմոց յաղաչել
 ինձ առ քեզ, 'ի յամբառնալ ձեռաց իմոց 'ի տաճար
 սուրբ քո:

Մի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն իմ. եւ մի
 ընդ այնոսիկ՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն, կո-
 րուսաներ զիս:

Ոյք խօսէին զխաղաղութիւն ընդ ընկերս իւ-
 րեանց. եւ չարութիւն է 'ի սիրտս նոցա:

Տուր նոցա Տէր ըստ գործոց նոցա. եւ ըստ ա-
 նօրէնութեան գնացից նոցա հատո նոցա:

Ըստ գործոց ձեռաց նոցա հատո նոցա՝ զհատու-
 ցումն նոցա նոցին:

Ոչ իմացան նոքա զգործս Տեառն, եւ ոչ 'ի գոր-
 ծրս ձեռաց նորա հայեցան. կործանեցես զնոսա,
 եւ այլ մի՛ շինեսցին:

Օրհնեալ է Տէր՝ զի լուաւ ձայնի աղօթից իմոց:
 Տէր օգնական իմ եւ պաշտպան իմ:

Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ. օգտեցաւ եւ զուար-
 ձացաւ մարմին իմ. եւ ես կամօք իմովք խոստո-
 վան եղէց նմա:

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ, ապաւէն
 փրկութեան օժելոյ իւրոյ:

Փրկեա զժողովուրդս քո, եւ օրհնեա զժառան-
 գութիւնս քո. հովուեա եւ բարձրացո զնոսա մին-
 չեւ յաւիտեան:

Մատուցէք Տեառն՝ որդիք Աստուծոյ, մատուցէք Տեառն զորդիս խոյոց:

Մատուցէք Տեառն զփառս եւ զպատիւ. մատուցէք Տեառն զփառս անուան նորա. եւ երկիրպագէք Տեառն 'ի սրահ սրբութեան նորա:

Ձայն Տեառն 'ի վերայ ջուրց՝ եւ Աստուած փառաց որոտաց. եւ Տէր ինքն 'ի վերայ ջուրց բազմաց:

Ձայն Տեառն զօրութեանց, եւ ձայն Տեառն մեծ վայելչութեանց:

Ձայն Տեառն փշրէ զմայրս, եւ մանրէ Տէր ըզմայրսն Արամանու:

Մանրեսցէ զնոսա որպէս զմատաղատունկն Արամանու. որ սիրելին է որպէս զորդիս միեղջերուի:

Ձայն Տեառն հատանէ զբոց 'ի հրոց. ձայն Տեառն շարժէ զանապատն. եւ խռովեցուցանէ Տէր զանապատն Աադէս:

Ձայն Տեառն հաստատէ զեղջերուս. եւ յայտնի առնէ զանտառս:

Ի տաճարի նորա ամենեքեան ասասցեն զփառս նորա:

Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ եւ ցածուցանէ. թազաւորեսցէ Տէր յաւիտեան:

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ տայցէ. եւ օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր 'ի խաղաղութիւն:

Բարձր առնեմ զքեզ Տէր, զի ընկալար զիս, եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս:

Տէր Աստուած իմ՝ կարդացի առ քեզ, եւ բժշկեցեր զիս. Տէր հաներ 'ի դժոխոց զանձն իմ. եւ փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանեն 'ի գուր:

Սաղմոս ասացէք Տեառն սուրբք նորա. եւ խոս-

տովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա :

Սրտատութիւն է 'ի բարկութեան նորա . եւ կեանք են 'ի կամաց նորա :

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք . առաւօտու եղիցի ուրախութիւն :

Ես ասացի 'ի բարեկենդանութեան իմում , թէ ոչ ասանեցայց յաւիտեան :

Տէր 'ի կամս քո ետուր դեղոյ իմոյ զօրութիւն . դարձուցեր զերեսս քո յինէն , եւ ես եղէ խոռվեալ :

Առ քեզ Տէր կարգացի , եւ առ Աստուած իմ աղաղակեցի . զի՛նչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ , թէ իջանեմ ես յապականութիւն :

Միթէ հող խոստովան անիցի առ քեզ . կամ պատմեացէ զճշմարտութիւնս քո :

Լուաւ ինձ Տէր եւ ողորմեցաւ , եւ Տէր եղեւ ինձ օգնական :

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն . զերծ յինէն զքուրձ , եւ ինձ զգեցոյց զուրախութիւն :

Որպէս սաղմոս ասացեն քեզ փառք իմ , եւ այլ մի եւս զղջացայց . Տէր Աստուած իմ յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Սարկաւաֆն . Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք , ընկալ կեցո՛ւ եւ ողորմեան :

Քահանայն . Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Երբորդ Սաղմոս .

Ի քեզ Տէր յուսացայ, մի ամաչեցից յաւիտեան .
յարդարութեան քում փրկեա եւ ապրեցո զիս :

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո . վաղվաղեա կեցու-
ցանել զիս :

Լեր իմ Աստուած պաշտպան եւ տուն ապաւինի
ապրեցուցանել զիս . զի հզօրիչ իմ եւ ապաւէն իմ
եւ դու :

Վասն անուան քո Տէր առաջնորդեցեր ինձ, եւ
անուցեր զիս . եւ հանցեա զիս յորոգայթէ յայսմա-
նէ, որ թագուցաւ ինձ :

Իս եւ պաշտպան իմ Տէր, եւ 'ի ձեռս քո յան-
ձրն առնեմ զհոգի իմ :

Փրկեցեր զիս Տէր Աստուած ճշմարտութեամբ
քով . ատեցեր զայնոսիկ՝ ոյք պահեն զերկիւղ 'ի սը-
նոսիս :

Ես 'ի Տէր յուսացայ, ցնծացայց եւ ուրախ եղէց
'ի փրկութեան քում :

Ձի հայեցար 'ի խոնարհութիւն իմ, եւ փրկեցեր
'ի վշտաց զանձն իմ, եւ ոչ մատնեցեր զիս 'ի ձե-
ռս նեղչաց իմոց . եւ կացուցեր յանդորրու զոտս
իմ :

Ողորմեա ինձ Տէր, զի նեղեալ եմ ես . խռովեցաւ
'ի սրտմտութենէ ակն իմ, անձն իմ եւ փոր իմ :

Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ, եւ ամբ իմ յող-
ւոց ելանելոյ :

Աղքատացաւ 'ի տկարութենէ զօրութիւն իմ . եւ
ոսկերք իմ խռովեցան :

Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ եւ նախատ զը-

բացեաց իմոց, յոյժ ահ եւ երկիւղ ծանօթից իմոց :
Ամենեքեանս ոյք տեսանէին զիս, արտաքս փախ-
չէին յինէն :

Մոռացեալ եղէ ես որպէս մեռեալ 'ի սրտէ . եւ
եղէ ես որպէս զանօթ կորուսեալ :

Զի լուայ ես զբամբասանս բազմաց՝ որք շուրջ
էին զինեւ . 'ի ժողովիլ նոցա 'ի միասին, առուլ զան-
ձըն իմ խորհեցան . այլ ես 'ի քեզ Տէր յուսացայ :

Ասացի դու ես Աստուած իմ, եւ 'ի ձեռս քո է
Ժառանգութիւն իմ,

Փրկեա զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց իմոց, եւ 'ի հա-
լածչաց իմոց :

Երեւեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո . ապրեցո զիս
Տէր ըստ ողորմութեան քում . Տէր՝ մի յամօթ եղէց,
զի կարգացի առ քեզ :

Ամաչեսցեն ամբարիշտք, եւ իջեն 'ի դժոխս .
համբ եղիցին շրթունք նենդաւորք, ոյք խօսէին
զարդարոյ զանիրաւութիւն յամբարտաւանել եւ
յանդոսնել իւրեանց :

Որպէս զի բազում է ողորմութիւն քաղցրութեան
քոյ Տէր, զոր պահեցեր երկիւղածաց քոց :

Արարեր դու այնոցիկ՝ ոյք յուսացեալ են 'ի քեզ,
առաջի որդւոց մարդկան :

Ամբացուցեր զնոսա 'ի ծածկոյթ երեսաց քոց 'ի
խռովութենէ մարդկան :

Մածկեցեր զնոսա 'ի խորանի քում, 'ի հակա-
ռակութենէ լեզուաց :

Օրհնեալ է Տէր, զի սքանչելիս արար, զողոր-
մութիւն իւր 'ի քաղաք ամուր :

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ ընկեցայ ու-

րեմն յերեսաց աչաց քոց :

Վասն այսորիկ լուար ձայնի աղօթից իմոց յաղաղակել իմում առ քեզ :

Սիրեցէք զՏէր ամենայն սուրբք նորա, զի զըստ սուգութիւն խնդրէ Տէր, եւ հատուցանէ այնոցիկ, որք առաւել առնեն զամբարտաւանութիւն :

Քաջալերեցարուք, եւ զօրասցին սիրտք ձեր, ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ էք 'ի Տէր :

Երանի, ում թողութիւն եղեւ մեղաց, եւ ծածկեցան ամենայն յանցանք նորա :

Երանի առն՝ որում ոչ համարի Տէր զմեղս նորա, եւ ոչ գոյ նենգութիւն 'ի բերան նորա :

Լռեցի ես՝ եւ մաշեցան ամենայն ոսկերք իմ, առ աղաղակել ինձ առ Տէր զօրհանապաղ 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի :

Ծանրացաւ ձեռն քո 'ի վերայ իմ, դարձայ 'ի թշուառութիւն, զի հարան յիս փուշք :

Զմեղս իմ ցուցից քեզ, եւ զանօրէնութիւնս իմ՝ ոչ ծածկեցից 'ի քէն :

Ասացի՝ թէ պատմեցից ինձէն զմեղս իմ, եւ դու թողցես զամենայն ամբարշտութիւնս մեղաց իմոց :

Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ քեզ ամենայն սուրբք 'ի ժամ ընդունելի :

Բայց միայն 'ի ջուրոյն հեղեղաց բաղմաց, որք առ նոսա ինչ ոչ մերձեցին :

Գու ես ապաւէն իմ 'ի նեղութենէ յայսմանէ, որ շուրջ եղեւ զինեւ :

Տնձութիւն իմ, փրկեա զիս յայնցանէ՝ ոյք պաշարեցին զիս :

Իմաստուն արարից զքեզ՝ եւ խելամուտ 'ի ճա-

Նապարհ, յոր եւ գնասցես. եւ հաստատեցից 'ի վերայ քո զաչս իմ:

Մի վիճիք որպէս զձիս եւ զՂորիօ, զի ոչ գոյ 'ի նոսա իմաստութիւն. 'ի սանձս եւ 'ի դանդանաւանդս ճմլեացես զկզակս նոցա, որք առ քեզ ինչ ոչ մերձեացին:

Բազում տանջանք են մեղաւորաց. բայց ոյք յուսան 'ի Տէր, ողորմութիւն Տեառն շուրջ եղիցի զնոքօք:

Ուրախ եղերուք եւ ցնծացէք արդարք. 'ի Տէր պարծեցարուք ամենեքեան՝ ոյք ուղիղ էք սրտիւք:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սարկա-աֆն. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեացուք, ընկալ, կեցո եւ ողորմեա:

Քահանայն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Չորրորդ Սաղմոս.

Մի նախանձիր ընդ չարս, եւ մի ընդ այնոսիկ՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն:

Զի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքեացին, որպէս զդալարի խոտոյ վաղվաղակի անցցեն:

Յուսա 'ի Տէր, եւ արա զքաղցրութիւն. բնակեա յերկրի, եւ հովուեսցիս 'ի մեծութեան նորա:

Ժտեա 'ի Տեառնէ, եւ նա տացէ քեզ զխընդրուածս սրտի քո. յայտնեա առաջի Տեառն զճանապարհս քո, եւ յուսա 'ի նա:

Նա արասցէ եւ հանցէ որպէս զչոյս զարդարու-
թիւնս քո, եւ զիրաւունս քո որպէս զօր հասա-
րակ :

Հնազանդ լեր Տեառն, եւ ծառայեա նմա, եւ
մի նախանձիր ընդ այնուսիկ՝ որոց առակեալ իցեն
ճանապարհք իւրեանց ընդ մարդոյ՝ որ գործէ զա-
նօրէնութիւն :

Լռեա 'ի բարկութենէ, եւ հանդիր 'ի արամտու-
թենէ, եւ մի նախանձիր ընդ չարս :

Ձի չարք վաղվաղակի սատակեսցին . բայց ոյք
համբերեն Տեառն, նոքա ժառանգեսցեն զերկիր :

Փոքր մի եւ այլ ոչ եւս իցէ ամբարիշտն . խընդ-
րեսցես զտեղի նորա, եւ ոչ դացես :

Սյլ որ հեզքն են՝ նոքա ժառանգեսցեն զերկիր,
եւ փափկասցին 'ի բազում խաղաղութեան իւրեանց :

Սպասէ մեղաւորն արդարոյ, եւ կրճատէ 'ի վերայ
նորա զատամունս իւր . այլ Տէր ծիծաղեսցի զնու-
վաւ :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ, զի հասեալ է օր
նորա :

Սուր հանին մեղաւորք, եւ լարեցին զաղեղունս
իւրեանց՝ հարկանել զաղքատն եւ զտնանին, սպա-
նանել զայն՝ որ խոնարհ է սրտիւ :

Սուրք նոցա մտցեն 'ի սիրտս նոցա, եւ աղեղունք
նոցա փշրեսցին :

Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ, քան զբազում
մեծութիւն մեղաւորաց . եւ բազուկք ամբարշտաց
խորտակեսցին :

Հաստատէ Տէր զարդարս, եւ ճանաչէ զաւուրս
ամբձից . ժառանգութիւն նոցա յաւիտեան եղիցի :

Մի ամաչեսցեն նորա 'ի ժամանակս չարութեան .
այլ յաւուրս սուլու յազեսցին :

Ահա մեղաւորք կորիցեն . այլ թշնամիք Տեառն
'ի փառաւորիլ եւ 'ի բարձրանալ իւրեանց պակաս-
եսցին որպէս ծուխ , զի պակասէ :

Փոխ առնու մեղաւորն , եւ ոչ հատուցանէ . այլ
որ արդարն է՝ ողորմի եւ տայ :

Ոյք օրհնեն զՏէր ժառանգեսցեն զերկիր , եւ ոյք
անիծանեն , սատակեսցին 'ի նմանէ :

Ի տեառնէ ուղղին գնացք առն . զճանապարհս նո-
րա նա կամի յոյժ :

Թէպէտ եւ գայթակղեսցի , նա մի կործանեսցի .
զի Տէր ձեռնկալու է նորա :

Մանուկ էի ես՝ եւ ծերացայ . եւ ոչ տեսի զար-
դարն արհամարհեալ , եւ ոչ զաւակ նորա՝ թէ մու-
րանայ հաց :

Զօրհանապաղ ողորմի եւ տայ փոխ . զաւակ նո-
րա օրհնեալ եղիցի յաւիտեան :

Խոտորեան 'ի չարէ , եւ արա զբարի . եւ բնակեա-
ցիս յաւիտեանս յաւիտենից 'ի նմա :

Տէր սիրէ զիրաւունս , եւ ոչ ընդ վայր հարկանէ
զսուրբս իւր . այլ յաւիտեանս պահէ զնոսա :

Անօրէնք հալածեսցին 'ի միասին , եւ զաւակք ամ-
բարչտաց սատակեսցին :

Սյլ արդարք ժառանգեսցեն զերկիր , եւ բնակեա-
ցին յաւիտեանս յաւիտենից 'ի նմա :

Բերան արդարոյ խորհի զիմաստութիւն , եւ լե-
զու նորո խօսեսցի զիրաւունս :

Օրէնք Աստուծոյ իւրոյ են 'ի սրտի իւրում . եւ
մի գայթակղեսցին գնացք նորա :

Հայի մեղաւորն ընդ արդար, եւ խնդրէ սպանա-
նել զնա. այլ Տէր ոչ թողու զնա 'ի ձեռս նորա,
եւ ոչ դատապարտէ զնա յորժամ դատէ զնա:

Համբեր Տեառն եւ պահեա զճանապարհս նորա.
եւ բարձր արասցէ զքեզ 'ի ժառանգել զերկիր, եւ
զսատակումն մեղաւորաց տեսցես:

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ եւ բարձրացեալ
որպէս զմայրսն Լիբանանու:

Անցի, եւ ահա ոչ էր. խնդրեցի, եւ ոչ գտաւ
տեղի նորա:

Պահեա զամբժութիւն, եւ տես զուղղութիւն.
զի գոն մնացուածք առն խաղաղարարի:

Անօրէնք հալածեսցին 'ի միասին. եւ զաւակք ամ-
բարչտաց կորիցեն:

Փրկութիւն արդարոց 'ի Տեառնէ է. վերակացու
է նոցա 'ի ժամանակս նեղութեան:

Օգնեսցէ նոցա Տէր, եւ փրկեսցէ զնոսա. ապ-
րեցուսցէ 'ի մեղաւորաց, եւ կեցուսցէ զնոսա, զի
յուսացան 'ի նա:

Փառք Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սարկաւաճն. եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղա-
չեսցուք, ընկալ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛ւ:

Քահանայն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Արդւոյ եւ
Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յա-
ւիտենից. ամէն:

Հիմֆերորդ Սաղմոս.

Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս,
եւ մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս:

Ձի նեաք քո հարան յիս, եւ յիս հաստատեցաւ ձեռն քո:

Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ յերեսաց բարկութեան քոյ:

Ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց իմոց յերեսաց մեղաց իմոց:

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ. որպէս բեռն ծանր ծանրացան 'ի վերայ իմ:

Նեխեցան եւ փտեցան վէրք իմ յերեսաց անզգամութեան իմոյ:

Տառապեցայ եւ խոնարհ եղէ յոյժ. զօրհանապաղ արտում գնայի, զի անձն իմ լի եղեւ չարչարանօք եւ ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ:

Չարչարեցայ եւ խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ մարնչէի առ հեծութեան սրտի իմոյ:

Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկութիւն իմ, եւ հեծութիւն իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցաւ:

Միրտ իմ խոռվեցաւ յիս, եւ եթող զիս զօրութիւն իմ. լոյս աչաց իմոց, եւ այս ոչ եղեւ ընդ իս:

Բարեկամք իմ եւ մերձաւորք իմ առաջի իմ մերձեցան եւ կացին, եւ մերձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն:

Բռնադատէին զիս եւ խնդրէին զանձն իմ. ոյք խորհէին չար 'ի վերայ իմ, խօսեցան զանօրէնութիւն, եւ զնենգութիւն զօրհանապաղ խորհեցան:

Այլ ես որպէս խուլ՝ զի ոչ լսէ. որպէս համր՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր:

Եղէ ես 'որպէս մարդ՝ որ ոչ լսէ, եւ ոչ գոն խօսք 'ի բերան նորա:

Ես 'ի քեզ Տէր յուսացայ, եւ դու լուիցես ինձ:

Տէր Աստուած իմ :

Ասացի՛ թէ մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ .
'ի սասանիլ ոտից իմոց՝ 'ի վերայ իմ մեծամեծս
խօսեցան :

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ , եւ ցաւք իմ
առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Ջանօրէնութիւնս իմ պատմեցից , եւ հոգացայց
վասն մեղաց իմոց :

Իսկ արդ թշնամիք իմ կենդանի են , եւ զօրա-
ցեալք են քան զիս . եւ բազումք էին , ոյք ատէին
զիս 'ի տարապարտուց :

Ոյք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ .
չարախօսէին զինէն , զի ես երթայի զհետ արդա-
րութեան :

Մի թողուր զիս Տէր Աստուած իմ , եւ մի 'ի
բացեայ առնիր յինէն . հայեաց յօգնել ինձ՝ Տէր
փրկութեան իմոյ :

Ասացի՛ թէ պահեցից զճանապարհս իմ , զի մի
մեղաց լեզուաւ իմով :

Եղի պահապան բերանոյ իմոյ՝ 'ի հակառակիլ մե-
ղաւորին առաջի իմ :

Լուռ եղէ եւ խոնարհեցայ . լռեցի 'ի բարութենէ
եւ ցաւք իմ նորոգեցան յիս :

Ջեռաւ սիրտ իմ 'ի փորի իմում , եւ 'ի խորհուրդս
իմ վառեցաւ հուր :

Խօսեցայ լեզուաւ իմով եւ ասացի . ցոյց ինձ Տէր
դկատարած իմ , եւ զթիւ աւուրց իմոց՝ քանիօն է ,
զի դիտացից թէ որչափ ինչ պակասեալ է յինէն :

Ահա չափով եղեր զաւուրս իմ . եւ կար զօրու-
թեան իմոյ որպէս ոչինչ է առաջի իմ . սակայն

ամենեւին ընդունայն է ամենայն մարդ մսեղի :

Ապաքէն որպէս 'ի պատկերի շրջի մարդ , սակայն 'ի դուր խոռովի . գանձէ՛ եւ ոչ գիտէ ում թողովէ :

Իսկ արդ ո՞վ է համբերութիւն իմ , թէ ոչ դու Տէր . կամ կար զօրութեան իմոյ , թէ ոչ 'ի քէն :

Յամենայն անօրէնութենէ իմմէ փրկեցեր զիս . եւ նախատինս անզգամաց արարեր զիս :

Լուռ եղէ եւ ոչ բացի զբերան իմ , զի դու արարեր :

Ի բաց արա յինէն զտանջանս իմ , զի 'ի զօրութենէ ձեռին քո ես պակասեցայ :

Կշտամբութեամբ վասն մեղաց խրատեցեր զմարդ . մաշեցեր որպէս սարդիոստայն զանձն նորա . սակայն ընդունայն է ամենայն մարդ :

Լուր Տէր աղօթից իմոց , ունկնդիր խնդրուածաց իմոց , արտասուաց իմոց մի լոբր :

Պանդուխտ եմ ես առաջի քո , նժդեհ եւ անցաւոր որպէս ամենայն հարք իմ :

Թոյլ արա ինձ զի հանգեայց մինչչեւ երթեալ իցեմ , եւ այլ ոչ եւս գտանիցիմ :

Համբերելով համբերի Տեառն , եւ նայեցաւ առ իս , եւ լուաւ աղօթից իմոց :

Եհան զիս 'ի գբոյ տառապանաց , 'ի կաւոյ եւ 'ի տղմոյ :

Հաստատեաց 'ի վերայ վիմի զոտս իմ , եւ ուղղեաց զգնացս իմ :

Էարկ 'ի բերան իմ օրհնութիւն նոր , զօրհնութիւն Տեառն Աստուծոյ մերոյ :

Տեսցեն բազումք եւ երկիցեն , եւ յուսասցին 'ի

Տէր. երանեալ է այր որոյ անունն Տեառն յոյս է նորա :
Ո՛չ հայեցաւ նա 'ի նանրութիւն, եւ ո՛չ 'ի մոլութիւն սուտ :

Բազում արարեր դու՛ Տէր Աստուած իմ զսքանչելիս քո. խորհրդոց քոց ո՛չ որ է որ նմանէ քեզ :

Պատմեցի եւ խօսեցայ՝ եւ բազում եղեն քան զթիւ. ընդ դո՛նս եւ ընդ պատարագս ո՛չ հաճեցար, լսելիս հաստատեցեր ինձ. զողջակէզս եւ զվասն մեղացն ո՛չ խնդրեցեր :

Յայնժամ ասացի թէ ահաւասիկ դամ ես, 'ի դըլուխս գրոց գրեալ է վասն իմ :

Առնել զկամս քո Աստուած իմ կամեցայ, եւ դօրէնս քո 'ի մէջ որովայնի իմոյ :

Աւետարանեցից զարդարութիւնս քո յեկեղեցիս մեծս. ահա զշրթունս իմ ոչ արգելից 'ի քէն :

Տէր դու զխտացեր՝ զի զարդարութիւն քո ո՛չ ծածկեցի 'ի սրտի իմում, զճշմարտութիւն քո եւ զփրկութիւն քո :

Ասացի եւ ոչ թաղուցի զողորմութիւն քո, եւ զճշմարտութիւն քո 'ի ժողովրդենէ մեծէ :

Այլ դու Տէր մի՛ հեռի առներ զգթութիւնս քո յինէն. զի ողորմութիւն քո եւ ճշմարտութիւն քո յամենայն ժամ ընկալցի զիս :

Շուրջ եղեն զինեւ շարք՝ որոց ոչ էր նոցա թիւ. հասին ինձ անօրէնութիւնք իմ, եւ ես ոչ կարացի տեսանել :

Բազում եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ, եւ սիրտ իմ եթող զիս :

Աամեաց Տէր փրկել զիս, եւ Տէր յօգնել ինձ նայեաց :

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին՝ ոյք խնդրէին զանձն իմ բառնալ զսա • դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն՝ ոյք խորհէին ինձ չար :

Կրեսցեն զամօթ առ ժամայն վաղվաղակի, ոյք ասէին ինձ վնչ վնչ :

Յնծասցեն եւ ուրախ լիցին 'ի քեզ, ամենեքեան ոյք խնդրեն դքեզ Տէր :

Ասացեն յամենայն ժամ՝ մեծ է Աստուած, եւ ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո :

Ես աղքատ եւ տնանկ եմ Աստուած խորհեալ զիս, օգնական եւ պաշտպան իմ, եւ դու Աստուած իմ մի յամենար :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից • ամէն :

Սարկաւաֆն. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք, ընկալ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛ւ :

Քահանայն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից • ամէն :

Վեցերորդ Սաղմոս .

Երանի որ խորհի զաղքատն եւ զտնանկն • յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր :

Տէր փրկէ զնա եւ կեցուցանէ, երանելի առնէ զնա 'ի վերայ երկրի, եւ ոչ մատնէ զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց :

Տէր օգնական է նմա 'ի մահիճս զաւոց իւրոց • զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ 'ի հիւանդութենէ նորա :

Ես ասացի Տէր ողորմեա ինձ . բժշկեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ :

Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար . Երբ իցէ զի մեռցի, եւ կորիցէ անուն նորա :

Մտանէր տեսանել զնանրութիւն . խօսէր 'ի սրբաթի իւրում, ժողովէր զանօրէնութիւնս յանձն իւր :

Արտաքս ելանէր եւ զնոյն խօսէր . զինէն շշխնջէին ամենայն թշնամիք իմ :

Խորհեցան չար 'ի վերայ իմ . բան անօրէնութեան եղին 'ի վերայ իմ :

Միթէ որ ննջիցէն, այլ մէկ եւս յաւելուցու յառնել . քանզի եւ այրն խաղաղութեան իմոյ, յոր եւ եան յուսացայ :

Որ ուտէր զհաց իմ, յաճախեաց առնել ինձ խաբէութիւն :

Այլ դու Տէր ողորմեա ինձ, կանգնեա զիս, եւ հատուցից նոցա :

Յայսմ ծանեացց թէ հաճեցար ընդ իս . զի մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ :

Այլ զիս յամբժութեան իմում ընկալար, հաստատեցեր զիս առաջի քո յաւիտեան :

Օրհնեալ Տէր Աստուած Խորայելի յաւիտեանս յաւիտենից . եղիցի եղիցի :

Որպէս փափաքի եղջերու յաղբերս ջուրց, այնպէս փափաքի անձն իմ առ քեզ Աստուած :

Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ Աստուած, հզօր եւ կենդանի . Երբ եկից երեւեցայց երեսացդ Աստուծոյ :

Եղևն ինձ արտասուք իմ կերակուր 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի . եւ այն զի ասէին ցիս զօրհանապաղ

Թէ ո՛ւր է Աստուած քո :

Ջայս որպէս յիշէի, տառապէր յիս անձն իմ. քաջալերէի, զի մտից ընդ յարկաւ սքանչելեաց տանն Աստուծոյ :

Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութեան, եւ 'ի ձայն բարեկենդանութեան :

Արդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովես զիս. յուսա՛ առ Աստուած, խոստովանեա նմա՛ փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է :

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ. վասն այնորիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն Յորդանանու, 'ի Հերմոնէ 'ի լեռնէ փոքուէ :

Խորք 'ի խոզոց կարդացին առ քեզ, 'ի ձայն սահանաց քոց :

Ամենայն զբօսանք քո՝ եւ ալիք քո անցին 'ի վերայ իմ :

Ի տուէ պատուիրեաց Տէր զողորմութիւն իւր, զիշերի զօրհնութիւն նոր. եւ աղօթք իմ առ Աստուած վասն կենաց իմոց :

Ասացի Աստուծոյ՝ ընդունող իմ ես. ընդէր մերժեցեր զիս. ընդէր տրտում գնամ ես 'ի նեղել թըշնամւոյ իմոյ :

Ի փշրել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս թշնամիք իմ. յասել ցիս զօրհանապազ, Թէ ո՛ւր է Աստուած քո :

Արդ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովես զիս. յուսա՛ առ Աստուած, խոստովանեա նմա՛ փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է :

Դատ արա ինձ Աստուած, եւ իրաւ արա ինձ 'ի դատաստանի իմում :

Յազդէ որ ոչ է սուրբ, 'ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեալ զիս:

Գու Աստուած հղօրիչ իմ ես՝ ընդէր մոռացար զիս, ընդէր արտում գնամ ես 'ի նեղել թշնամեոյ իմոյ:

Առաքեալ Տէր զլոյս քո եւ զճշմարտութիւն քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ եւ հանցեն զիս 'ի լեառն սուրբ եւ 'ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ Աստուած Աստուած իմ:

Արդ՝ ընդէր արտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովեա զիս, յուսալ առ Աստուած, խոստովանեալ նամա՝ փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն:

Սարկաւաճն . եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք, ընկալ, կեց՛ն եւ ողորմեալ:

Քահանայն . Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն:

Եւ ամէն .

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի . եւ լուաւ Աստուած յանդնդոց դժոխոց աղաղակի իմում:

Լուր Տէր ձայնի իմում, զի ընկեցեր զիս 'ի խորս ծովու, եւ շրջանք գետոյ պաշարեցին զիս:

Ամենայն զբօսանք քո եւ ալիք քո անցին 'ի վերայ իմ. եւ ասացի, թէ մերժեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց :

Արդ՝ իցէ թէ յաւելից հայիլ 'ի տաճար սուրբ քո. զի հեղան զինեւ ջուրք մինչեւ յանձն իմ, եւ անդունդք անհնարինք պաշարեցին զիս :

Եմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց. իջի ես 'ի խորս երկրի, եւ տեսի զնիզս նորս, զի էին որպէս աղիք յաւիտենից. եւ ելցեն յապականու թենէ կեանք իմ :

Առ քեզ Տէր Աստուած իմ 'ի նուաղիլ անձին իմոյ կարդացի, եւ զքեզ Տէր յիշեցի. եւ մտցեն ազօթք իմ 'ի տաճար սուրբ քո :

Զի ոչք պահէին զունայնութիւն եւ զստութիւն, յողորմութենէ իւրեանց մերժեցան :

Այլ ես 'ի ձայն օրհնութեան խոստովան եղէց քեզ, մատուցից պատարագս Տեառն, եւ կատարեցից զուխտ իմ 'ի փրկութեան :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն :

Եւ 'ի ճոանիս անկեալ սկանին ողբայայն .

Շարահան Դկ Ստեղծ .

Զարհուրեալ դողացաւ ամենամեղ անձն իմ. յահեղ քոց դատաստանաց յաններելի տանջանացն. Երեւ անգամ կրկնեա :

Սարկաւաճն. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկալ, կեցո եւ ողորմեա :

Քահանայն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ
եւ Հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Դարձեալ ասէն .

Ի նեղութեան իմում ես առ: Տէ՛ս էրէ՛ս 85.

Շարահան Դկ Սորեղի .

Քանզի կամաւ մերձեցայ՝ ի մեղս մեծամեծս, արդ
կայ եւ մնայ ինձ աններելի պատուհասն: Երէ՛ս ան
գամ կրկնեա:

Սարհասաֆն. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղա
չեսցուք, ընկալ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա:

Քահանայն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ
եւ Հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Դարձեալ ասէն .

Ի նեղութեան իմում ես առ: Տէ՛ս էրէ՛ս 85.

Շարահան Դկ Սորեղի .

Արդ անկեալ աղաչեմ փրկիչ եւ բարերար. խը
նայեա յիս՝ ի մեղուցեալս, եւ ողորմեա ինձ բազ
մամեղիս: Երէ՛ս անգամ կրկնեա:

Եւ ասէն .

Տէր ամենակալ Աստուած Աբրահամու՝ Իսահա
կայ՝ Յակոբայ՝ եւ զաւակի նոցա արդարոց, ամե
նակալ Տէր թո՛ղ զմեղս իմ:

Որ արարեր զերկինս եւ զերկիր՝ եւ զամենայն

դարդ նոցա . ամենակալ Տէր թող զմեզս իմ :

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քոյ . փակեցեր զխորս . կնքեցեր ահաւոր եւ փառաւորեալ անուամբ քով սրբով . ամենակալ Տէր թող զմեզս իմ :

Որ ամենայն ինչ սարսի՛ եւ դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քոյ . ամենակալ Տէր թող զմեզս իմ :

Անբաւ է մեծվայելչութիւն փառաց սրբութեան քոյ , եւ սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոյ 'ի վերայ մեղաւորաց . անչափի եւ անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոյ . ամենակալ Տէր թող զմեզս իմ :

Գու Տէր բարձրեալ՝ զթած , երկայնամիտ , բազումօղորմ . եւ զղջանաս 'ի վերայ շարեաց մարդկան . ամենակալ Տէր թող զմեզս իմ :

Գու Աստուած՝ ոչ եղեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն Աբրահամու՝ Կահակայ եւ Յակոբայ , որք ոչ մեղան քեզ . ամենակալ Տէր թող զմեզս իմ :

Այլ եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս . զի մեղայ աւելի քան զաւաղ ծովու եւ բազացան անօրէնութիւնք իմ . ամենակալ Տէր թող զմեզս իմ :

Չեմ արժանի հայիլ՝ եւ տեսանել զբարձրութիւնս երկնից 'ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ . ամենակալ Տէր թող զմեզս իմ :

Կորացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ կապանաց երկաթից . եւ ոչ դոյ ինձ հանդիստ . ամենակալ Տէր թող զմեզս իմ :

Բարկացուցի զսրտամտութիւնս , եւ զչար առաջի քոյ արարի . կանգնեցի սլատկեր՝ եւ բազմացուցի զցասումն . ամենակալ Տէր թող զմեզս իմ :

Եւ արդ՝ Տէր խոնարհեցուցանեմ զծուռնկս սրաի իմոյ, եւ հայցեմ ՚ի քաղցրութենէ քումմէ. ամենակալ Տէր թո՛ղ զմեզս իմ:

Մեղայ Տէր մեղայ, եւ զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ Տէր թո՛ղ զմեզս իմ:

Աղաչեմ եւ խնդրեմ ՚ի քէն, թո՛ղ ինձ Տէր, թո՛ղ ինձ. եւ մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ Տէր թո՛ղ զմեզս իմ:

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ Տէր, եւ մի յիշեր զչարիսն իմ, եւ մի պարտաւորեր զիս ընդ իջեալս ՚ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամենակալ Տէր թո՛ղ ըզմեզս իմ:

Զի դու Աստուած՝ Աստուած ապաշխարողաց ես, եւ յիս ցոյց զբարերարութիւնդ քո, զի անարժան եմ. ամենակալ Տէր թո՛ղ զմեզս իմ:

Կեցուցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում. եւ ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոյ. ամենակալ Տէր թո՛ղ զմեզս իմ:

Զքեզ Տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից. եւ քո են փառք յաւիտեանս. ամէն:

Շարահան ԴԿ Ստեղծ.

Ամենակալ՝ քաւեա զմեզս իմ. զի Աստուած ես ապաշխարողաց: Երեւ անգամ կրկնեա:

Իարյեալ ասեն.

Տէր ամենակալ Աստուած Արրա: Տեա երեւ 87.

Շարահան ԴԿ Ստեղծ.

Եւ զՀոգիդ քո սուրբ՝ մի հաներ յինէն. զի Աստուած ես ապաշխարողաց: Երեւ անգամ կրկնեա:

Գարշեալ ասեն .

Տէր ամենակալ Աստուած Արրա : Տէ՛ւ էրէ՛ւ 87 .

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ՝ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Աղաչեմ եւ խնդրեմ 'ի քէն Տէր՝ թող ինձ զմեզս իմ :
Բազումողորմ Տէր , ողորմեաց ինձ :

Աստուած , քաւեն զիս զմեղաւորս :

Արարիչ իմ եւ յոյս Աստուած , գթան յիս 'ի մեղուցեալ ծառայս , եւ ողորմեան ինձ բազմամեղիս :

Ամենօրհնեալ սրբուհի՛ եւ միշտ կոյս Աստուածածին Մարիամ , բարեխօսեան առ Տէր վասն իմ մեղաւորիս :

Ամենայն սուրբք Աստուծոյ , բարեխօսեցէք առ Հայր յերկինս վասն մեր մեղաւորացս .

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ անոխակալ՝ ընկալ զաղաչանս մեր . զի 'ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր :

Յաղթող զօրութեամբ սուրբ եւ կենդանարար , եւ պատուական խաչիւ քով Տէր պահպանեան ըզմեզ :

Առաքեան Տէր զհրեշտակ խաղաղութեան քոյ . որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս 'ի առէ եւ 'ի զիշերի :

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեան զմեզ Տէր , յիշեան զմեզ , յորժամ դաս արքայութեամբ քով , եւ ողորմեա մեզ :

Շարահան Գկ Ստեղծ .

Եւ փրկեան զիս յահագին հրոյն . զի Աստուած ես ապաշխարողաց : Երէ՛ + անգամ կրկնեա :

Քարոզ .

Եկեալքս 'ի խոստովանութիւնս ապաշխարութեան հաւատով զյոյս միածնի Արդւոյն Աստուծոյ . զկցուք 'ի սիրտս մեր , խնդրելով 'ի նմանէ զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց : Ասան զի նա ինքն է նախախնամողն Աստուած յաւիտեանական , որ եկն կամաւ Հօր 'ի փրկել զարարածս . եւ ասաց զինքն լինել քաւիչ մեղաւորաց , յոյս ապաշխարողաց , շնորհելով հանգիստ աշխատելոց , ընդունելով զծանրաբեռնեալքս եւ զտաժանեալքս մեզօք յապաշխարութիւն քաւութեան : Արդ՝ եկայք ամենեքեան խոնարհեալ անձամբ , բեկեալ սրտիւք անկցուք եւ լացցուք առաջի Տեառն արարչին մերոյ , զի անցուցէ 'ի մէնջ զցասունս պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբն իւրով : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր , կեցո եւ ողորմեա :

Աղօթ .

Տէր Աստուած փրկութեան մերոյ՝ որ ողորմածդ ես եւ զթած , երկայնամիտ՝ բազումողորմ , եւ զղջանաս 'ի վերայ չարեաց մարդկան . որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին , այլ զդառնալ նորա 'ի չար ճանապարհէն եւ զկեալն : Բու Տէր առատ մարդասիրութեամբդ քով մխիթարեալս զժառայս քո . եւ սուր սոցա տեղի ապաշխարութեան . հաշտեալ մարդասիրութեամբ քո , եւ արա՛ զսոսա անդամս եկեղեցւոյ քում սրբոյ : Արպէս զի առողջացեալք հողւով խոստովանութեամբ եւ ապաշխարութեամբ

մտցեն յեկեղեցի քո սուրբ: Եւ ընդ ժողովրդեան
քում քեզ հանցեն զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ
Որդւոյ եւ Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յա-
ւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ասէն Սաղմոս ողբայայն 'ի լմն:

Կց. Յօղեան յիս մշտկաւ եւ սուրբ եղէց, լուան, եւ
քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Ճ. Ողորմեան ինձ Աստուած՝ ըստ մեծի ողորմու-
թեան քում, ըստ բազում զթութեան քում քաւեան
զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուան զիս յանօրէնութենէ իմմէ. եւ 'ի
մեղաց իմոց սուրբ արան զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն զիտեմ. եւ մեղք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղաց Տէր. եւ զչար առաջի քոյ ա-
րարի:

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, եւ յաղթես-
ցես 'ի դատելն քո:

Անօրէնութեամբ յղացաւ, եւ 'ի մեղս ծնաւ զիս
մայր իմ:

Ի ու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր. զանյայտս
եւ զճածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Յօղեան յիս մշտկաւ, եւ սուրբ եղէց. լուան, եւ
քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արան ինձ Տէր զցնծութիւն եւ զուրախու-
թիւն. եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Ի արձն զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց. եւ զամե-
նայն անօրէնութիւնս իմ քաւեան յինէն:

Չսիրա սուրբ հաստատեան յիս Աստուած, եւ ըզհոգի ուղիղ նորոգեան 'ի փորի իմում:

Մի ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց. եւ զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն:

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան. եւ հոգւով պետութեան քոց հաստատեան զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. եւ ամպարիչաք առ քեզ դարձցին:

Փրկեան զիս յարենէ Աստուած՝ Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծացէ լեզու իմ յարդարութեան քում:

Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Թէ կամեցեալ էիր՝ պատարագս մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ. զսիրա սուրբ եւ զհոգի խոնարհ՝ Աստուած ոչ արհամարհէ:

Բարի արա Տէր կամօք քովք Սիոնի, եւ շինեսցին պարիսպքն Երուսաղեմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան. յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սեզան քո զուարակս:

Ընթերցուածս յԵսայեայ մարգարէէ

Եւ կաա րեւցին աւուրք սգոյ քոյ. եւ ժողովուրդ քո ամենեւին արդար, եւ յաւիտեան ժառանգեսցեն զերկիր. պահել զնորատունկ գործոց ձեռաց իւրեանց 'ի փառս: Սակաւաւորն հաղարաւոր եղիցի. եւ կրտսերն յազգ մեծ. զի ես Տէր ընդ ժամանակս ժամանակս ժողովեցից զնոսա:

Ընթերցուածս յԵզեկիէլէ մարգարէէ

Սյապէս ասէ Տէր . եւ առից զձեզ 'ի հեթանոսաց . եւ ժողովեցից զձեզ յամենայն ազգաց . եւ տարայց զձեզ յերկիրն ձեր : Եւ ցանեցից 'ի վերայ ձեր ջուր սուրբ . եւ սրբեսցիք յամենայն պղծութեանց ձերոց . եւ յամենայն կռոց ձերոց սրբեցից զձեզ : Եւ տաց ձեզ զսիրտ նոր . եւ զոգի նոր նորոգեցից 'ի ձեզ . եւ հանից զսիրտն քարեղէն 'ի մարմնոց ձերոց . եւ տաց ձեզ զսիրտ մարմնեղէն : Եւ զոգի իմ տաց ձեզ . եւ արարից , զի յարդարութիւնս իմ զընայցէք , եւ զիրաւունս իմ պահիցէք . եւ առնիցէք զնոտա : Եւ բնակիցիք յերկիրն՝ զոր ետու հարցն ձերոց . եւ եղիցիք ինձ 'ի ժողովուրդ . եւ ես եղէց ձեզ յԱստուած : Եւ զերծուցից զձեզ յամենայն պղծութեանց ձերոց . կոչեցից զցորեան , եւ բազմացուցից զնա . եւ ոչ ամից 'ի վերայ ձեր զսով : Եւ բազմացուցից զպառուղ ծառոց . եւ զարդիւնս անդոց . զի մի եւս ընդունիցիք զնախատինս սովու 'ի մէջ ազգաց : Եւ յիշեսցիք զճանապարհս ձեր չարս , եւ զզնացս ձեր զանբարիս . եւ տաղտկասցիք յերեսաց անօրէնութեանց ձերոց եւ 'ի գարշելեացն ձերոց :

Պօղոսի առաքելոյն յԵբրայեցւոց թղթոյն է ընթերցուածս .

Ունիմք այսուհետեւ եղբարք՝ համարձակութիւն 'ի մուտս սրբութեանցն արեամբն Յիսուսի . զոր նորոգեաց մեզ ճանապարհ նորոգ եւ կենդանի 'ի ձեռն վարագուրին , այսինքն է՝ մարմնոց իւրոց . եւ քա-

հանայ մեծ 'ի վերայ տանն Աստուծոյ . մատիցուք ճշմարիտ սրտիւք՝ լրութեամբ հաւատոց , լուացեալ զսիրտս 'ի խղճէ չարեաց , եւ մկրտեալ զմարմինս 'ի ջուրն սրբութեան : Պիսոյ վալցուք զխոստովանութիւն անշարժ յուսոյն , զի հաւատարիմ է որ խոստացաւն : Եւ զգուշացուք միմեանց յորդորմամբ սիրոյ եւ գործոց բարեաց . եւ մի թողցուք զժողով միմեանց , որպէս եւ սովոր են ոմանք . այլ մխիթարեացուք , եւ այնչափ եւս առաւել՝ որչափ տեսանիցէք զօրն մերձեալ : Զի կամակոր մտօք եթէ յանցանիցե՞ք յետ ընդունելութեան զխտութեան ճշմարտութեանն՝ այնուհետեւ ոչ եւս պիտոյ է վասն մեղաց պատարազ , այլ ահեղ ակնկալութիւն գատաստանին , եւ նախանձ հրոյն՝ որ ուտիցէ զհապառակորդսն : Արհամարհեալ ուրուք զօրէնսն Մովսէսի , առանց ողորմութեանց՝ առ երկուք կամ երիւք վկայիւք մեռանէր : Դսկ օրչափ սաստիկ պատժոց արժանի համարիցիք զայն , որ զՈրդին Աստուծոյ առ ոտն եհար . եւ զարիւն նորոյ ուխտին խառնակ համարեցաւ՝ որով եւ սրբեցաւն . եւ զհոգին շնորհաց թշնամանեաց : Այլ զիտե՞ք զայն՝ որ աւացն . իմ են վրէժխնդրութիւնք , եւ ես հատուցից՝ ասէ Տէր . եւ զարձեալ թէ՛ գատի Տէր զժողովուրդ իւր : Ահ մեծ է անկանել 'ի ձեռս Աստուծոյ կենդանւոյ :

Եւ ասէն Սաղմոս 'ի լմն .

Ալէլուիա . ալէլուիա :

Որպէս փափաքի եղջերու յաղբերս ջուրց , այնպէս փափաքի անձն իմ առ քեզ Աստուած :

Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ Աստուած, հզօր եւ կենդանի, երբ եկից երեւեցայց երեսացդ Աստուծոյ :

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի . եւ այն զի ասէին ցիս զօրհանապաղ թէ ուր է Աստուած քո :

Զայս որպէս յիշէի, տառապէր յիս անձն իմ. քաջալերէի, զի մտից ընդ յարկաւ սքանչելեաց տան Աստուծոյ :

Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութեան, եւ 'ի ձայն բարեկենդանութեան :

Արդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովեա զիս . յուսան առ Աստուած, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է :

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ . վասն այնորիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն Յորդանանու, 'ի Հերմոնէ 'ի լեռնէ փոքուէ :

Խորք 'ի խորոց կարդացին առ քեզ, 'ի ձայն սահանաց քոց :

Ամենայն զբօսանք քո՝ եւ ալիք քո անցին 'ի վերայ իմ :

Ի տուէ պատուիրեաց Տէր զողորմութիւն իւր, գիշերի զօրհնութիւն նոր. եւ աղօթք իմ առ Աստուած վասն կենաց իմոց :

Ասացի Աստուծոյ՝ ընդունող իմ ես . ընդէր մերժեցեր զիս, ընդէր տրտում դնամ ես 'ի նեղել թըշնամուոյ իմոյ :

Ի փշրել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս թշնամիք իմ . յասել ցիս զօրհանապաղ, թէ ուր է Աստուած քո :

Արդ ընդէր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէր
խոռովեա զիս. յուսա 'առ Աստուած' խոստովանեա
նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է :

ԶԷ՛ Որթիւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Ղուկասու :

ԶՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս .

Աղաչէր ոմն 'ի Փարիսեցւոցն զի կերիցէ ճաշ
ընդ նմա . եւ մտեալ 'ի տուն Փարիսեցւոցն բազ-
մեցաւ : Եւ կին մի էր 'ի քաղաքին մեղաւոր . իբ-
րեւ գիտաց թէ բազմեալ է 'ի տան Փարիսեցւոցն
բերեալ շիշ մի իւղոյ ազնուի . կայր յետոյ առ ոտս
նորա , լայր . եւ արտասուօքն ակաւ թանալ զոտս
նորա , եւ հերով գլխոյ իւրոյ ջիջէր , եւ համբու-
րէր զոտս նորա , եւ օծանէր իւղովն : Եւ տեսեալ
Փարիսեցւոցն՝ որ կոչեացն զնա , ասէր ընդ միտս
իւր . սա թէ մարդարէ ոք էր , ապա գիտէր թէ
ո՞վ եւ ո՞րպիսի ոք կին մերձենայ 'ի սա . զի մե-
ղաւոր է : Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա ,
Սիմովն՝ ունիմ ինչ ասել քեզ . եւ նա ասէ , ասան
վարդապետ . եւ ասէ : Երկու պարտապանք էին
ուրումն փոխատուի . մինն պարտէր հինգ հարիւր
դահեկան , եւ միւսն յիսուն : Եւ իբրև ոչ գոյր
նոցա հատուցանել , երկոցունցն շնորհեաց . արդ
ասան՝ ո՞վ առաւել սիրեացէ զնա : Ասէ Սիմովն . ինձ
այսպէս թուի՝ եթէ որում զբազումն շնորհեաց :
Եւ նա ասէ ցնա . ուղիղ դատեցար : Եւ դարձեալ
'ի կինն կողմն , ասէ ցՍիմովն . տեսանես զայս կին ,
մաի 'ի տուն քո՝ ջուր ոտից իմոց ոչ ետուր , իսկ
սա արտասուօք իւրովք եթաց զոտս իմ , եւ հե-

բով իւրով ջնջեաց : Համբոյր մի դու ոչ ետուր
ինձ , սա աւասիկ յորմէ հետէ մտեալ եմ՝ ոչ դա-
դարեաց 'ի համբուրելոյ դոտա իմ : Իւզով զգլուխ
իմ ոչ օծեր , սա իւզով անուշիւ օծ : Ասան որոյ
ասեմ քեզ . թողեալ լիցին սմա մեզք իւր բազում,
զի յոյժ սիրեաց . զի որում շատ թողուցու՝ շատ
սիրէ , եւ որում սակաւ՝ սակաւ : Եւ ասէ ցնա .
Թողեալ լիցին քեզ մեզք քո : Եւ սկսան՝ որ բազ-
մեալն էին ընդ նմա , ասել ընդ միտս իւրեանց .
ով է սա՝ որ զմեզս թողու : Եւ նա ասէ ցկինն .
հաւատք քո կեցուցին զքեզ՝ երթ 'ի խաղաղութիւն :

Քարոզ .

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :
Նուիրէ ատէր ձայնի աղաչանաց մերոց . ամենա-
կալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա :
Եւ ասի երեւ մեզմ . Տէր ողորմեա :

Աղօթի 'ի վերայ ապաշխարողաց :

Տէր Աստուած Հայր ամենակալ արարիչ երկնի
եւ երկրի , որ յակնարկել բարերար կամաց քոց գո-
յացուցեր զամենայն արարածս , զերեւելիս եւ զա-
ներեւոյթս , զերկնայինս եւ զերկրայինս . եւ նախա-
խնամութեամբ քով ստեղծեր զմարդն 'ի հողոյ . եւ
ըստ պատկերի բարերարութեանդ պատուեալ մե-
ծարեցեր զնա . շնորհելով նմա զանմահութիւն եւ
զանապական զկենդանութիւն . եւ ինքնիշխան
կամօք եւ փառօք պսակեցեր . պարզեւելով նը-

մա զվայելու մն ուրախութեան դրախտին փափկութեան՝ գործել զնա եւ պահել, եւ հանապաղ մշտնջենաւորիլ յանանց եւ յանձառ պարգեւան, եւ յառաջանալ օր ըստ օրէ 'ի գործս բարիս . եւ յաւելիեր նմա զպատուիրանադրութիւն կենսաբեր հրամանի բարերար կամաց քոց . զի յաւելուածով մեծի պատուիրանին դրութեա 'բ՝ առաւել յաւելուածով մեծի փառաց եւ պատուոյ՝ զնա ճոխացուցանէիր . եւ 'ի ձեռն բարեյօժար կամացն հնազանդութեան յեւս առաւել 'ի դերակատար կեանս զնա վերափոխէիր՝ յիմանալի կայանս բնակութեան վերինն Նրուսաղեմի :

Իսկ նա 'ի ձեռն օձապատիր չարին խաբէութեան զգործի կենացն եւ զպատճառս բարեացն անձնիչխան յօժարութեամբն 'ի կողմն բանսարկուին դարձուցեալ եւ ինքնայօժար կամօքն գործակցեալ խաբէութեան չարին, 'ի բաց շեղեցաւ 'ի քումմէ արարչադիր եւ 'ի կենսաբեր պատուիրանադրութենէդ . եւ 'ի ներքոյ անկեալ չարին հնազանդութեան, նախամեծար առնելով զվրիպական բանս պատրող թշնամւոյն քան զքո աստուածային օրէնադրութիւնն, կնոջն լսելով խրատու, կորոյս գաիրական վեհ իմաստութիւնն՝ ոտիցն հնազանդեալ գլխոյն առաջնորդական տէրութեամբն, անհանձարաբար եւ անխորհրդապէս 'ի բաց մերկացեալ զբոցաճաճանչ եւ լուսեղէն դարդարանս . եւ հակառակաբար հայթայթանօք ջանայր ծածկել զամօթալիր մերկութիւնն պատառատուն տերեւովն՝ անյուսացեալ 'ի զօրութիւն Ամենակալիդ՝ կարծէր թաքչիլ յամենատես գիտութենէ աստուածութեան քոյ պատճառելով զպատճառս մեղացն,

Թէ կինս զոր ետուր ինձ, սա եղև պատճառ և
 Վասն որոյ զանիծից եւ դցաւոց ժառանգեաց
 զկեանս, 'ի ներքոյ անկեալ մահու եւ ապականու-
 թեան. ըստ անսուտ եւ աստուածական քում հրա-
 մանիդ, ասելով թէ յորում աւուր ուտիցես 'ի նմանէ
 մահու մեռանիցիս. որով եւ թագաւորեալ տիրեաց
 'ի վերայ մեր իշխանն մահու. եւ զբնութիւնն մեր
 զրաւեալ յինքեան հնազանդութեամբ պահակն կո-
 ըրստեան. եւ զամենեւեան ծառայս իւր արարեալ,
 վարեաց 'ի դործս խիստս ծառայութեան դժոխոց ։

Իսկ դու՝ Հնար բարեգութ՝ յառատ եւ յանբաւ
 մարդասիրութենէ քումմէ յաղթեալ, ոչ հանդուր-
 ժեցեր տեսանելով զանարատ ձեռաց քոյ ստեղ-
 ծուած՝ յայնպիսի վտանգաւոր աղէտս տարակու-
 սանաց։ Այլ բարեգորովեալ հայրախնամ սիրով քո՝
 զթացար յորդիս մարդկան, եւ յայց ելեր կորու-
 սելոյն. առաքեցեր 'ի խնդիր զմիածին եւ զէակից
 քո՝ զժոցածին եւ զանբաժանելի Բանն Աստուած,
 որ եկն եւ էառ զկերպարանս դժժութեան աղքա-
 տացեալ բնութեանս մերոյ, ներմարդացեալ 'ի
 սուրբ եւ յանարատ կուսէն Մարիամայ Աստուա-
 ծածնէն. եւ յանձն իւր էառ զյանցանս սխալման
 մեղանացն Աղամայ. եւ աստուածախնամ տեսչու-
 թեամբն իւրով տնօրինեալ զամենայն կիրս մարդ-
 կայինս յանձին իւրում բաց 'ի մեղաց, եղև սը-
 տուղ մարդկութեանս ։

Հովիւն երկնաւոր եկն խնդրել զոչխարն մոլո-
 րեալ 'ի վերայ լերին բարձու. եւ առեալ զնա եղ
 'ի վերայ կենսաբեր ուսոյն իւրոյ, դարձուցանե-
 լով 'ի հայրենի բնակութիւնն, ուստի արտաքսե-

ցաւ արդարութեամբ . եւ զանի՛ծիցն եւ զցաւոցն
 ելոյծ զդատապարտութիւն իւրով անպատժապարտ
 մահուամբն . եւ զանկեալն 'ի ձեռս աւաղակացն՝
 վերստին ողջացոյց՝ պատելով զվէրս նորա՛, արկա-
 նելով 'ի շերայ նորա ձէթ եւ գինի, եւ աւանդե-
 լով 'ի պանդոկի ամենընկալ կաթուղիկէ սուրբ ե-
 կեղեցւոյ քոյ . որ ժողովէ զամենայն ցրուեալս եւ
 զկեղեքեալս, եւ միաւորէ յորդեգրութիւն Հօրդ
 երկնաւորի . եւ հաշտարար եւ մեղսաքաւիչ իւրով
 պատարագաւն՝ որ 'ի վերայ սուրբ խաչին, բոլո-
 րապատուղ զի՛քն քեզ ընծայեաց ընդ մեր, եւ վասն
 մերոց պարտեաց զանձն իւր փոխանակելով :

Եւ դարձեալ վերստին ստացաւ զմեզ սուրբ ա-
 րեամբն իւրով . եւ ազատեաց 'ի ծառայութենէ
 բանսարկունն՝ պատառելով զմուրհակ դատապար-
 տութեան յանցանաց մերոյ . որ կայր մեզ հակա-
 ռակ, երարձ զայն 'ի միջոյ . եւ բեւեռեաց զնա
 ընդ խաչափայտին . մերկեաց զիշխանութիւնս եւ
 զպետութիւնս մեքենաւոր զօրութեան նորա . յայտ
 յանդիման խայտառակեալ նշաւակեաց զնոսա յան-
 ձին իւրում՝ զօրութեամբ աստուածութեան իւրոյ :

Եւ իշխանական պետութեամբն իջեալ 'ի ստորին
 սանդարամետս դժոխոց՝ աղարտելով զզօրութիւն
 բռնութեան՝ կարծեալ իշխանին աշխարհի, որ
 բարձրացեալ եւ լեռնացեալ ա՛րարտաւանութեամբ
 ունէր դրաւեալ ընդ ի՛քեամբ զբնութիւն մարդ-
 կութեանս . որով ժամանեալ եհաս թագաւորն 'ի
 բարձանց՝ հզօրն 'ի պատերազմի՝ եւ ել 'ի բար-
 ձունս հպարտացելոյն . եւ կապեաց զհսկայն՝ ա-
 ւերելով զամուրս նորա . եւ յափշտակեաց զզանձս

նորա . եւ դարձեալ եմոյծ դարքունական պատկերն 'ի դրախտն , ուստի եհան . դեօթնեկին շքնորհան տալով՝ դոր կորոյս եօթնեակ յանցանօք :

Քանզի շինեաց իմաստութիւնն դհօրն տուն՝ ըզխորանն Դաւթի , զանկեալն եւ զկործանեալն՝ վերստին նորոգեաց եւ կանգնեաց , վասն լինելոյ նորա ծաղիկ յարմատոյն Յեսսեաց . եւ հանգեաւ 'ի վերայ նորա Հոգին սուրբ՝ որ 'ի մեզ խորհրդածի . հողի իմաստութեան եւ հանճարոյ . հողի զխտութեան եւ աստուածալաշտութեան . եւ լցեալ եղև հողւով երկիւղիւ եւ սրբութեամբ :

Վասն զի՝ ուր երկիւղ Տեառն է , անդ պատուիրանաց պահպանութիւն . եւ ուր պատուիրանաց պահպանութիւն , անդ եւ ոչ մի յանցանք . քանզի զյանցանս մեր էառ եւ զցաւս մեր երարձ . եւ ըզքեզ միայն ծանոյց մեզ հաւաստեաւ Աստուած կենդանեաց եւ մեռելոց . առնելով խաղաղութիւն արեամբ խաչին իւրոյ յերկինս եւ յերկրի . եւ հաճեցոյց զկամս քաղցրութեան սիրոյ քոյ առ արարածըս . քանզի բարձաւ միջնորմն , եւ լուծաւ կրճիմն , որ կայր խափան եւ արգել մերոյ փրկութեան . եւ տեղի տուեալ արովրէիցն շրջապատեալ բոշեղէն սրբոյն որ պահէր զճանապարհս ծառոյն կենաց . վասրն զի ընդ մեզ եղաւ ճանապարհն եւ ճշմարտութիւնն եւ կեանքն Քրիստոս Յիսուս , որ առաջնորդեաց մեզ ընդ երկնաշու ճանապարհն՝ փրկաւէտ կենացն . եւ անցոյց զերիվերոյ իշխանութեանց , եւ պետութեանց . եւ խրախոյս տուեալ հաւատացելոց՝ ասէ . քաջալերեցարուք՝ ես յաղթեցի աշխարհի . եւ ետու ձեզ իշխանութիւն կոխել զօծս եւ ըզ-

Կարիճս եւ դամենայն զօրութիւնս թշնամւոյն :

Առ որս եւ ասել մեզ համարձակապէս թէ՛ ուր է մահ՝ յաղթութիւն քո . ուր է դժոխք՝ խայթոցն քո . քանզի եղաք փրկեալք եւ աղատեալք արեամբ միաձնի Որդւոյ քոյ Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ , ընդ որում քեզ Հօր եւ Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք , իշխանութիւն եւ պատիւ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն .

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Աստուծոյ երկրպագեսցուք .

Առաջի քո Տէր :

Եւ արդ Տէր Աստուած մեր բարերար եւ բազմազութ որ այսպիսի անձառ փառաց եւ անպատում բարեաց հաղորդ , զազգս մարդկան արարեր . որով մեծարեցեր զմեզ 'ի ձեռն միաձնի քոյ տնօրէնութեան՝ որ եկեալ կատարեաց դամենայն զըրեալն օրինաց եւ մարդարէից . եւ քաղցրուսոյց վարդապետութեամբն իւրով՝ ժողովեաց զցրուեալ ազգս մարդկան . եւ միաւորեալ միացոյց դամենեսեան միաբան սիրով 'ի մի հաւատս եւ 'ի մի յոյս կոչման քում արարչական խնամոց զթութեանցդ , եւ յորդեաց ճանապարհ փրկութեան ամենայն տիեզերաց , պարզեւելով զառհաւատչեայ կենդանութեան Հոգւոյն սրբոյ , նորաձնելոց ժողովրդոց՝ մանկանց առագաստի , կազմելով զդեզ եւ զսպեղանիս ապաշխարութեան՝ իւրով առատ մարդասիրութեամբն ասելով թէ , ոչ եկի կոչել զարդարան , այլ զմեղաւորս յապաշխարութիւն . եւ դարձեալ թէ , եկայք առ իս ամե-

նայն աշխատեալք՝ եւ որք ունիք բեռինս ծանունս
մեզաց, եւ ես հանգուցից զձեզ. եւ յորդորական
աստուածախօս ձայնիւն յորդորեալ քաջալերեաց
զամենեւեան 'ի հնազանդութիւն աստուածահաճոյ
լծոյն ծառայութեան՝ ասելով, առէք զլուծ իմ 'ի
ձեզ, եւ ուսարուք յինէն, զի հեզ եմ եւ խոնարհ
արաիւ, եւ գաջիք հանգիստ անձանց ձերոց. զի
լուծն իմ քաղցր է, եւ բեռն իմ թեթեւ :

Եւ արդ մեք ծառայք քո եւ ժողովուրդք եւ
խաչն արօտի քո, գինք արեան միածնի Որդւոյ քոյ,
ժողովեալքս 'ի գաւթ սուրբ եկեղեցւոյ. խոնարհ
հեալ աղաչեմք՝ զբազմազութ եւ զառատ մարդա-
սիրութիւնդ քո. եւ հայցեմք 'ի քաղցրութենէդ
քումմէ՝ զքաւութիւն եւ զթողութիւն մեզաց մերոց :

Խոնարհեցո, Տէր, զունկն քո եւ լուր աղաչանաց
ծառայից քոյ. եւ գթութեամբ եւ ողորմութեամբ
քո թող մեզ զյանցանս մեր՝ զկամայ եւ զակամայ. եւ
արա զմեզ որդիս լուսոյ, եւ որդիս տունջեան զորս
գրեցեր 'ի գիր որդեգրութեան ժառանգութեան
սրբոցն 'ի լոյս. եւ չարին պատրանօք՝ որսացեալ
եղաք կամօք մերովք՝ 'ի մեղսասէր եւ 'ի կամակոր
նորա կաման. որոշելով 'ի հայրախնամ սիրոյ արար-
չական գթոյ քոյ. տարագիր առնելով զանձինս մեր
յորդէգրութենէ ժառանգութեան Հօրդ երկնաւորի.
եւ ոչ պահեցաք զզուշութեամբ զստացուածս եւ
զգանձս հայրենատուր մեծութեան քոյ, զոր սուրբ
աւագանաւն ստացաք. զմաքրութիւն եւ զանմե-
ղութիւն եւ զարդարութիւն հողեւոր մեծաշահ
փարթամութեանն. այլ՝ անառակ վարուք մերովք
ծախեցաք զհողեւոր մեծութիւնն, մինչեւ ժամա-

նեալ եհաա մեզ յետին աղքատութիւն եւ սովամահ
չքաւորութիւն. նուաղեցան անձինք մեր, եւ յոյս
ակնկալութեան մերոյ չիք այլ ոք բաց 'ի քէն,
Տէր. զի դու ես Աստուած մեր եւ զանուն քո ա-
նուանեմք զօրհանապաղ:

Հայր երկնաւոր՝ զթա՛ն 'ի դարձումն ծառայից քոց.
եւ ընկալ զզղջումն խոստովանութեան մերոյ, որ-
պէս զանառակ որդւոյն ընկալար զդարձումն, եւ
վերստին զարդարեցեր զնա արիիազարդ եւ լու-
սեղէն զգեստիւն՝ առաջին պատմութեանն ծածկու-
թիւ՝ զոր ինքեան կամակոր եւ անառակ վարուքն
մերկացաւ:

Ասանորոյ եւ մեք՝ նորին յօժարութեամբ՝ զըզ-
ջացեալ սրտիւ եւ բեկեալ անձամբք դառնամք առ
քո գթութիւնդ ասելով, Հայր, մեզաք յերկինս եւ
առաջի քո. ոչ եւս եմք արժանի կոչիլ որդի սուրբ
անուանդ քոյ. արա զմեզ իբրեւ զմի 'ի վարձկանաց
քոց. հայեաց Տէր ողորմութեամբ եւ քաղցրու-
թեամբ կամօք քովք. եւ հայրական գթով եւ սի-
րով բարերարութեան քո՝ ել ընդ առաջ մեր, եւ ըզ-
գեցո մեզ զառաջին պատմութեանն լուսափայլ վե-
րարկուն զոր զգեստաւորեալ զարդարեցաք աւազա-
նին պայծառութեամբն:

Մերկեա՛ն 'ի մէնջ Տէր զհնացեալ պատմութեան չա-
րին ծածկութից՝ զոր ծուլութեամբ եւ անառակ
վարուք մերովք զգեցաք, եւ օտարացաք 'ի հայ-
րական խնամոց քոց:

Տուր մեզ Տէր Աստուած մեր զքո զուրախական
եւ զմարդասիրական համբոյրդ, տալով զկնիք սրբ-
ութեան 'ի հոգիս մեր. եւ զմատանին արդարու-

Թեան տալաւորեան յաջոյ ձեռին մերում միշտ ունելով զնշան եւ զգրոշմ ուխտին սրբութեան՝ զոր ուխտեցաք միջնորդութեամբ արեան Որդւոյ քոյ սիրելւոյ. արքո՛ մեզ զբաժակն ուրախարար՝ զոր խառնեցեր 'ի խառնարան սրբութեան աստուածընկալ սեղանոյ քառաթեւ խաչին, յորում զեներ զզենումն ճշմարիտ պատարագին եղինն պարարակի. եւ հրաւիրեցեր 'ի պատրաստեալ ճաշ հարսանեաց միածնի Որդւոյ քոյ սիրելւոյ՝ զպակասամիտն 'ի հանճարոյ աստուածային երկիւղին եւ պատուիրանին զգուշութեան. եւ անդգամացն պատուիրեցեր՝ թողուլ զանդգամութեան ճանապարհն :

Եւ արդ՝ տո՛ւր մեզ զհացն անմահութեան մարմնոյ միածնի քոյ, որով կեցցուք. եւ արքո՛ զմեզ գինեաւ անուշութեան սուրբ բաժակին, զի արբեալ միշտ ուրախացուք յանսպառ ուրախութիւնսդ. եւ վայելեցուք զանկապուտ ճոխութիւնսդ՝ յերջանիկ օթեւանսդ Հօրդ երկնաւորի. զոր պատրաստեցեր 'ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց. եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեցուք զքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն :

Սաղմոս 'ի Բի-

կց. Բացէք ինձ զգրունս արքայութեան զի մըտից ընդ այն եւ խոստովան եղէց Տեառն :

‡. Խոստովան եղերուք Տեառն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Սասացէ տունն Իսրայելի՝ զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ասասցէ տունն Ահարոնի՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ասասցեն երկիւղածք Տեառն զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ի ներդութեան կարդացի առ Տէր, եւ լուաւ ինձ յանդորր :

Տէր է իմ օգնական, եւ ես ոչ երկեայց, զի արասցէ ինձ մարդ :

Տէր է իմ օգնական, եւ ես տեսից 'ի թշնամիս իմ :

Բարի է յուսալ 'ի Տէր՝ քան յուսալ 'ի մարդիկ .
բարի է յուսալ 'ի Տէր՝ քան յուսալ յիշխանս :

Ամենայն ազինք շրջեցան զինեւ, եւ անուամբ Տեառն յաղթեցի նոցա :

Շրջելով շրջեցան զինեւ, պաշարեցին զիս 'ի միասին . եւ անուամբ Տեառն վանեցի զնոսա :

Շրջեցան զինեւ որպէս մեղուք, վառեցան բորբոքեցան որպէս փուշք 'ի հուր . եւ անուամբ Տեառն մերժեցի զնոսա :

Ի մերժելն դրդուեցայ, եւ եղէ մերձ 'ի գլորել . եւ Տէր իմ ընկալաւ զիս :

Զօրութիւն իմ եւ օգնութիւն իմ Տէր, եւ եղեւ ինձ 'ի փրկութիւն :

Զայն ցնծութեան փրկութեան 'ի յարկս արդարոց :

Աջ Տեառն արար զօրութիւն, աջ Տեառն բարձր արար զիս, աջ Տեառն արար զօրութիւն :

Ոչ մեռայց, այլ կեցից եւ պատմեցից զգործս Տեառն :

Խրատելով խրատեաց զիս Տէր, եւ 'ի մահ ոչ մատնեաց :

Քացէք ինձ զդրունս արդարութեան, զի մտից
ընդ այն, եւ խոստովան եղէց Տեառն:

Ապա առեալ Կահանային զապաշխարողսն, Տարանէն յեկեղէ-
ցին, և ասէն Սաղմոս:

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառա-
յեցէք Տեառն ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ. ծաներուք զի
նա է Տէր Աստուած մեր:

Նա արար զմեզ եւ ոչ մեք էաք. մեք ժողո-
վուրդք եւ խաչն արօտի նորա:

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ,
եւ օրհնութեամբ ՚ի յարկս նորա:

Խոստովան եղերուք Տեառն, եւ օրհնեցէք զա-
նուն նորա:

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա.
յաղգէ մինչեւ յաղգ է ճշմարտութիւն նորա:

Քարոզ:

Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սո-
վաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց, եւ կեցուսցէ շնոր-
հիւ ողորմութեան իւրոց. Ամենակալ Տէր Աս-
տուած մեր, կեցո եւ ողորմեա:

Աղբն:

Ի մէջ տաճարիս, եւ առաջի աստուածընկալ եւ
պայծառացեալ սուրբ նշանացս, եւ սուրբ սեղա-
նոյս՝ խոնարհեալ երկիրդիւ երկիրպագանեմք. ըղ-

սուրբ զհրաշալի եւ զյաղթող զտէրութիւնդ քո
օրհնեմք եւ փառաւորեմք, եւ քեզ մատուցանեմք
զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյդ
սրբոյ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Եւ իբրեւ այս կարարի օրհնէ առաջնորդն զապաշխարողն
եւ զխորովորդն, կարդալով զայս

Օրհնութիւն ժամաօրան

Եւ ապաշխարողաց եւ անհնայն ժաղովրդեան :

Օրհնեալ է Ամենասուրբ Երրորդութիւնն 'ի բար-
ձունս Հայր եւ Որդի եւ Հոգի սուրբ . մեծ գոհու-
թիւն երից անձնաւորութեանց եւ միոյ աստուա-
ծութեանն անեղանելոյ՝ անսիտփոխելոյ՝ անսահմա-
նելոյ, ամենակարողի՝ ամենատեսողի՝ ամենապար-
գելողի՝ ամենակեցուցանողի, անմահի՝ անբաւի՝
անճառի, սլափիւ եւ երկրպագութիւն եւ մշանջե-
նաւոր փառաբանութիւն յերկնաւորաց, եւ յերկրա-
ւորաց . 'ի Սերովբէից եւ 'ի Քերովբէից . 'ի հրեշտա-
կաց եւ 'ի հրեշտակապետաց . էակ Երրորդութեանն
եւ մի աստուծութեանն . որ էն յէութեան յիսկու-
թեան համագոյական աստուածութեանն՝ հարթ եւ
հաւասար 'ի խորութիւն՝ 'ի բարձրութիւն՝ 'ի լայ-
նութիւն եւ յերկայնութիւն :

Որ իւրով կանխադէտ զօրութեամբն՝ արար զեր-
կինս եւ զերկիր՝ եւ զբիւրաւոր զօրս հրեշտակաց .
ձգեաց զերկինս առանց հիման, խորանարդ գմբե-
թաձիւ հաստատութեամբն . եւ արկ 'ի վերայ նո-
րա զբազմութիւն ջուրցն . գնան հրեղէնքն ընդ

ջուրսն, եւ ոչ շիջանեն, զի նմա ամենայն ինչ կա-
 րելի է. սահմանեաց զծով աւազով. բուսոյց յերկ-
 րէ զծառս եւ զծաղիկս՝ հանդերձ ամենայն սերման-
 եօք. զարդարեաց զերկինս աստեղօք. ճառագայ-
 թութեանց՝ ի նմա զարեգակն եւ զլուսին. պսակեաց
 չորիւք եղանակօք զբոլոր շրջանակս տարւոյն. եղ-
 զնոսա՝ ի հակառակ անհաշտելի եւ ի սէր անքակ-
 տելի. արար եւ ազգի ազգի զեռունս՝ ի ծովու. բա-
 զում զազանս եւ անասունս եւ սողունս եւ թռո-
 չունս թեւաւորս՝ ի վերայ երկրի: Ապա՝ յետ ամե-
 նեցուն արար զմարդն ձեռօք իւրովք՝ ըստ պատկե-
 րի իւրում. եւ փչեաց ի նա շունչ կենդանի եւ եղեւ
 մարդն՝ ի հոգի կենդանի եւ զամենայն ինչ հնազանդ
 արար ի ներքոյ ոտից նորա, եւ կացոյց միջասան-
 ման կենաց եւ մահու. եւ ետ նմա պատուէր՝ չճա-
 շակել ի ստղոյ ծառոյն զխտութեան. եւ ի պահիչ
 պատուիրանին՝ խոստացաւ նմա զվերնայարկ վերինն
 Երուսաղեմի:

Իսկ բանսարկուն գործի իւրոյ չարութեան զը-
 տեալ զօձն, եւ նովաւ խօսեցաւ ընդ կնոջն՝ ի պատ-
 ճառ աստուածանալոյ եւ պատրեաց զնա եւ ետ ու-
 տել ի ծառոյն զխտութեան. եւ եթող ամօթալից
 եւ մերկ ի լուսեղէն փառացն: Իսկ բարերարին քաղ-
 ցրածայնեալ ասէ. ո՛ւր ես Ադամ. եւ զալստեամբս
 նորա ի դրախտն, նկարեցաւ զալուստն միածին Բա-
 նին իւրոյ յաշխարհս. եւ ճայն ոտից նորա՝ զրոշ-
 մեաց զՅովհաննէս մկրտիչն, իսկ Ադամայ անզղջու-
 թեամբ զիմեալ ի մահ, զանպարտականն Աստուած
 պատճառ իւրոյ կորստեանն համարեալ՝ ասէր թէ,
 կինս զոր ետուր ցիս, սա յանցոյց զիս. իսկ զաստա-

ւորն արդարութեան անէծ զնոսա՝ եւ զվնասակարս
 նոցա . եւ եհան զնոսա արտաքոյ դրախտին . սա-
 կայն ոչ ժուժկալեալ ողորմութեամբն՝ ընկալաւ ըզ-
 պատարագն Աբէլի . անմահացոյց 'ի դաւակէ զՆ-
 ուփք . պահեաց զնոյ 'ի տապանին՝ բազմահոյլ կեն-
 դանեօք . եւ զամբարշտեալն Կայէն իւրովք ծնըն-
 դովքն՝ սահանարաց անձրեւօք ջնջեաց :

Օրհնելով զտասներորդն զԱբրահամ խոստանալով
 նմա երդմամբ , եթէ բազմացուցից զզաւակն քո՝
 որպէս զաստեղս երկնից . բազում նշանօք եւ ար-
 ուեստիւք խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ որք արարին
 ազգի ազգի նշանս . եւ առաքեաց զհրեշտակս վե-
 րակացուս : Իսկ իբրեւ եկն լրումն ժամանակի , խօ-
 սեցաւ ընդ մեզ Արդւոյն՝ որ եկն եւ մարմնացաւ
 'ի սրբոյ Կուսէն՝ եւ եմուտ ընդ օրինօք , զի զորս
 ընդ օրինօքն իցեն՝ ազատեսցէ . կատարեաց զօրէնս .
 ելից զտառս մարդարէիցն : Արար նշանս եւ արուես-
 տըս . լուսաւորեաց զկոյրս . առողջացոյց զանդամա-
 լոյծս . հալածեաց զդեւս : Ապա՝ 'ի կատարումն նը-
 շանացն՝ շնորհեաց զյարութիւն Ղազարու՝ չորե-
 քօրեայ կոչմամբ 'ի թաղմանէ . նստաւ 'ի վերայ յա-
 ւանակի իշոյ , որ է խորհուրդ կոչման հրէից եւ հե-
 թանոսաց . վասնորոյ եւ մանկտին երգէին՝ ովսան-
 նա օրհնութիւնն Արդւոյ Իաւթի : Իսկ 'ի սերկեան
 աւուրս՝ գայ կամաւորութեամբ 'ի չարչարանս . յան-
 ձըն առնու մատնիլ յանօրէն աշակերտէն : Յերեկոյ
 հասեալ ժամու աւուրն , երկոտասանիցն զխոնար-
 հութիւն ուսուցանելով , զՅուդային յառաջ լուս-
 նայր զոտս . որ աշխատեցաւ մինչեւ ցգաւիթ քա-
 հանայապետին , որ եւ 'ի միտս իւր ասէր՝ թէ բիւր

անգամ մեծարես զիս . ոչ եմ մտանալոց զերեսուն
արծաթիսն . Արդ՝ ՚ի յայսմ անաւոր եւ սքանչելա-
գործ տօնիս՝ եղև ուրախութիւն հրեշտակաց եւ
մարդկան :

Այսօր բարձաւ ցանկ անիծիցն Ադամայ : Այսօր
ազատեցաք ՚ի ծառայութենէ սատանայի : Այսօր
արարիչն արարածոց ՚ի յերկրի երևեցաւ : Այսօր
Աստուածն սերտիքէից՝ ծառայի զգենու զկերպա-
րանս : Այսօր անտեսն քերտիքէից՝ խոնարհի եւ
լուանայ զոտս աշակերտացն : Այսօր արկողն զլոյս
որպէս զօթոց՝ զգենու զղենչակ : Այսօր արթնակիցն
Հօր ընդ հողերէնս բաղմի : Այսօր փառակիցն Սուրբ
Հոգւոյն՝ յանձն առնու մատնիլ ՚ի դատաստան մա-
հու :

Այսօր կենագործողն ամենեցուն ընդ մահուամբ
սահմանի : Այսօր զէմն առանց ձեռին հատեալ
լեռնացեալ ելլց զտիեզերս : Այսօր բաշխէ՝ զմարմին
եւ զարիւնն՝ եւ յայտնէ զանօրէն աշակերտին ըզ
խորհուրդն : Այսօր կապեալ լինի արծակիչն կապե-
լոց՝ զոր երկինք ոչ բաւէին տանիլ : Այսօր օրհնէ
զառաքեալսն ՚ի դպրութիւն քահանայութեան : Այ-
սօր գտանի դրամն կորուսեալ՝ այսինքն թագաւո-
րական պատկերն : Այսօր եղև ուրախութիւն հրեշ-
տակաց՝ վասն զիւտի մոլորեալ սչխարին :

Այսօր ճշմարտապէս հաղորդեցաք ՚ի մարմնոց եւ
յարենէ Տեառն : Այսօր օրհնեցան քահանայապետք՝
հանդերձ ամենայն քահանայիւք : Այսօր լուսազար-
դեցան թագաւորք՝ հանդերձ ամենայն զօրութեամբ
բն իւրեանց եւ իշխանութեամբ ընդ Վասթի եւ
ընդ դասազլուխս նորա : Այսօր օրհնեցան ծերք

եւ տղայք՝ երիտասարդք եւ կուսանք, 'ի ձեռն կապողին եւ արձակողին: Այսօր դրախտն բանի մարդկութեանս՝ եւ ամենայն արարածք ցնծան յանմահական կեանս: Այսօր 'ի հին արամութեանց փոխեցաք՝ եւ ամենեքեան նորոգեցաք 'ի Քրիստոս: Այսօր ետ իշխանութիւն կոխել զօձս եւ զկարիճս եւ զամենայն զօրութիւնս թշնամւոյն: Այսօր 'ի ձեռն աւազանին լուսազարդեալք՝ մաքրեցան հաւատացեալք յաղտոյ մեղաց: Արդ եկեացէ մխիթարութիւնն Նրուսաղեմի 'ի վերայ ձեր՝ որ ասէ, մխիթարեցէք՝ մխիթարեցէք զժողովուրդ իմ ասէ: Աստուածքահանայքդ խօսեցարսւք 'ի սիրտ Նրուսաղեմի. մխիթարեցէք զազգն, զի լի եղեւ տառապանօք. թողեալ լիցին նմա մեղք իւր: Գարձեալ՝ եթէ ըզձանապարհս սրտի նորա տեսի եւ բժշկեցի, եւ ետու նմա մխիթարութիւն, եւ փոխանակ մոխրոյն օծումն ուրախութեան:

Արդ բարեգութն Աստուած ուրախացուցէ ըզձեզ զամենեանս եւ երկնաւոր պարգեւացն արժանի արասցէ: Օրհնեացէ Տէր Աստուած զհայրապետս ընդ սրբոյն Քրիզոստի՝ եւ ընդ այլ սրբոց հայրապետացն մասնակիցս արասցէ: Օրհնեացէ Տէր Աստուած զքահանայսդ ընդ քահանային Մելքիսեդեկի, եւ զարդարեացէ՝ ընդ տեսլեանն Մովսիսի 'ի զարդանկողոպտելի, ըստ պատմուձանին Ահարոնի, եւ հոգիազարդարեացէ ըստ առաքելոյն խորանակցութեան, եւ արասցէ մշակս առանց ամօթոյ. զի յերեւիլ հօտապետին՝ ընդունիցիք զանթառամ փառաց պսակն: Օրհնեացէ Տէր Աստուած զկրօնաւորսրդ՝ ընդ սրբոյն Եղիայի եւ ընդ սրբոյն Անտոնի,

եւ ժառանգակիցս եւ մասնակիցս արասցէ նոցա :
 Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զձերսդ՝ որպէս զձերան
 Նորայէլեան բանակին , եւ չորպէս զձերունին Սի-
 մէոն՝ որ զԱստուածորդին 'ի գիրկս իւր ընկալաւ՝
 եւ հայցէր արձակիլ 'ի խաղաղութիւն : Օրհնեսցէ
 Տէր Աստուած զերիտասարդս որպէս զերանելին
 Յովսէփ , որ հաճոյ եղեւ Աստուծոյ՝ եւ օրհնեսցաւ
 'ի նմանէ : Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զկանայս՝ որ-
 պէս զկանայս իւզաբերս , որք եկին 'ի գերեզման
 փրկչին՝ եւ լցան աւետեօք սուրբ յարութեան
 Տեառն : Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զաղայս ձեր որ-
 պէս զաղայսն Երրայեցւոյ , որք առին ոսոս ար-
 մաւենեաց՝ եւ ելին ընդ առաջ նորա , աղաղակե-
 ին եւ ասէին՝ ովսաննա օրհնեալ որ դաս յանուն
 Տեառն : Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զամենեսեան՝ ըզ
 ժողովուրդս սուրբ եկեղեցւոյս մերոյ՝ առ հասա-
 րակ զարսդ եւ զկանայսդ , զձերսդ եւ զաղայսդ .
 զերիտասարսդ եւ զկուսանսդ . եւ փրկեսցէ ըզ-
 ձեզ յամենայն չարեաց . եւ ամրացուցէ ընդ հովա-
 նեաւ աջոյն իւրոյ՝ եւ երկնից արքայութեանն ար-
 ժանիս արասցէ . եւ զանմատչելի լոյս երեսաց իւրոց
 երեւեցուցէ ձեզ : Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զտու-
 նըս զայս եւ զբնակութիւնս՝ եւ զհիմունս եկեղեց-
 ւոյս , ըստ այնմ որ ասէ , այսօր եղեւ փրկութիւն
 տանս այսորիկ՝ ըստ աւետեացն Սրբահամու՝ հան-
 դերձ ազգաւ եւ ժառանգակցօք իւրովք : Օրհնես-
 ցէ Տէր Աստուած զազատաւոր տանս այսորիկ՝ ըզ-
 լուսարարս , զդոնարացս , եւ անթառամ պսակա-
 ցըն արժանիս արասցէ : Օրհնեսցէ Տէր Աստուած ըզ-
 վերակացու տանս՝ զմշակս , զեղինս , զխաչինս եւ

դհօտս սորա : Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զանդաս-
 տանս մեր՝ եւ բուսուցէ զամենայն բոյսս շահե-
 կանութեան . 'ի բաց արասցէ զամենայն մլաս եւ
 դբիծ , զհրայրեաց եւ զգալուկն , զժանտ , զկար-
 կուտ , զմարախ , զջորեակ , զսառն եղեմնածին . եւ
 զամենայն ցաւս եւ զխաշնամահ՝ 'ի մարդոյ եւ յա-
 նասնոյ . եւ հալածեսցէ զլէզէոնն ամենայն զօրօքն
 իւրովք յանդունդս . եւ զհրեշտակ խաղաղութեան
 առաքեսցէ : Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զժամակոչ
 քաղաքիս մերոյ . զի որպէս ձայն հրեշտակապետի
 յաղթող է առ 'ի զարթուցանել զննջեցեալս 'ի մա-
 հահանդիստ քնոյ , նոյնպէս եւ ձայն սորա՝ յաղթող
 է առ 'ի հալածել զլէզէոնն ամենայն զօրօք իւրովք :
 Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զբնակութիւն քաղաքիս
 մերոյ եւ հալածեսցէ զամենայն շար զօրութիւն՝
 բռնացեալ թշնամոյն : Օրհնեսցէ Տէր Աստուած ըզ-
 միարան ժողովուրդս , եւ թեթեւացուցէ զբեռի-
 նըս մեղաց ձերոց : Օրհնեսցէ Տէր Աստուած զխոս-
 տովանողսդ եւ զապաշխարողսդ , եւ թողցէ զյան-
 ցանս ձեր՝ որպէս զպոռնկին եւ զմաքսաւորին . եւ
 արժանի արասցէ զձեզ լուացման սուրբ առաքե-
 լոցն 'ի վերնատանն : Եւ փոխանակ սրբապահու-
 թեան ձերոյ , զերկնայինն պարգեւեսցէ ձեզ կե-
 րակուր : Եւ փոխանակ ժուժկալութեան ծարաւա-
 կրութեան ձերոյ , յանմահական աղբերէն տացէ ձեզ
 ըմպել զջուր : Եւ փոխանակ զիշերային տըքնու-
 թեան ձերոյ . ընդ հրեշտակս դասեսցէ զձեզ : Եւ
 փոխանակ լռակացութեան ձերոյ , անթառամ պը-
 սակօք զարդարեսցէ զձեզ : Եւ փոխանակ ողորմու-
 թեան ձերոյ որ առ աղքատս , յառաջակողմեան

դասն բաղմեցուցէ :

Արդ՝ ո՞վ աստուածասէր ժողովուրդք՝ եւ հաւատացեալք Քրիստոսի, պահեցէք զպատուիրանս Տեառն՝, եւ զիրաւունս նորա . եւ մի՛ դադարիք եւ ձոնձրանայք՝ առնել ողորմութիւն . մինչդեռ ժամանակս 'ի ձեռս է գործեցէք զբարիս, զի զփոխարէնքն՝ 'ի փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ՝ զյաւիտենական կեանսն առնուցուք :

Արդ հաւատացողն բարեաց ամենեցուն, տացէ եկեղեցեացս շինութիւն . քահանայիցս ուղղութիւն . թագաւորաց եւ իշխանաց վայելչութիւն . ծերոց մխիթարութիւն, կրօնաւորաց ժուժկալութիւն . երիտասարդաց ողջախոհութիւն . մեղաց լուծումն . հիւանդաց բժշկութիւն . դիւաց խորտակումն . ախտաժետաց առողջութիւն . եւ փրկութիւն հոգւոց եւ մարմնոց :

Եւ արդ՝ լսելով զայս, 'ի բաց ընկեցէք յանձանց ձերոց զչարութիւն եւ զամենայն խարդախութիւն . թողէք իւրաքանչիւր եղբօր իւրում զյանցանս, եւ զամենայն խէթ՝ զոր ունիք ընդ միմեանս, եւ զամենայն չարութիւն . գործք բարիք բոլորովմբ 'ի կատարումն . սիրեցէք զՏէր յամենայն սրտէ, եւ զկամս նորա կատարեցէք . ընդ ամենայն մարդոց զխաղաղութիւն ունիցիք . հեղ լիջիք՝ եւ խոնարհ ունին զնելով ձայնին որ ասէ . ես յո՞ բնակեցայց, եթէ ոչ 'ի հեղս, եւ 'ի խոնարհս, եւ որք զողան 'ի բանից իմոց . խնդրեցէք զխաղաղութիւն . եւ երթիջիք զհետ արդարութեան . յուսոյ ակնկալջիք, յաւիտեանս յաւիտենից : Եւ Տէր Աստուած արարչըն ամենայնի, հաստատեացէ զձեզ . եւ տացէ ա-

ռատարոյս բարիս, աստ եւ 'ի հանդերձելումն . եւ
արժանի արասցէ զձեզ դասիլ յաջակողմեանն . եւ
ննջեցելոց՝ ծանօթից եւ անծանօթից, զերկնից ար-
քայութիւնն պատրաստեացէ . որ է օրհնեալ եւ փա-
ռաւորեալ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտե-
նից . ամէն :

Քարոզ .

Խնդրեսցո՛ք հաւատով միաբանութեամբ 'ի
Տեառնէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ
'ի վերայ մեր, Տէրն ամենակալ կեցուցէ եւ ո-
ղորմեսցի :

Ի թիւ . կեցո՛ Տէր . էրեւոնն Տէր ողորմեա :

Աղօթք .

Քու մ ամենազօր եւ հրաշալի տէրութեանդ Քրի-
ստոս Աստուած մեր՝ երկիրպագանեն զօրք հը-
րեշտակաց, զի դու միայն ունիս զանմահութիւն
բնակեալդ 'ի լոյս անմատոյց : Եւ մեք հողեղէն ա-
րարածքս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք,
դսուրբ եւ զհրաշալի եւ զյաղթող զտէրութիւնդ
քո օրհնեմք եւ փառաւորեմք : Եւ ընդ երկնային
զօրսն մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ
Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ . այժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս .

Եւ դնէ սուրբ Խաչն և Աւետարանն առաջի բեթին, և
համբարեն նախ զսուրբ Խաչն և զԱւետարանն, և ապա զաջ

Բանաստեղծներն • և սրբանուններն ընթացաբար իւրապէս ըստ յօժարոտ-
 թեան և ըստ կարողութեան , որպէս զլորէրբաճեանն հրա-
 ճայեաց Մաշեա Աւագանացն : Եւ զԵրեմէ Բանաստեղծի զապաշ-
 խարողան , և արձակին ողջունելով զԵրեմիան , և Երեմիան խաղա-
 զութեամբ :

Իսկ 'ի յեջնն Ժամն Ժողովին 'ի դուռնն Էկեղեցոյն , և
 ասին զճաշու Ժամն Տեսչեալ ողորձային :

Քարոզ .

Խնդրեացուք հաւատով 'ի Տեառնէ վասն ճանա-
 պարհորդաց հարց եւ եղբարց մերոց , որք ընդ ծով
 եւ ընդ ցամաք գնասցեն . որպէս զի առաջնոր-
 դեացէ նոցա , խաղաղութեամբ պահեացէ , եւ տա-
 րեալ հասուցէ յիւրաքանչիւր անդիս Տէր Աստուած
 մեր : Վասն զի նա ինքն է առաջնորդ կենաց , եւ
 յոյս փրկութեան . որ յաջողէ ծառայից իւրոց խա-
 ղաղութեամբ հասանել 'ի նաւահանդիսան կենաց
 եւ փրկութեան : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո
 եւ ողորմեա :

Աղօթք .

Առաջնորդեա մեզ Տէր Աստուած մեր , եւ ուսն
 մեզ գնալ 'ի ճանապարհս քո արդարութեամբ . պա-
 հեա 'ի խաղաղութեան զկեանս մեր , եւ զգնացս
 'ի հաճոյս քո . ժամանեցս զհողեւոր եւ զմարմնա-
 ւոր ընթացս ծառայից քոյ անարատ ճանապար-
 հաւդ յաւիտենական 'ի կեանսդ : Նորհօք միաձնի
 քոյ Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի ,

որ եղեւ մեզ առաջնորդ կենաց եւ յոյս փրկութեան: Ընդ որում օրհնեալ եւ Հայր ամենակալ հանդերձ կենդանարար եւ ազատիչ սուրբ հոգւովդ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս քո, զծնողսն մեր, զվարդապետս, զեղբարս, զընկերս, զկերակրիչս, զուխտաւորս, զճանապարհորդս, զհանգուցիչս, ըզվաստակաւորս, զխոստովանողս, զապաշխարողս, զգերիս, զհիւանդս, զնեղեալս, զիշխանս, զչարարարս, զբարերարս, զթշնամիս, զատելիս, եւ որք պատուիրեցին մեզ հաւատով:

Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Բարերար եւ բազումօղորմ Ստուած՝ քո անմտաց գիտութեամբդ եւ ամբաւ մարդասիրութեամբդ՝ յիշեա զամենայն հաւատացեալս 'ի քեզ եւ ողորմեա ամենեցուն. օղնեա եւ փրկեա յիւրաքանչիւր վտանգից եւ 'ի փորձութեանց: Սրժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգի, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ սոխ Փոխս:

Տէր հովուեսցէ զիս. եւ ինձ ինչ ոչ պակասեսցի: Եւ վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս. եւ առջուրս հանգստեանս սնոյց զիս:

Բարձոյց զանձն ի լառ իս, եւ առաջնորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութեանս վասն անուան իւրոյ:

Թէպէտ եւ գնացից ես 'ի մէջ ստուերաց մահու ոչ երկեայց 'ի չարէ, զի դու Տէր ընդ իս ես:

Յուսպ քո եւ գաւազան՝ նոքա մխիթարեացեն զիս :
Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան, ակն յան-
դիման նեղչաց իմոց :

Օծեր իւղով զգլուխ իմ . բաժակ քո որպէս ա-
նապակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւն քո Տէր զհետ իմ եկեսցէ զամե-
նայն աւուրս կենաց իմոց, բնակել ինձ 'ի տան
Տեառն ընդ երկայն աւուրս :

Յոյց ինձ ճանապարհ յոր եւ գնացից, զի առ քեզ
Տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տէր . զի զքեզ
ապաւէն ինձ արարի :

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած
իմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր
ուղիդ :

Վասն անուան քոյ Տէր կեցուսցես զիս . արդա-
րութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեսցես զթշնամիս իմ,
եւ կորուսցես զամենայն նեղիչս անձին իմոց . զի ես
ծառայ քո եմ :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Քարոզ .

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք .

Գոհարանելով աղաչեսցուք զբարերար Հոգին
Աստուած եւ խնդրեսցուք զողորմութիւն 'ի նմանէ .
զի անցուսցէ 'ի մէնջ զցասունն պատուհասի յան-

ցանաց մերոց բարերարութեամբն իւրով: Ամենա-
կալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:

Աղօթք.

Խաղաղութեամբ քով, Հոգիդ սուրբ Աստուած
ճշմարիտ՝ որ 'ի վեր է քան զամենայն միտս եւ ըզ-
խորհուրդս, մխիթարեալս զանձինս ծառայից քոց՝
ընդունելով զաղաչանս մեր. անցն 'ի մէջ զցա-
սուանս պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարու-
թեամբ քով: Ներեալ եւ լուր մեզ, քաւեալ եւ թող
զմեզս մեր. արժանաւորեալ գոհութեամբ փառա-
ւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Որդւոյ միածնի. այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

ՃԱՇՈՒ ՎԵՅԵՐՈՐԴ ԺԱՄ

Օրհնեալ Հայր սուրբ Աստուած ճշմարիտ. ամէն:

Սաղմոս.

Ողորմեալ ինձ Աստուած՝ ըստ մեծի ողորմու-
թեան քում, ըստ բազում զթութեան քում քաւեալ
զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուան զիս յանօրէնութենէ իմմէ. եւ 'ի
մեղաց իմոց սուրբ արան զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն զիտեմ. եւ մեղք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ Տէր. եւ զչար առաջի քոյ ա-
րարի:

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, եւ յաղթեսցես 'ի դատելն քո:

Անօրէնութեամբ յղացաւ, եւ 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Ի ու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր. զանյայտս եւ զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Յօղեան յիս մշտկաւ, եւ սուրբ եղէց. լուան, եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արան ինձ Տէր զցնծութիւն եւ զուրախութիւն. եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Ի արձն զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց. եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեան յինէն:

Զսիրտ սուրբ հաստատեան յիս Աստուած, եւ ըզհոգի ուղիղ նորոգեան 'ի փորի իմում:

Մի ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց. եւ զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն:

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան. եւ հոգւով պետութեան քոյ հաստատեան զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. եւ ամպարիչաք առ քեզ դարձցին:

Փրկեան զիս յարենէ Աստուած՝ Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում:

Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Թէ կամեցեալ էիր՝ պատարագս մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ. զսիրտ սուրբ եւ զհոգի խոնարհ՝ Աստուած ոչ արհամարհէ:

Բարի արա Տէր կամօք քովք Սիոնի, եւ շինեսցին պարխաքն Նրուսաղեմի:

Յայնժամ հաճեացիս ընդ պատարագս արդարութեան . յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սեղանս քո զուարակս :

Փառք Հօր եւ Որդւոց եւ Հոգւոյն սրբոց :

Սյժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Մաղթանք .

Յամենայն ժամ աղաչանք իմ այս են՝ 'ի մեղաց իմոց սուրբ արան զիս Տէր . եւ յօտարէնս պահեան զծառայս քո մարդասէր Տէր :

Մարկապոս . Եւ եւս խաղաղութեանս զՏէր աղաչեսցուք, ընկանլ , կեցո՛ եւ ողորմեան :

Քահանայն . Օրհնութիւնս եւ փառք Հօր եւ Որդւոց եւ Հոգւոյն սրբոց . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Քարոզ .

Վասն հիւանդաց եւ ամենայն վշտացելոց աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս . զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում . եւ բժշկեսցէ զախարս եւ զհիւանդութիւնս հոգւոց եւ մարմնոց ծառայից իւրոց . եւ կատարեալ առողջութեամբ հասուցէ զամենեանս 'ի մշտնջենաւոր եւ յանախա կեանս : Ար առաքեցաւ 'ի Հօրէ 'ի բժշկութիւնս ազգի մարդկան՝ միածին Որդին Աստուծոց . Տէր մեր եւ փրկիչ Յիսուս Քրիստոս , կեցո՛ եւ ողորմեան :

Աղօթք .

Փարատեան զցաւս եւ բժշկեան զհիւանդութիւնս 'ի ժողովրդենէ քումմէ Տէր Աստուած մեր , եւ շը-

նորհեա ամենեցուն զկատարեալ առողջութիւն նը-
չանաւ ամենայաղթ խաչիւ քով. որով բարձեր ըզ-
տկարութիւն ազգի մարդկան, եւ դատապարտե-
ցեր զթշնամին կենաց եւ փրկութեան մերոյ. Գու-
ես կեանք մեր եւ փրկութիւն, բարերար եւ բա-
զումողորմ Աստուած, որ միայն կարողդ ես թողուլ
զմեզս՝ եւ մերժել զախտս եւ զհիւանդութիւնս 'ի
մէնջ. որում յայտնի են պէտք կարեաց մերոց.
պարզելիչդ բարեաց՝ պարզեւեան զառատ ողորմու-
թիւն քո 'ի վերայ արարածոց քոց՝ ըստ իւրաքան-
չիւր պիտոյից, յորոց հանապազ փառաւորեալ դովի
ամենասուրբ Նրբորդութիւնդ. այժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն :

Յիշեան Տէր զպաշտօնեայս քո. զծնողան մեր.
զվարդապետս. զեղբարս. զընկերս. զկերակրիչս.
զուխտաւորս, զճանապարհորդս. զհանգուցիչս. ըզ-
վաստակաւորս. զխոստովանողս. զապաշխարողս.
զգերիս. զհիւանդս. զնեղեալս. զիշխանս. զչարա-
րարս. զբարերարս. զթշնամիս. զատելիս. եւ որք
պատուիրեցին մեզ հաւատով:

Յիշեան Տէր եւ ողորմեա :

Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած՝ քո ան-
մոռաց գիտութեամբդ եւ անբաւ մարդասիրու-
թեամբդ՝ յիշեան զամենայն հաւատացեալս 'ի քեզ,
եւ ողորմեա ամենեցուն. օգնեա, եւ փրկեա յիւ-
րաքանչիւր վտանգից եւ 'ի փորձութեանց. Արժա-
նաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի
եւ զսուրբ Հոգի. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն :

Եւ ասի Փօխոս :

Երանի որ խորհի զազքատն եւ զտնանկն . յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր :

Տէր փրկէ զնա եւ կեցուցանէ . երանելի առնէ զնա 'ի վերայ երկրի . եւ ոչ մատնէ զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց :

Տէր օգնական է նմա 'ի մահիձս ցաւոց իւրոց . եւ զամենայն անկողինս նորա զարձուցանէ 'ի հիւանդութենէ նորա :

Ես ասացի Տէր ողորմեա ինձ . եւ բշտկեա զանձն իմ . ես մեղայ քեզ :

Որ բնակեալ է յօղնութիւն բարձրելոյն՝ ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանդիցէ :

Ասացէ Տեառն ընդունելի իմ ես դու . ապաւէն իմ Աստուած՝ եւ ես յուսամ 'ի նա :

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսողին . եւ 'ի բանիցն խռովութենէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ . 'ի հովանի թեւոց նորա յուսացիս :

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութիւն նորա :

Ո՛չ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի . եւ ոչ 'ի նեաէ՝ որ թռչի 'ի սուէ :

Յիրէ՝ որ շրջի 'ի խաւարի . 'ի դայթակղութենէ գիւին 'ի հասարակ աւուր :

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք . եւ բիւրք ընդ աջմէ քումմէ . եւ առ քեզ ինչ ոչ մերձեացին :

Բայց միայն աչօք քովք հայեացիս դու . եւ զհա-

տուցումն մեղաւորաց տեսցես . զի դու Տէր յոյա
խմ ես :

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն . ոչ հասցեն
առ քեզ չարք , եւ տանջանք մի մերձեացին 'ի
յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քոյ 'ի
պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ , զի մի եր-
բէք հարցես զքարի զոտն քո :

Ի վերայ իժից՝ եւ քարբից գնասցես դու . եւ առ
ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն :

Քանզի յիս յուսացաւ՝ եւ փրկեցից գնա . հովանի
եղէց նմա . զի ծանեաւ զանուն իմ :

Կարդացէ առ իս՝ եւ ես լուայց նմա . եւ առնը-
մա եղէց 'ի նեղութեան :

Փրկեցից՝ եւ փառաւոր արարից գնա . երկայնա-
ւորքք լցուցից եւ ցուցից նմա զփրկութիւն իմ :

Փառք Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ա-
մէն :

Քարոզ .

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Խնդրեսցուք հաւատով 'ի Հօրէ վասն քաւու-
թեան մեղաց , եւ թողութեան յանցանաց . փրկե-
լոյ զմեզ 'ի վշտաց եւ 'ի նեղութեանց , իջանելոյ
'ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գթութեան Տեառն
Աստուծոյ ամենակալին . կեցո եւ ողորմեա :

Սաղմնք .

Հայր զթութեանց , եւ Սատուած ամենայն մի-
խիթարութեանց՝ որ միխիթարես զմեզ յամենայն
նեղութեան մերում . լուր եւ այժմ ձայնի պաղա-
տանաց ծառայից քոց ընդ ունելով զաղաչանս մեր .
անցն 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մե-
րոց բարերարութեամբ քով : Ներեա եւ լուր մեզ .
քաւեա եւ թող զմեզս մեր . արժանաւորեա դո-
հութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ , եւ ընդ
սրբոյ Հոգւոյդ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յա-
ւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

ՃԱՇՈՒ ԻՆՆԵՐՈՐԳ ԺԱՄ

Օրհնեալ Որդիդ սուրբ Սատուած ճշմարիտ . ամէն :

Սաղմոս :

Ողորմեա ինձ Սատուած : Տէ՛ս էրէ՛ս 121 .

Մաղթանք .

Յամենայն ժամ աղաչանք իմ այս են՝ 'ի մեղաց
իմոց սուրբ արա զիս Տէր , եւ յօտարէն պահեա
զձառայս քո մարդասէր Տէր :

Սարկաւաճն . Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեա-
ցուք , ընկան , կեցո եւ ողորմեա :

Բանամայն . Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդ-
ւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ , այժմ եւ միշտ եւ յաւի-
տեանս յաւիտենից . ամէն :

Քարոզ .

Աղաչեացուք զկենսատու փրկիչն մեր Քրիստոս , որ կամաւոր խաչելութեամբն իւրով զարարածս փրկեաց . եւ հեղձամբ արեան իւրոյ զթողութիւն շնորհեաց յուսացելոց իւրոց . ամենակալ Տէր Աստուած մեր , կեցո եւ ողորմեա :

Աղօթք .

Անկեալ առաջի քո բարերար եւ բազումողորմ Աստուած՝ աղաչեմք ամենայն սրտիւք մերովք , եւ խնդրեմք զգթութիւն 'ի քէն . որպէս խոստացար ծառայից քոց եւ ասացեր . զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք հաւատով յանուն Որդւոյ 'ի Հօրէ՝ տաղի ձեզ . Շնորհեա եւ այժմ հաւատացելոցս 'ի քեզ , եւ կատարեա 'ի բարի զխնդրուածս մեր , զի 'ի քեզ եմք ապաւինեալ , եւ քո առատ ողորմութեամբդ մխիթարեա զմեզ 'ի կեանս յայսոսիկ . եւ առաջնորդեալ հասն յանձառ երկնից արքայութիւնդ . 'ի փառաբանութիւն եւ 'ի սլատիւ ամենասուրբ Նորորդութեանդ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Յիշեա Տէր զպաշտօնեայս քո . զճնողան մեր , զվարդապետս , զեղբարս , զընկերս , զկերակրիչս , զուխտաւորս , զճանապարհորդս , զհանգուցիչս , ըզվաստակաւորս , զխոստովանողս , զապաշխարողս , զգերիս , զհիւանդս , զնեղեալս , զիշխանս , զշարարարս , զբարերարս , զթշնամիս , զատելիս . եւ որք պատուիրեցին մեզ հաւատով :

Յիշեա Տէր եւ ողորմեա :

Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած՝ քո անմտաց զխտութեամբդ եւ ամբաւ մարդասիրութեամբդ՝ յիշեա զամենայն հաւատացեալս 'ի քեզ, եւ ողորմեա ամենեցուն, օգնեա եւ փրկեա յիւրաքանչիւր վաանգից եւ 'ի փորձութեանց: Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգի. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ասի Փոխօ .

Սիրեցի՛ զի լուսիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց . զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, եւ ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա :

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու . եւ վիշաք դժոխոց գտին զիս :

Զնեղութիւն եւ զանձկութիւն գտի . եւ զանուն Տեառն կարդացի :

Ո՛ Տէր՝ փրկեա զանձն իմ . ողորմած Աստուած մեր՝ ողորմի, եւ պահէ զտղայս Տէր :

Ես խոնարհ եղէ, եւ Տէր կեցոյց զիս . դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո, զի Տէր օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ . զաչս իմ յարտասուաց, եւ զոտս իմ 'ի գայթակղութենէ . հաճոց եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց :

Հաւատացի՛ զոր եւ խօսեցայ, եւ ես խոնարհ եղէ յոյժ :

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ ամենայն մարդ սուտ է :

Չինչ տաց արիաուր Տեառն ընդ ամենայնի, զոր
եւ ետ ինձ:

Չբաժակ փրկութեան ընկալայց, եւ զանուն
Տեառն կարդացից:

Չաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժո-
ղովրդեան նորա:

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց .
՞ Տէր՝ ես ծառայ քո եմ, ծառայ՝ եւ որդի աղախ-
նոյ քոյ:

Հատեր զկապանս իմ, քեզ մատուցից պատարագս
օրհնութեան, եւ զանուն Տեառն կարդացից:

Չաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժողո-
վրդեան նորա՝ ՚ի դաւիթս տան Տեառն, եւ ՚ի մէջ
քոյ Երուսաղէմ:

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ազինք, զովեցէք զնա
ամենայն ժողովուրդք:

Չօրասցի ողորմութիւն նորա ՚ի վերայ մեր, եւ
ճշմարտութիւն Տեառն մնասցէ յաւիտեան:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

Շարական հանգստեան ԳԿ.

Յանսկզբնական ծոցոյ Հօր խոնարհեալ Բանդ
մարմնացար ՚ի կուսէն վասն փրկութեան մերոյ . ա-
ղաչեմք զքեզ . զննջեցեալսն մեր ՚ի քեզ ուղիղ հա-
ւատով, յիշեա Տէր յորժամ դաս թագաւորութեամբդ
քով: Անոխակալ քաղցրութեամբ Որդի Աստուծոյ՝
հաճեցար բառնալ զմեզս աշխարհի քո խաչելու-
թեամբն, աղաչեմք զքեզ . զննջեցեալսն մեր ՚ի քեզ

ուղիղ հաւատով, յիշեա Տէր յորժամ դաս թագա-
 ւորութեամբդ քով: Կամաւորական մահուամբ քո
 լուծեր զերկունս մահու: եւ արժանի արարեր թո-
 դութեան յանցանաց քաւիչ քո արեամբ, աղաչեմք
 զքեզ, զննջեցեալսն մեր 'ի քեզ ուղիղ հաւատով,
 յիշեա Տէր յորժամ դաս թագաւորութեամբդ քով:
 Որ փոխանակ մեղաւորաց զմեռանիլ յանձն առեր,
 իջանելով 'ի դժոխս փրկեցեր 'ի մեղսասէր բանտէն
 զգերեալսն, աղաչեմք զքեզ, զննջեցեալսն մեր 'ի
 քեզ ուղիղ հաւատով, յիշեա Տէր յորժամ դաս թա-
 գաւորութեամբդ քով: Բարեբանեմք զանչափ քո ըզ-
 մարդասիրութիւնդ, որ երեքօրեայ յարուցեալ ըզ-
 կենդանութիւն պարգեւեցեր աշխարհի, աղաչեմք
 զքեզ, զննջեցեալսն մեր 'ի քեզ ուղիղ հաւատով,
 յիշեա Տէր յորժամ դաս թագաւորութեամբդ քով:
 Մաքուր եւ անբիծ կոյս յետ ծննդեան՝ որ մարմնով
 ծնար զարձակողն 'ի կապից մահու, բարեխօս լեր
 վասն անձանց մերոց փրկել 'ի սպառնալեաց գե-
 հենոյն:

Մաղթանք •

Հոգւոցն հանգուցելոց Քրիստոս Աստուած արն
 հանգիատ եւ ողորմութիւնս, եւ մեզ մեղաւորացս
 շնորհեալ զթողութիւն յանցանաց:

Բարոզ •

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք •

Վասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեսցուք ըզ-
 փրկիչն մեր Քրիստոս, զի զնոսա ընդ արդարսն

դասեսցէ . եւ զմեզ կեցուացէ շնորհիւ ողորմու-
թեան իւրոյ : Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցն
եւ ողորմեան , — Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա . Տէր
ողորմեա :

Աղօթք .

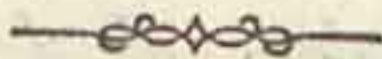
Քրիստոս Որդի Աստուծոյ անոխակալ եւ բարե-
գութ , զթանքո արարչական թիրովդ 'ի հոգիս հան-
գուցեալ ծառայից քոց : Յիշեան յաւուր մեծի դա-
լըստեան արքայութեան քոյ . արա արժանի ողոր-
մութեան՝ քաւութեան եւ թողութեան մեղաց .
դասաւորեալ պայծառացո ընդ սուրբս քո յաջակող-
մեան դասուն : Զի դու ես Տէր եւ արարիչ ամե-
նեցուն . դասաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց : Եւ
քեզ վայելէ փառք , իշխանութիւն եւ պատիւ . այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

Մաղխանք .

Զսաղմոսերգութիւնս եւ դադաչանս ընկալցի
մարդասէրն Աստուած , մեր մեղաց եւ յանցանացն
թողութիւն շնորհեացէ , 'ի չարեաց փրկեացէ , 'ի
մեղաց պահեսցէ , եւ նմա փառք յաւիտեանս . ա-
մէն :

Եւ նշխար Գործի :

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄ

Մարանէն յեկեղեցին եւ սկսանին :

Իսա առ Աստուած կարդացի . եւ Տէր լուաւ ինձ յերեկոյս , 'ի վաղորդայն եւ 'ի հասարակ աւուր :

Սպասէի Աստուծոյ իմոյ , եւ ակն ունէի կենարարին , որ փրկէ զծառայս իւր եւ կեցուցանէ :

Փառք Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Սարկաւաճն . եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեացուք , ընկալ , կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛ն :

Քահանայն . Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ , այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Եւ ասի Փոխս :

Խոնարհեցո՛ւ Տէր զունկն քո . եւ լուր ինձ , զի աղքատ , եւ տնանկ եմ ես :

Պահեա՛ն զանձն իմ սուրբ Տէր . եւ փրկեա՛ն զծառայս քո Աստուած իմ , որ 'ի քեզ յուսացայ :

Ողորմեա ինձ Տէր , զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապաղ . ուրախ արա զանձն ծառայի քոյ , զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ :

Զի դու Տէր քաղցր եւ ուղիղ ես . բազում ողորմ առ ամենեանս , որք կարդան առ քեզ :

Ունկն դիր Տէր աղօթից իմոյ . եւ նայեա՛ց 'ի ձայն խնդրուածաց իմոյ :

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ . եւ լուար ինձ :

Ո՛չ ոք է նման քեզ յաստուածս Տէր . եւ ոչ ոք է որպէս զգործս քո :

Զամենայն ազգս՝ զոր արարեր, եկեացեն եւ երկիրպազցեն առաջի քոյ Տէր . եւ փառաւոր արացեն զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ ես դու Տէր, եւ առնես սքանչելիս, եւ դու միայն ես Աստուած :

Առաջնորդեա ինձ՝ ի ճանապարհի քում, եւ զընացից՝ ի ճշմարտութեան քում . եւ ուրախ եղիցի սիրտ իմ երկնչել յանուանէ քումմէ :

Խոստովան եղէց առ քեզ Տէր Աստուած իմ . բուրով սրտիւ իմով փառաւոր արարից զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ եղեւ ՚ի վերայ իմ ողորմութիւնս քո . եւ փրկեցեր զանձն իմ ՚ի դժոխոց ներքնոց :

Աստուած անօրէնք յարեան ՚ի վերայ իմ . եւ ժողովք հզօրաց խնդրեցիս զանձն իմ, եւ ոչ համարեցան զքեզ Աստուած սռաջի իւրեանց :

Այլ դու Տէր Աստուած իմ, զթած ես եւ ողորմած, երկայնամիտ, բազումողորմ եւ ճշմարիտ, նայեաց առ իս . եւ ողորմեա ինձ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ . կեցն՝ զորդի ազախնոյ քոյ . եւ արա առ իս նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ, եւ ամաչեացեն . զի դու Տէր օգնեցեր ինձ, եւ մխիթարեցեր զիս :

Փառք Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Մաղխանք .

Փառք քեզ Աստուած՝ փառք քեզ յաղագս ամե-
նայնի . Տէր՝ փառք քեզ :

Սարկաւորն . Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղա-
չեսցուք , ընկալ , կեցն՝ եւ ողորմեալ :

Քահանայն . Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոց
եւ Հոգւոյն սրբոյ , այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Եւ սախ Փոխս :

Ապրեցն՝ զիս Տէր 'իմարդոց չարէ , յառնէ անխ-
րաւէ փրկեա զիս :

Խորհեցան զանօրէնութիւն 'ի սիրտս իւրեանց .
զօր ամենայն պատրաստեցան 'ի պատերազմ :

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի . եւ թոյնք
իժից 'ի ներքոյ շրթանց նոցա :

Պահեա զիս Տէր 'ի ձեռաց մեղաւորի , եւ 'ի
մարդոց չարէ փրկեա զիս :

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ . թագուցին ամ-
բարտաւանք զորոգայթ ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց . շուրջ զշաւ-
ղօք իմովք եղին ինձ զգայթակղութիւն :

Ասացի Տէր Աստուած իմ՝ ես դու . ունկն զիք
Տէր ձայնի աղօթից իմոց :

Տէր Տէր զօրութիւն փրկութեան իմոց , հովանի
զլիսոյ իմոյ յաւուր պատերազմի :

Մի մատներ զիս Տէր 'ի ցանկութիւն մեղաւո-
րաց . ոյք խորհեցան վասն իմ՝ ընդ վայր հարկանել
զիս :

Չի մի երբէք բարձրացին, եւ խորհուրդք նոցա մի կատարեսցին . վախճան կատարածի նոցա վաստակ չրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա :

Արկցես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ . եւ կործանեսցես զնոսա . 'ի տառապանաց մի կարասցեն կեալ :

Մարդոյ լեզուանոյ մի յաջողեսցի 'ի վերայ երկրի . զայր մեղաւոր չարիք իւր որսացեն 'ի կորուստ :

Մանեա՛ զի առնես Տէր զդատաստանս աղքատի, եւ զիրաւունս անանկի :

Արդարք գոհացեն զանուանէ քուսմէ . եւ բնակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոյ .

Տէր կարդացի առ քեզ . եւ լուր ինձ , նայեաց 'ի ձայն աղօթից իմոց 'ի կարդալ իմում առ քեզ :

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջիքո Տէր . համբարձումս ձեռաց իմոց . պատարագ երեկոյի :

Դիր Տէր պահասան բերանոյ իմոյ , եւ դուն ամուր չրթանց իմոց , զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան :

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս՝ որք գործեն զանօրէնութիւն , եւ ոչ եղէց կցորդ ընտրելեաց նոցա :

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ , եւ յանօթիման արասցէ . իւղ մեղաւորի մի օծցէ զգլուխ իմ . այլ աղօթք իմ 'ի կամս նորա :

Արգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա . լուիցեն բանից իմոց՝ եւ քաղցրասցին :

Որպէս թանձրութիւն հողոյ . զի օվուեալ է 'ի

վերայ երկրի. ցրուեսցին ոսկերք նոցա մերձ 'ի դը-
ժոխս :

Առ քեզ Տէր Տէր են աչք իմ. 'ի քեզ յուսացայ.
մի հաներ զհողի յինէն :

Պահեա զիս յորոգայթէ, որ թագուցաւ ինձ 'ի
գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն :

Անկցին 'ի ցանցս նորա մեղաւորք. միայն եմ ես՝
մինչեւ անցից :

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի. ձայնիւ ի-
մով զՏէր աղաչեցի :

Սփռեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ, եւ զնե-
ղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից :

Ի նուազիլ յինէն հողւոյ իմոյ՝ դու Տէր ծանեար
ղշաւիղս իմ. 'ի ճանապարհ՝ յոր եւ գնայի, թա-
գուցաւ ինձ որոգայթ :

Հայէի յաջմէ՝ տեսանէի, եւ ոչ ոք ճանաչէր
զիս, կորեաւ յինէն փախուստ իմ, եւ ոչ գտաւ
խնդրող անձին իմոյ :

Աղաղակեցի առ քեզ Տէր՝ եւ ասացի, դու ես
յոյս եւ բաժին իմ յերկրին կենդանեաց :

Նայեաց Տէր յաղօթս իմ. զի ես խոնարհ եղէ
յոյժ. ապրեցո՞ւ զիս 'ի հալածչաց իմոց, զի հզօրք ե-
ղեն քան զիս :

Տէր՝ հան 'ի բանտէ զանձն իմ. գոհանամ զա-
նուանէ քումմէ :

Եւ քեզ սպասեն արդարք, մինչեւ հատուցեա
ինձ :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն :

Մայրենիք

Օրհնեալ Տէր՝ որ բնակեալդ ես 'ի բարձունս եւ օրհնեալ են փառք մեծութեան քոյ. որ հաստատեցեր զլուսաւորս 'ի բարձունս. 'ի յերկնից լոյս ծագեցեր ընդ ամենայն տիեզերս: Արարեր զարեգակն լուսատու տուրնջեան, զլուսինն եւ զաստեղս լուսատու գիշերոյ, եւ զլոյս ճրագի. դու ես լոյս գոյլելի, սուրբ եւ առաջին լոյսն. 'ի քէն փախնու խաւարն, եւ զլոյս քո կենդանի Տէր ծագեա 'ի սիրտս մեր: Եւ մեք միաբան ասացուք. օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոյ. եւ քեզ երգեմք զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Արդւոյ եւ Հողւոյդ սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ

Հասեալքս 'ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան համբառնալով զձեռս մեր փառաւորեմք զքեզ Տէր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ զտիւս խաղաղութեամբ անցուցանել, եւ հասանել 'ի ժամ երեկոյիս: Արժանաւորեան զմեզ Տէր սուրբ սրտիւ, հրեշտակային երգով դոհարանութիւն մատուցանել Տեառն Աստուծոյ ամենակալիդ. կեցո եւ ողորմեա: — Կեցո Տէր:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ. — Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա:

Մաղխանք .

Հասեալքս 'ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան ան-
դադար փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի եւ զուրբ
Հոգիդ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Մեւերի .

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ . եւ շուրջ ե-
ղէց զսեղանով քո Տէր :

Տէր՝ սիրեցի զվայելչութիւնս տան քո , եւ զտե-
ղի յարկի փառաց քոց :

Ընթերցուածս 'ի Մննդոց :

Եւ եղեւ յես բանիցս այսոցիկ փորձեաց Աս-
տուած զԱբրահամ՝ եւ ասէ ցնա . Աբրահամ, Աբրա-
համ, եւ նա ասէ . աւասիկ եմ : Եւ ասէ ցնա , ան-
դու զորդիդ քո զսիրելի , զոր սիրեցիր՝ զԻսահակ .
եւ գնա՛ն դու յերկիր բարձր . եւ հանցես զդա անդ
յողջակէզ 'ի վերայ միոյ լերանց՝ յորոց ասացից քեզ .
Եւ յարեաւ Աբրահամ ընդ առաւօտն , համետեաց
զէշ իւր . եւ ան ընդ իւր երկուս ծառայս , եւ զԻ-
սահակ զորդի իւր . եւ պատառեաց փայտ յողջա-
կէզ , յարեաւ եւ գնաց . եւ եկն 'ի տեղին , զոր ա-
սաց նմա Աստուած : Եւ յաւուրն երրորդի համբարձ
Աբրահամ զաչս իւր եւ ետես զտեղին 'ի հեռաա-
տանէ : Եւ ասէ Աբրահամ ցպատանիս իւր . նստա-
րուք դուք այդր հանդերձ իշովդ . եւ ես եւ պա-
տանեակդ երթիցուք մինչեւ ցանդ , եւ երկիրպագ-

ցուք . եւ դարձցուք առ ձեզ . եւ առ Աբրահամ ըզ-
 փայտ ողջակիզին . եւ եզ 'ի վերայ Նսահակայ որդ-
 ւոյ իւրոյ . եւ առ 'ի ձեռն զհուրն եւ զսուր . եւ
 զնացին երկոքեան 'ի միասին : եւ ասէ Նսահակ ցԱբ-
 րահամ հայր իւր . հայր . եւ նա ասէ . զի է քր-
 դեակ . եւ նա ասէ . ահա հուր' եւ ահա փայտ . ո՞ւր
 է ոչխար յողջակէզ : եւ նա ասէ . Աստուած տես-
 ցէ իւր ոչխար յողջակէզ' որդեակի : Գնացին երկո-
 քեան 'ի միասին . եւ եկին 'ի տեղին . զոր ասաց նը-
 մա Աստուած . Անդ շինեաց սեղանս Աբրահամ . եւ
 եզ 'ի վերայ զփայտն . եւ կապեաց զՆսահակ զոր-
 դի իւր . եւ եզ զնա 'ի սեղանն 'ի վերայ փայտին :
 եւ ձգեաց Աբրահամ զձեռն առնուլ զսուրն եւ զե-
 նուլ զորդի իւր : եւ կոչեաց զնա հրեշտակ Տեառն
 յերկնից' եւ ասէ . Աբրահամ . Աբրահամ : եւ նա ա-
 սէ ցնա . աւասիկ եմ : եւ ասէ . մի միսեր զձեռն քո 'ի
 պատանեակդ . եւ մի ինչ առներ դմա . զի այժմ զի-
 տացի թէ երկիւղած ես դու յԱստուծոյ . եւ ոչ խնա-
 յեցեր յորդիդ քո սիրելի վասն իմ : Համբարձ Աբ-
 րահամ զաչս իւր եւ ետես . եւ ահա խոյ մի կա-
 խեալ կայր զծառոյն Սաբելայ զեղջերաց : եւ զնաց
 Աբրահամ եւ առ զխոյն . եւ եհան զնա յողջակէզ
 փոխանակ Նսահակայ որդւոյ իւրոյ : եւ կոչեաց Աբ-
 րահամ զանուն տեղւոյն այնորիկ' Տէր ետես . զի ա-
 սիցեն ցայսօր . 'ի լերինս յայսմիկ Տէր երեւեցաւ :
 եւ կոչեաց հրեշտակ Տեառն զԱբրահամ երկիցս ան-
 գամ յերկնից' եւ ասէ . Յանձն իմ երդուայ . ասէ
 Տէր . փոխանակ զի արարեր դու զբանդ զայդ . եւ
 ոչ խնայեցեր յորդիդ քո սիրելի վասն իմ . այո' օրհ-
 նելով օրհնեցից զքեզ . եւ բազմացուցանելով բազ-

մացուցից զգաւակ քո իբրեւ զաստեղս երկնից
բազմութեամբ եւ իբրեւ զաւազ առ ամին ծովու .
եւ ժառանգեսցի՛ զաւակ քո զքաղաքս հակառակոր-
դաց իւրոց : Եւ օրհնեսցին 'ի զաւակի՛ քում ամենայն
ազգք երկրի . փոխանակ զի լուար ձայնի իմում :

Ընթերցուածս յԵսայեայ մարգարէէ :

Հոգի՛ Տեառն 'ի վերայ իմ . վասն որոյ եւ օծ իսկ
զիս . աւետարանել ազքատաց առաքեաց զիս . բժշկել
զբեկեալս սրտիւք . քարոզել գերեաց զթողութիւն՝
եւ կուրաց տեսանել : Կոչել ամ Տեառն ընդունելի
եւ օր հասուցման Աստուծոյ մերոյ . մխիթարել զա-
մենայն սգաւորս : Տալ սգաւորաց Սիրմի՛ փառս .
փոխանակ մոխրոյն օծումն ուրախութեան . եւ սը-
գաւորացն հանդերձ փառաց՝ փոխանակ ոգւոյն
վհատութեան , եւ կոչեսցին նոքա ազգք արդա-
րութեան՝ տունկ Տեառն 'ի փառս . եւ շինեսցեն
զաւերակսն յաւիտենից . եւ զյառաջագոյն աւե-
րեալսն կանգնեսցեն . եւ նորոգեսցեն զքաղաքս ա-
ւերեալս յազգաց մինչեւ յազգս : Եւ եկեսցեն օ-
տարածինք հովիւք խաշանց քոց . եւ այլազգիք
մաճակալք եւ այգեգործք քո : Բայց դուք բահա-
նայք Տեառն կոչեսցի՛ք՝ պաշտօնեայք Աստուծոյ
մերոյ անուանի՛ցիք . զզօրութիւնս ազգաց կերի՛ցիք
եւ մեծութեամբ նոցա սքանչելի լինի՛ցիք : Փոխա-
նակ ամօթոյ ձերոյ կրկին ուրախութիւն , եւ փո-
խանակ անարգանաց ձերոց ցնծութիւն . եւ ապա
զերկիրն յերկրորդում ժառանգեսցեն . եւ ուրախու-
թիւն յաւիտենից 'ի վերայ զլիսոց նոցա :

Ընթերցուածս 'ի Գործոց առաքելոց:

Եւ յաւուրսն յայնոսիկ յարուցեալ Պետրոս 'ի մէջ եղբարցն՝ ասէ . եւ էր անդ բաղմութիւն անուանց իբրեւ հարիւր եւ քսանից: Ա՛րք եղբարք՝ պարտ էր կատարել գրոյն . զոր յառաջագոյն ասաց Հոգին սուրբ 'ի բերանոյ Գաւթի՝ վասն Յուդայի . որ եղև առաջնորդ ունելեացն Յիսուսի . զի 'ի թիւս մեր էր՝ ընդ մեզ . եւ հասեալ էր նմա վիճակ պաշտամանս այսորիկ: Սա ստացաւ գեօղ 'ի վարձուց անիրաւութեան . եւ ուռուցեալ հերձաւ ընդ մէջ՝ եւ հեղաւ ամենայն փոր նորա: Եւ յայտնի եղև ամենեցուն որ բնակեալ են յԵրուսաղէմ . մինչև կոչել գեղջն այնմիկ բարբառոյն իւրեանց Ակեղդամայ . այսինքն է, գեօղ արեան: Զի գրեալ է 'ի գիրս սաղմոսաց . եղիցի բնակութիւն նորա աւերակ , եւ մի ոք իցէ՝ որ բնակիցէ 'ի նմա . եւ զկարգ նորա առցէ այլ: Արդ՝ պարտ է յարանցս յայտցանէ՝ եկելոցս ընդ մեզ յամենայն ժամանակի , յորում մնւտ եւ ել առ մեզ Տէր Յիսուս . սկսեալ 'ի մկրտութենէն Յովհաննու մինչև յօրն՝ յորում վերացաւ 'ի մէնջ, վկայ յարութեան նորա ընդ մեզ լինել միում 'ի սոցանէ: Եւ կացուցին երկուս . ըզ-Յովսէփ , որում Բարսաբայն կոչէին , որ անուանեցաւն Յուստոս . եւ զՄատաթիա: Եւ կացեալ յաղօթս՝ ասեն . դո՛ւ Տէր սրտագէտ ամենայնի՝ յայտնեա զմի ոք՝ զոր ընտրեցեր 'ի սոցանէ յերկուցունց . առնուլ զվիճակ պաշտամանս այսորիկ եւ զառաքելութեան , յորմէ անկաւ Յուդաս՝ գնալ 'ի տեղի իւր: Եւ ետուն վիճակս նոցա , եւ ելանէր

վիճակն Մատթեայ . եւ համարեցաւ ընդ մետա-
սան առաքեալսն .

Սաղմոս «սոսողի յայնի» 'ի լման :

Կց . Կակուղ էին բանք նոցա քան զձէթ եւ ին-
քեանք որպէս սլաք :

Ք . Ունինդիր Աստուած աղօթից իմոց , եւ մի ան-
տես առներ զխնդրուածս իմ :

Նայեա առ իս եւ լուր ինձ . զի տրտմեցայ ես 'ի
ձանձրանալ իմում , եւ խռովեցայ :

Ի ձայնէ թշնամւոյն եւ 'ի նեղել մեղաւորին խո-
տորեցան յիս անիրաւութեամբ , բարկութեամբ ոխա-
պահէին ինձ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , եւ երկիւղ մահու ան-
կաւ 'ի վերայ իմ :

Ահ եւ դողումն եկն 'ի վերայ իմ , եւ ծածկեաց
զիս խաւար :

Ասէի տայր ոք ինձ զթեւս որպէս զաղաւնոյ .
զի թռչէի վերանայի , եւ հեռացեալ զաղարէի յա-
նապատի :

Ակն ունէի Աստուծոյ՝ որ փրկէր զիս 'ի կարճ-
մտութենէ , 'ի զայրանալոյ , եւ 'ի մրրկեալ նեղ-
սրբաութենէ :

Ընկլո Տէր եւ բաժանեա զլեզուս նոցա . զի տեսի-
զանօրէնութիւն եւ զհակառակութիւն 'ի քաղաքի :

Ի տուէ եւ 'ի գիշերի շուրջ եղեն զպարսպօք նորա
անօրէնութիւնք . չարիք եւ մեղք են 'ի մէջ նոցա .
եւ ոչ պակասեաց 'ի հրապարակաց նոցա վաչիս եւ
նենդութիւն :

Զի թէ թշնամւոյն նախատեալ էր, համբերէի
արդեօք. կամ ատելւոյն մեծաբանեալ էր 'ի վերայ
իմ, թագչէի արդեօք 'ի նմանէ:

Իսկ դու մարդ հաւասար իմ, առաջնորդ իմ եւ
ծանօթ իմ:

Ապաքէն 'ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ եւ քեզ կե-
րակուր. զի գնայաք միաբանութեամբ 'ի տան Աս-
տուծոյ:

Եկեսցէ մահ 'ի վերայ նոցա, եւ կենդանւոյն իջ-
ցեն 'ի դժոխս. զի չարութիւն է 'ի բնակութեան
նոցա եւ 'ի մէջ նոցա:

Ես առ Աստուած կարդացի. եւ Տէր լուաւ ինձ
յերեկոյս, 'ի վաղորդայն եւ 'ի հասարակ աւուր:

Պատմեցի եւ ասացի, եւ լուիցէ ձայնի իմում.
փրկեսցէ խաղաղութեամբ զանձն իմ 'ի մերձաւո-
րաց իմոց, զի կարեօք հասին 'ի վերայ իմ:

Լուիցէ Աստուած՝ եւ խոնարհ արասցէ զնոսա.
որ յառաջն է քան զյաւիտեանս:

Զի ոչ գոյր նոցա փոխանակ. եւ ոչ երկեան
յԱստուծոյ:

Զգեաց զձեռն իւր 'ի հատուցանել նոցա, եւ նոքա
պղծեցին զօրէնս նորա:

Բաժանեցան 'ի սրտմտութենէ երեսաց նոցա. եւ
եհաս 'ի սիրտս նոցա:

Կակուղ էին բանք նոցա քան զձէթ, եւ ինքեանք
որպէս սլաք:

Ընկեա 'ի Տէր զհոգս քո, եւ նա կերակրէ զքեզ.
եւ ոչ տայ յաւիտեան սասանութիւն արդարոյ:

Դու Աստուած իջուցես զնոսա 'ի դուր ապա-
կանութեան, արք արիւնահեղք եւ նենգաւորք

մի հասարակեացեն զաւուրս իւրեանց . այլ եւ 'ի քեզ Տէր յուսացայ :

Ուշէշէշէջէ .

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ . որպէս խուսկ առաջի քո Տէր :

Զերեկոյի աղօթս մեր ընկալ Տէր , եւ զսարածունս ձեռաց մերոց :

Քարոզ .

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած՝ զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի զթագաւորն խաղաղութեան , յաղագս խաղաղութեան եւ վասն միայնոյ՝ կաթողիկէ՝ սուրբ եւ առաքելական եկեղեցւոյ . զի զբազում ամս խաղաղութեամբ տացէ մեզ Տէր Աստուած մեր . եւ զթագաւորս խաղաղարարս առաքեսցէ առ մեզ վասն մեծի՝ սուրբ՝ եւ ահաւոր անուան իւրոյ . զպետս գաւառաց , զգորավարս , զգորազուխս , զժողովուրդս , զմուտս եւ զելս մեր խաղաղութեամբ պահեսցէ . եւ զամենայն պատերազմունս թշնամւոյն խորտակեսցէ 'ի մէնջ . Տէրն ամենակալ կեսցուսցէ եւ ողորմեսցի : — Կեցո Տէր :

Զերեկս մերձեալ , եւ զառաջիկայ գիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք : — Շնորհեա Տէր :

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք : — Շնորհեա Տէր :

Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք : — Շնորհեա Տէր :

Չորրորդ խաչին մեծ եւ կարող դորութիւնն յօդ-
նութիւնն անձանց մերոց 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք :
— Ենորհեա Տէր :

Եւ եւս եւ վասն միաբանութեան ճշմարիտ եւ
սուրբ հաւատոյս մերոյ . զՏէր աղաչեսցուք : —
Տէր ողորմեա :

Չանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ա-
մենակալին յանձն արասցուք : — Քեզ Տեառնդ
յանձն եղիցուք :

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ո-
ղորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միա-
բանութեամբ : — Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա .
Տէր ողորմեա .

Աղօթք .

Ըստ ձայնից մերոց Տէր Աստուած մեր, ընկալ
զաղաչանս մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց եւ
զբանս աղօթից՝ սրբելով զերեկոյի պատարագս մեր
'ի հօտ անուշից՝ 'ի հաճոյս քեզ պատրաստել : Յաւել
'ի մեզ Տէր ամենակալ զհաւատ, զյոյս, զսէր, եւ
զամենայն գործս առաքինութեան . որպէս զի ըստ
կամաց քոց բարեսիրաց միշտ կրօնաւորեալք բա-
րեպաշտութեամբ 'ի տուէ եւ 'ի դիշերի . եւ ար-
ժանաւորք եղիցուք յաղագս անձանց մերոց փրկ-
կութեան եւ վասն հոգեւոր կենացդ աղաչել զքեզ
Տէր . եւ գտանել 'ի քէն զչնորհս եւ զողորմութիւն
եւ զոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի
եւ զսուրբ Հոգիդ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն .

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Աստուծոյ երկրպագեացուք .

Առաջի քո Տէր :

Քեզ երկիրպագանելով Տէր Աստուած մեր՝ գոհանամք դքէն՝ յաղագս խաղաղութեամբ անցուցանելոյ 'ի մէնջ գերկարութիւն տուրնջեանս : Տուր մեզ Տէր աղաչեմք դքեդ՝ գերեկս եւ զառաջիկայ դիշերս առանց մեղաց, եւ առանց գայթակղութեան անցուցանել, հաստատուն կալ եւ մնալ 'ի հաւատ, 'ի յոյս, 'ի սէր, եւ 'ի սլատուիրանապահութեան քո : Խնդրելով զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, եկեղեցւոյ քում սրբոյ զհաստատութիւն, եւ անձանց մերոց զփրկութիւն : Արպէս զի ընդունելով 'ի քէն զհայցուածս մեր, եւ զմեծ վայելչական փառարանութիւն միշտ 'ի բարձունս առաքեացուք ամենազօր տէրութեանդ Քրիստոս Աստուած մեր . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն :

Եւ ապա սաի .

Սուրբ Աստուած . սուրբ եւ հզօր . սուրբ եւ անմահ . ողորմեաց մեզ : Երեւ անգամ կրկնեա :

Փառաւորեալ եւ օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ՝ մայր Քրիստոսի, մատն զաղաչանս մեր որդւոյ քո եւ Աստուծոյ մերոյ :

Մաղխանի .

Փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ, եւ յամենայն վճարանգից մերոց :

Քարոզ .

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին . եւ իջանելոյ 'ի վերայ մեր ողորմութեան եւ զթութեան Տեառն Աստուծոյ . ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ կեցո եւ ողորմեա :

Քահանայն . Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ , այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Եւ սաի Փոխոս :

Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս՝ ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն :

Օգնութիւն ինձ 'ի Տեառնէ եկեսցէ . որ արար զերկինս եւ զերկիր :

Մի տար 'ի սասանութիւն զոտն քո . եւ մի նընջեսցէ պահապան քո :

Արպէս ոչ ննջէ , եւ ոչ 'ի քուն երթայ պահապանն Իսրայելի :

Տէր պահեսցէ զքեզ . եւ Տէր ընկալցի աջոյ ձեռամբն իւրով :

Արեգակն 'ի սուէ քեզ մի մեղիցէ . եւ մի լուսինն 'ի զիշերի :

Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ . պահեսցէ Տէր զանձն քո :

Տէր պահեսցէ զմուտ եւ զել քո յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան :

Փառք Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Շարական Համբարձի Ակ.

Կց. Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս ուստի եկեացէ ինձ օգնութիւն:

Այսօր կանգնեցաւ աւաղան մկրտութեան 'ի թողութիւն մեղաց մերոց:

Այսօր Տէրն մեր լուանայր զոսս աշակերտացն, եւ պատուիրէր զայս ասելով:

Մի ոմն 'ի ձէնջ եղբարք մատնելոց է զիս 'ի մահ, եւ որոշի յաշակերտացդ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Զայն լուեալ Պետրոսի ակնարկէր առ Յովհաննէս հարցանել թէ ո՞վ իցէ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Բանն զոր ասաց Յիսուս, տրտմեցոյց զիւր զաշակերտան եւ խռովեցան ամենեքեան:

Քարոզ.

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեացուք: Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ: — Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա:

Աղօթք.

Հայր զթաժ՝ բարեխնամող՝ արարիչ ամենայն արարածոց, ընկալ զպաղատանս ծառայից քոց 'ի ժամ երկնոյիս. որ առատդ ես առ ամենեւեան՝ պարգեւօք բարերարութեան քո: Ողորմեա Տէր ամենայն աշխարհի, եւ եկեղեցւոյ քում սրբոյ, հիւանդաց՝ վշտացելոց՝ ճանապարհորդաց՝ նաւորդաց՝ խոստովանողաց՝ ապաշխարողաց՝ եւ հոգւոցն

հանգուցելոց: Չի դու Տէր ամենակալ զիտես ըզ-
պէտս մեր եւ զկարիս՝ առաւել քան զոր խընդ-
րեմք եւ իմանամք. եւ քեզ ընդ Որդւոյ եւ ամե-
նասրբոյ Հոգւոյդ վայելէ վառք՝ իշխանութիւն եւ
պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտե-
նից, ամէն:

Եւ ճարեմն ՚ի պարարաբն: Եւ զնի պարարաբն ասէն

Սուղնս.

Էջ. Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝ ակն
յանդիման նեղչաց իմոց:

Վ. Տէր հովուեսցէ զիս, եւ ինձ ինչ ոչ պակա-
սեսցի:

Ի վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս, եւ առ
Զուրս հանգստեանս անոյց զիս:

Գարձոյց զանձն իմ առ իս, եւ առաջնորդեաց
ինձ ՚ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան
իւրոյ:

Թէպէտ եւ զնացից ես ՚ի մէջ ստուերաց մա-
հու, ոչ երկեաց ՚ի չարէ, զի դու Տէր ընդ իս ես:

Յուպ քո եւ դաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս
Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝ ակն յան-
դիման նեղչաց իմոց:

Օձեր իւզով զգլու իս իմ. բաժակ քո որպէս ա-
նապակ արբեցոյց զիս:

Ողորմութիւն քո Տէր զհետ իմ եկեսցէ զամե-
նայն աւուրս կենաց իմոց. բնակել ինձ ՚ի տան
Տեառն ընդ երկայն աւուրս:

Եւ յայնի սարկաաբն ՚ի բեմն, Որթիւ. Եւ կարդան ՚ի բեմն:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մարկոսի .

ՉՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս .

Եւ էր զատիկն եւ բազարջակերք յետ երկուց
աւուրց . խնդրէին քահանայապետքն եւ զպիւրք՝
եթէ զիւրդ զնա նենդաւ կալեալ սպանանիցեն :
Բայց ասէին՝ թէ մի՛ ՚ի տօնի աստ, զի մի խռովու-
թիւն լինիցի ՚ի ժողովրդեանն : Եւ մինչ էր ՚ի Բե-
թանիա ՚ի տան Սիմոնի բորտի բազմեալ, եկն կին
մի՝ որ ունէր շիշ իւղոյ նարդեան աղնուի մեծա-
դնոյ, եւ բեկեալ զշիշն՝ եհեղ ՚ի վերայ գլխոյ նո-
րա : Եւ աշակերտքն զչարէին եւ ասէին . ընդէր ե-
ղև կորուսա իւղոյդ այդորիկ : Մարթ էր զայդ իւղ
վաճառել աւելի քան երեք հարիւր դահեկանի, եւ
տալ աղքատաց . եւ զայրանային նմա յոյժ : Եւ Յի-
սուս ասէ . զնոսա . թոյլ տուք դմա՛ զի աշխատ առ-
նէք, զի գործ մի բարի գործեաց դա յիս : Յամե-
նայն ժամ զաղքատս ընդ ձեզ ունիք, եւ յորժամ
կամիք՝ կարող էք առնել նոցա բարիս . այլ զիս ոչ
յամենայն ժամ ընդ ձեզ ունիք : Դա զոր ունէրդ՝
արար . յառաջագոյն խնկեաց զմարմին իմ ՚ի նշան
պտտանաց : Ամէն ասեմ ձեզ . ուր եւ քարոզեացի
աւետարանս այս ընդ ամենայն աշխարհ, եւ զոր
արար դա՛ խօսեացի վասն յիշատակի դորին : Եւ Յու-
դա Սկարիովտացի մի յերկօտասանից անտի, զնաց
առ քահանայապետն՝ զի մատնեացէ զնա նոցա :
Նոքա իբրեւ լուան՝ խնդացին, եւ խոստացան տալ
նմա արծաթ . եւ խնդրէր՝ թէ զիւրդ պարապով
մատնեացէ զնա :

Եւ յառաջնում աւուր բազարջակերացն՝ յորժամ

զզատիկն զենուին . ասեն ցնա աշակերտքն . ուր կա-
 միս՝ երթիցուք պատրաստեսցուք՝ զի կերիցես զզա-
 տիկն : Եւ առաքէ երկուս յաշակերտաց անտի՝ եւ
 ասէ ցնոսա . երթայք 'ի քաղաք , եւ իբրեւ մտա-
 նիցէք 'ի քաղաքն՝ պատահեսցէ ձեզ այր մի որ սա-
 փոր ջրոյ յուս ունիցի , երթայք զհետ նորա : Եւ յոր
 տուն մտանիցէ , ասասջիք ցտանուտէրն . վարդա-
 պետ ասէ՝ ուր են իջավանքն , ուր աշակերտօքս
 ուտիցեմ զզատիկն : Եւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն
 մի մեծ զարդարեալ . անդ պատրաստեսջիք մեզ :
 Եւ գնացին պատրաստել աշակերտքն նորա . եկին
 'ի քաղաքն՝ եւ գտին որպէս ասացն նոցա . եւ պատ-
 րաստեցին զզատիկն : Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ՝ գաց
 երկոտասանիւքն հանդերձ : Եւ իբրեւ բազմեցան
 եւ դեռ ուտէին , ասէ Յիսուս . ամէն ասեմ ձեզ .
 զի մի ոմն 'ի ձէնջ մատնելոյ է զիս , որ ուտէ իսկ
 ընդ իս : Եւ նոքա սկսան արտմել՝ եւ ասել մի ըստ
 միտջէ . միթէ ես իցեմ . եւ միւսն միթէ ես իցեմ :
 Նա պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա . մի յերկոտա-
 սանից այտի , որ միտեաց ընդ իս 'ի սկաւառակդ :
 Այլ որդի մարդոյ երթայ՝ որպէս եւ գրեալ է վա-
 սըն նորա . բայց վայ իցէ մարդոյն այնմիկ՝ յոյր ձե-
 ուրս որդի մարդոյ մատնեսցի . լաւ էր նմա՝ թէ չէր
 իսկ ծնեալ մարդն այն : Եւ մինչդեռ ուտէին , ա-
 ուեալ Յիսուսի հաց՝ օրհնեաց եւ եբեկ՝ ետնոցա , եւ
 ասէ . առէք՝ այդ է մարմին իմ : Եւ առեալ բաժակ
 գոհացաւ եւ ետ նոցա . եւ արբին 'ի նմանէ ամե-
 նեքեան : Եւ ասէ ցնոսա . այս է արիւն իմ նորոյ
 սոխտի , որ փոխանակ բազմաց հեղանի : Ամէն ա-
 սեմ ձեզ , թէ ոչ եւս յաւելից ըմպել 'ի բերոյ որ-

Թոյ մինչեւ ցօրն ցայն՝ յորժամ արբից զնա նոր յար-
քայութեան Աստուծոյ: Եւ գոհացեալ՝ ելին 'ի լեա-
ռն ձիթենեաց:

Քարոզ.

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ 'ի
Տեառնէ, զի զողորմութեան զչնորհս իւր արասցէ
'ի վերայ մեր, Տէրն ամենակալ կեցուսցէ եւ ու-
ղորմեսցի:

Ի Ռէ. Կեցո Տէր. երեք Տէր ողորմեա:

Աղօթք.

Թագաւոր խաղաղութեան՝ օգնական եւ փրկիչ
անձանց մերոց՝ Քրիստոս Աստուած մեր, պարըս-
պեալ պահեա՛ զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սուրբ
եւ պատուական խաչիւղ քոյ 'ի խաղաղութեան:
Փրկեա՛ յերեւելի, եւ յաներեւոյթ թշնամեոյն. ար-
ժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ
Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգւոյդ այժմ եւ միշտ եւ յաւի-
տեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

ԿԱՆՈՆ ՈՏՆԱԼՈՒԱՅԻՆ

Յերեկոյի ոտնալուացին զինի հարարման սուրբ պատարա-
քին 'ի քամերորդ ժաման ժողովին 'ի դառան եկեղեցոյն,
յարաջափոյն պատրաստ ոտնելով զսպաս խորհրդական լուաց-
ման: Եւ դնեն զսուրբ Աւետարանն 'ի վերայ սեղանոյ առաջի

Էկեղեցոյն և զկենսակիր սարք նշանն արան 'ի յերան Քա-
հանայի ժող և ճոճեղէն երկու 'ի յերես սպասատորաց : Ե-
կացցեն յաջօր և յահեկե ասազանին , հանդերձ ճոճեղէնօր
լուսելուք , և անուշահոտ թօնչօր . և Սարկաւազն տարուէ :

Ե և ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք . ըն-
կալ , կեցն և և ողորմեան :

Եւ ասա Եպիսկոպոսն , և կամ իւր այլ ոք 'ի իշխանոր է-
րեցանցն իցէ կամ վանաց երեց կարարել զբարձոյն , որո՞՞մ հա-
սարացաւ իտաւոր շին . առէ :

Օրհնութիւն և և փառք Հօր և և Որդւոյ և և Հոգ-
ւոյն սրբոյ , այժմ և և միշտ և և յաւիտեանս յաւի-
տենից . ամէն :

Եւ սկսանի հանդերձ Բաղճո-Յեւածի Սաղմոս ողբայցն .

Կց. Յօղեա յիս մշտկաւ և և սուրբ եղէց , լուա ,
և և քան զձիւն սպիտակ եղէց :

Ճ. Ողորմեան ինձ Աստուած՝ ըստ մեծի ողորմու-
թեան քում , ըստ բազում զթութեան քում քաւեան
զանօրէնութիւնս իմ :

Ասուել լուսն զիս յանօրէնութենէ իմմէ . և և 'ի
մեղաց իմոց սուրբ արան զիս :

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն զիտեմ . և և մեղք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Քեզ միայն մեղոյ Տէր . և և զչար առաջի քոյ ա-
րարի :

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո , և և յաղթես-
ցես 'ի դատելն քո :

Անօրէնութեամբ յղացաւ , և և 'ի մեղս ծնաւ զիս
մայր իմ :

Գու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր . զանյայտս եւ զճաճկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ :
Յօղեան յիս մշտկաւ , եւ սուրբ եղէց . լուան , եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց :

Լսելի արան ինձ Տէր զցնծութիւն եւ զուրախութիւն . եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք :

Գարձն զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց . եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեան յինէն :

Զսիրտ սուրբ հաստատեան յիս Աստուած , եւ ըզհոգի ուղիղ նորոգեան 'ի փորի իմում :

Մի ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց . եւ զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան . եւ հոգւով պետութեան քոյ հաստատեան զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո . եւ ամպարիչաք առ քեզ զարձցին :

Փրկեան զիս յարենէ Աստուած՝ Աստուած փրկութեան իմոյ . ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում :

Տէր եթէ զչրթունս իմ քանաս , բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :

Թէ կամեցեալ էիր՝ պատարագս մատուցանէաք , բայց դու ընդ ողջակէզս իակ ոչ հաճեցար :

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ . զսիրտ սուրբ եւ զհոգի խոնարհ՝ Աստուած ոչ արհամարհէ :

Բարի արա Տէր կամօք քովք Սիոնի , եւ շինեսցին պարիսպքն Երուսաղեմի :

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան . յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս :

Շարական ԱԿ.

Այսօր կանգնեցաւ աւաղան մկրտութեան 'ի թողութիւն մեղաց մերոց :

Այսօր Տէրն մեր լուանայր զոտս աշակերտացն եւ պատուիրէր զայս ասելով :

Մի ոմն 'ի ձէնջ եղբարք մատնելոց է զիս 'ի մահ եւ որոշի յաշակերտացդ :

Զայն լուեալ Պետրոսի ակնարկէր առ Յովհաննէս հարցանել թէ ով իցէ :

Բանն զոր ասաց Յիսուս . տրամեցոյց զիւր զաշակերտան եւ խռովեցան ամենեքեան :

Քարոզ .

Եւ եւս զոհութիւն եւ երկրպագութիւն մատուցուք Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի , որ է ճառագայթ փառաց , եւ ծագումն էութեան անսկզբնական բնութեան Հօր . որ նոյն ինքն այսօր անբաժանելի գոլով յէական լուսոյն , խոնարհեցոյց զինքն յաղքատ բնութիւնս մեր , առեալ զկերպարանս ծառայի . կատարեաց զանօրինական փրկագործութիւնն , լուաց զոտս աշակերտացն յօրինակ մեզ : Աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք 'ի նմանէ , զի եւ այժմ խոնարհեցի՝ մարդասիրութեամբն իւրով 'ի ժողովարանս մեր , եւ լուացմամբ երեւելի ջրովս այսմիկ՝ շնորհօք սրբեսցէ զաներեւայթ հոգիս մեր 'ի մեղաց մերոց . ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցուսցէ եւ ողորմեսցի :

Փողովարդին ասէն . Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա . Տէր ողորմեա :

Եւ Էդիսկապոսն կամ առաքելեցն առ զայս •

Աղօթի •

Փառաւորեմք զքեզ Տէր մեր եւ փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, միածին Որդի եւ բան Հօր • Տէր եւ առարիչ հրեշտակաց եւ մարդկան, Աստուած հոգի կիզելոյ • որ եւ հրեզէն զօրութիւնքն զարհուրեալ ասրսալիին նայիլ 'ի պատիւ փառաց աստուածութեանդ քոյ • ուստի եւ սերովքէքն թեւաքօղեալ ծածկեն զդէմս իւրեանց, անդադար փառաբանութիւն մատուցանելով առաջի աթոռոյ տէրութեանդ քոյ •

Գու Տէր՝ եւ այժմ 'ի լրման ժամանակի փրկութեան մերոյ, հաճեցար լինել մարդ՝ 'ի սուրբ եւ յանարատ կուսէն Մարիամայ, եւ ընդ ամենայն կիրս մարդկութեան անցանելով՝ բաց 'ի մեղաց, բարձեր զպարտիսն Աղամայ՝ յաստուածագործ մարմինդ քո, զոր 'ի մերմէ բնութենէս ընկալար • եւ զամենայն կատարեցեր ըստ օրինացն՝ փրկելով ըզմեզ յանիծից օրինացն • եկիր 'ի վերնատունն՝ կատարելով զայն եւս զմովսիսադիր ստուերօրէնքս զբնութիւնն • եւ որ սպասաւորեալդ պաշտիս յաննիւթական հրեզինացն • ըստ որում եւ կրկնի քեզ ամենայն ծունր երկնաւորաց, եւ երկրաւորաց, եւ ասնդարամետականաց •

Այսօր տնօրինական մարդասիրութեամբ խոնարհեցար 'ի ծունկս քոյ սրբոց առաքելոցն, լուացեր զոտս հողեզէս՝ զբարւոք եւ զզեղեցիկ կարգս աւանդելով մեզ •

Եւ արդ՝ Տէր բարերար եւ բազումողորմ, որպէս
 եւ յայնժամ ազդ արարեալ դաստիարակեցեր մեզ՝
 կերպարանակից լինել փրկագործ խոնարհութեան
 քում, շնորհեան եւ այժմ մեղաւոր ծառայիցս քոյ՝
 որք յերեսս անկեալ աղաչեմք զգութ մարդասէր
 շնորհաց քոց, փոքր ջրովս դքաւութիւն մեզաց.
 որպէս զի օրինակաւ այսուիկ՝ յորս լուանամք զո-
 տրս միմեանց, եւ տկար անձամբք մերովք զկե-
 նարար աւանդութիւնս քո կատարեմք. հեղցես 'ի
 մեզ դամենառատ եւ դամենազօր շնորհս քո, եւ
 մաքրեսցես զմեզ յամենայն ազտեղութեանց եւ 'ի
 շաղախմանց մեզաց մերոց:

Հեռացն 'ի մէնջ դամենայն հպարտութիւն եւ
 դամբարտաւանութիւն, զոր էած բանասարկուն 'ի
 վերայ տկար բնութեանս մերում՝ պատրանօքն իւ-
 բովք: Արժանաւորեան զմեզ՝ մտաց աչօք լուսաւոր
 ճառագայթիւք նայիլ 'ի կենսաբեր իջումն շնոր-
 հաց քոց:

Զգեցն մեզ Տէր՝ զճշմարիտ խոնարհութիւն եւ
 զհեղութիւն, եւ դքաղցրութիւն եւ զսէր քո՝ որ
 է լրումն օրինաց քոց՝ զոր կատարեցեր եւ ուսու-
 ցեր մաքրափայլեալ աշակերտաց քոց. որպէս զի
 եւ մեք կատարելով զյիշատակ փրկաւէտ չարչա-
 րանաց քոց, ընդ դասս սրբոց առաքելոցն՝ արժա-
 նի լիցուք տօնել զլուսափայլ յարութիւնդ քո. եւ
 ընդ նոսին խոստովանելով զքեզ Քրիստոս Աս-
 տուած մեր, փառաւորել ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգ-
 ւոյն. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանո յաւիտենից.
 ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Եւ ընդ հողւոյդ քում :

Աստուծոյ երկրպագեսցուք :

Առաջի քո Տէր :

Գարձեալ երկիրպագանեմք, եւ փառաւորեմք զքեզ Քրիստոս Աստուած մեր, որ ետդ էակից Հօր եւ համագոյակից սուրբ Հոգւոյն, որ միշտ փառաւորեալ օրհնիս անդադար՝ սրբասաց ձայնիւ՝ 'ի հողեղէն եւ 'ի հրեղէն զուարթնոցն, անսրատմելի եւ հրաշագարդ դեղագարութեամբ :

Հաճեցար եւ 'ի հողեղինացս ընդունել զօրհնարանութիւն, որք 'ի քոյոց սրբոց առաքելոցն ընկալեալք զաւանդութիւն, եւ ըսա կարի մերում ըզվերնայնոցն բերելով զնմանութիւն, պար առեալ կամք առաջի տէրութեանդ քոյ, հանդերձ զգալի անուշահոտութեամբ :

Ընկալ Տէր եւ զխունկս զայս 'ի մէնջ մեղաւորացրս՝ զոր մատուցանեմք քեզ 'ի ժամուս յայսմիկ, որ է յիշատակ խոնարհութեան քո՝ զորվասն մեր կատարեցեր, եւ լցո զմեզ յանուշահոտութեանց մարմնատիպ աստուածութեան քոյ՝ զոր վասն մեր զգեցար, եւ 'ի ձեռն լուացմանս այսորիկ նիւթականի, լուսն եւ մաքրեան զաննիւթ հողիս մեր 'ի թունից մահաբեր վիշապին, եւ արժանաւորեա ըզմեզ՝ մաքուր տաճար եւ օթեւան լինել սրբոց Երրորդութեանդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն :

Սա յետ այսորիկ կարարիչ Բորձոյն՝ առեալ ըսար արիանէ 'ի հոնքն իտալանման, և այսա այս կանոն կարարի :

Սպառնա յայնիս

Կց. Չայն Տեառն 'ի վերայ ջուրց, եւ Աստուած փառօք որոտաց, եւ Տէր ինքն 'ի վերայ ջուրց բազմաց:

Ճ. Մատուցէք Տեառն որդիք Աստուծոյ, մատուցէք Տեառն զորդիս խոյոց:

Մատուցէք Տեառն զփառս եւ զպատիւ, մատուցէք Տեառն զփառս անուան նորա, եւ երկիրպագէք Տեառն 'ի սրահ սրբութեան նորա:

Չայն Տեառն 'ի վերայ ջուրց եւ Աստուած փառօք որոտաց, եւ Տէր ինքն 'ի վերայ ջուրց բազմաց:

Չայն Տեառն զօրութեանց, եւ ձայն Տեառն մեծ վայելչութեանց:

Չայն Տեառն փշրէ զմայրս, եւ մանրէ Տէր ըզմայրսն Լիբանանու:

Մանրեցէ զնոսա որպէս մատաղատունկն Լիբանանու, որ սիրելին է որպէս զորդիս միեղջերոյ:

Չայն Տեառն հատանէ զբոց հրոյ. ձայն Տեառն շարժէ զանապատն, եւ խռովեցուցանէ Տէր զանապատն Կաղէս:

Չայն Տեառն հաստատէ զեղջերուս եւ յայտնի առնէ զանտառս:

Ի տաճարի նորա ամենայն որ ասեն զփառս նորա: Տէր զջրհեղեղս զնստուցանէ եւ ցածուցանէ, թագաւորեացէ Տէր յաւիտեան:

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ տացէ եւ օրհնեացէ զժողովուրդ իւր 'ի խաղաղութիւն:

Ընթերցուածս յԵլից:

Խօսեցաւ Տէր ընդ Մովսիսի եւ ասէ: Արահ աւազան պղնձի եւ զխարիսխ նորա պղնձի, ան 'ի

լուանալոյ 'ի նմա : Եւ դիցես զնա ընդ խորանն վկայութեան եւ ընդ սեղանն . եւ արկցես 'ի նա ջուր : Եւ լուասցեն Ահարովն եւ որդիք նորա 'ի նմանէ զձեռս եւ զոտս իւրեանց : Յորժամ մտանիցեն 'ի խորանն վկայութեան՝ լուասցին ջրով, եւ մի մեռանիցին . կամ յորժամ մերձենայցեն 'ի սեղանն պաշտել եւ հանել զողջակէզան Տեառն, լուասցեն զձեռս եւ զոտս իւրեանց՝ զի մի մեռանիցին : Եւ եղիցի նոցա օրէն յաւիտենական . նմա եւ որդւոց նորա յետ նորա :

Ընթերցուածս յերրորդ Թագաւորութեանց :

Եւ արար Քիրամ տան պուտնարդս պղնձիս . եւ ունէր պուտնարդ մի քառասուն սափոր 'ի շորից կանգնոց պուտնարդ մի չափով . եւ պուտնարդ մի 'ի վերայ միոյ մեքենով թայ՝ տասնեցունց մեքենով թացն : Եւ եղ զմեքենով թան հինգ՝ յուսոյ տանն յաջմէ, եւ զհինգն յուսոյ տանն 'ի ձախմէ . եւ ծովն յուսոյ տանն ընդ աջմէ՝ ընդ արեւելս 'ի հարաւոյ կողմանէ : Եւ արար Քիրամ զսանսն եւ զջեռուցիչսն եւ զտաշտան . եւ կատարեաց Քիրամ առնել զամենայն զործն, զոր արար արքայ Սողովմոն 'ի տան Տեառն :

Ընթերցուածս յերկրորդ Մնացորդաց :

Եւ արար Սողովմոն զծովն հալածոյ 'ի տանն կանգնոյ զչափն, բոլորակ շուրջանակի, եւ հինգ կանգնոյ դբարձրութիւն . եւ շուրջանակի յերեսուն կանգնոյ : Եւ նմանութիւն եղանց 'ի ներքոյ նորա

որք շուրջ կային 'ի տասն կանգնոյ շուրջ պատեալք
 զնովաւ . եւ ձուլեցին զգուարական, ըստ ձուլա-
 ծոյն իւրեանց : Որպէս արարին զնոսա երկոտասան
 զուարակս . երեքն հայէին 'ի հիւսիս . եւ երեքն
 հայէին յարեւմուտս . եւ երեքն հայէին 'ի հարաւ .
 եւ երեքն հայէին յարեւելս . եւ ծովն 'ի վերայնո-
 ցա . եւ յետոյքն իւրեանց 'ի ներքոյ : Եւ թանձրու-
 թիւն ծովուն թզաւ , եւ շուրթն նորա իբրեւ ըզ-
 շուրթն բաժակի քանդակեալ բոյս շուշանի . եւ տա-
 նէր երիս հազարս չափ : Եւ կատարեաց զնա . եւ
 արար աւաղանս տան , եւ եղ զհինգն յաջմէ , եւ
 զհինգն 'ի ձախմէ , լուանալ 'ի նոսա զգործ ողջակի-
 զացն . եւ ողողել 'ի նոսա . եւ ծովն առ 'ի լուանալ
 'ի նմա քահանայիցն զինքեանս :

Ընթերցուածս յԵսայեայ մարգարէէ :

Մի երկնչիր ծառայ իմ Յակոբ եւ սիրեցեալդ
 իմ Իսրայէլ՝ զոր ընտրեցի : Զի ես տաց շուր 'ի
 ծարաւ՝ որոց զնան յանջրդւոջ . եղից զոգի իմ
 'ի վերայ զաւակի քո , եւ զօրհնութիւնս իմ 'ի
 վերայ որդւոց քոց : Եւ զուարճացին իբրեւ ըզ-
 խոտ ջրարբի . եւ իբրեւ զուռ 'ի մէջ ջուրց զնացից :
 Մին ասիցէ՝ Աստուծոյ եմ ես . եւ միւսն խրախոյս
 բարձցէ յանուն Աստուծայ Յակովբայ . եւ միւսն եւս
 գիր հանցէ ձեռամբ իւրով՝ թէ Աստուծոյ եմ ես ,
 եւ յանուն Իսրայէլի խրախոյս բարձցէ : Այսպէս
 ասէ Աստուած թագաւորն Իսրայէլի . եւ որ փր-
 կեացն զնա Աստուած զօրութեանց :

Պետրոսի առաքելոյն 'ի կաթողիկեայց առա-
ջին թղթոյն է ընթերցուածս :

Չի լաւ է բարեգործաց, եթէ կամիցին ըստ Աս-
տուծոյ կամացն չարչարիլ՝ քան չարագործացն. զի
եւ Քրիստոս միանգամ վասն մեղաց 'ի վերայ ձեր
մեռաւ, արդարն 'ի վերայ անարդարոց. զի զձեզ
մերձեցուցէ առ Աստուած : Թէպէտ եւ մեռաւ
մարմնով, այլ կենդանի է հոգւով : Որով եւ ող-
ւոյն՝ որ էին 'ի բանտին, երթեալ քարոզեաց՝ եր-
բեմն ապստամբելոցն, յորժամ ներէր նոցա Աս-
տուծոյ երկայնատութիւնն յաւուրս Նոյի. յորս
տապանն կազմէր. յոր նուազունք՝ այսինքն ողիք
իրեւ ութ՝ ապրեցան 'ի ջրոցն :

Որ եւ զձեզ ըստ նմին օրինակի կեցուցէ մկր-
տութիւնն. ոչ զմարմնոյ աղան 'ի բաց ընկենլով
այլ զբարւոք մտացն հանդէս առ Աստուած 'ի ձե-
ռն յարութեանն Յիսուսի Քրիստոսի. որ է ընդ
աջմէ Աստուծոյ՝ երթեալ յերկինս, 'ի հնազանդել
նմա հրեշտակաց եւ իշխանութեանց եւ զօրու-
թեանց :

Պողոսի առաքելոյն 'ի կորնթացւոյ առաջին թղ-
թոյն է ընթերցուածս .

Ոչ կամիմ, եթէ սոգէտք իցէք եղբարք, զի հար-
քն մեր ամենեքին ընդ ամպոլն էին, եւ ամենե-
քին ընդ ծովն անցին. եւ ամենեքին 'ի Մովսէս
մկրտեցան յամպն եւ 'ի ծովն. եւ ամենեքին զնոյն
հոգեւոր կերակուրն կերան. եւ ամենեքին զնոյն

հոգեւոր ըմպելին արբին, զի ըմպէին 'ի հոգեւոր
վիմէն՝ որ երթայր զհետ նոցա. եւ վէմն էր ինքն
Քրիստոս:

Յովհաննու առաքելոյն 'ի Աթողիկեայց առաջին
թղթոյն է ընթերցուածս.

Սիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս, զի սէր յԱստու-
ծոյ է. եւ ամենայն որ սիրէ՝ յԱստուծոյ է ծնեալ՝
եւ ճանաչէ զԱստուած: Եւ որ ոչն սիրէ՝ ոչ ճանա-
չէ զԱստուած. զի Աստուած սէր է: Եւ զի յայսմ
երեւեցաւ սէրն Աստուծոյ 'ի մեզ, զի զՈրդին իւր
միածին առաքեաց յաշխարհ, զի եղիցուք նովաւ
կենդանիք: Յայսմ է սէրն. ոչ զի մեք սիրեսցաք
զԱստուած՝ այլ զի նա սիրեաց զմեզ, եւ առա-
քեաց զորդին իւր 'ի քաւութիւն մեզաց մերոց:
Սիրելիք՝ եթէ Աստուած այնպէս սիրեաց զմեզ,
ապա եւ մեք պարտիմք զմիմեանս սիրել: ԶԱս-
տուած ուրուք երբէք չիք տեսեալ. եթէ սի-
րեսցուք զմիմեանս՝ Աստուած 'ի մեզ բնակէ, եւ
սէր նորա 'ի մեզ կատարեալ է: Այսուիկ զիտեմք,
եթէ մեք 'ի նմա բնակեալ եմք՝ եւ նա 'ի մեզ, զի
'ի հոգւոյն իւրմէ ետ մեզ: Եւ մեք տեսաք՝ եւ վը-
կայեմք զի Հայր առաքեաց զՈրդին իւր փրկիչ աշ-
խարհի: Որ ոք խոստովանիցի՝ եթէ Յիսուս է Որ-
դի Աստուծոյ, Աստուած 'ի նմա բնակէ՝ եւ նա
յԱստուած: Եւ մեք հաւատացաք՝ եւ ծանեաք ըզ-
սէրն Աստուծոյ՝ զոր ունի առ մեզ: Աստուած սէր
է, եւ որ կայ 'ի սէրն՝ բնակեալ է յԱստուած, եւ
Աստուած 'ի նմա բնակէ: Յայսմիկ կատարեալ է սէ-
րն նորա 'ի մեզ. զի հաճարձակութիւն ունիցիմք

յաւուրն զատաստանի . զի որպէս եւ նայն է՝ նոյն-
 պէս եւ մեք եմք յաշխարհի յայամիկ . Երկիւղ ոչ
 գոյ 'ի սէր , այլ սէրն կատարեալ 'ի բաց մերժէ զեր-
 կիւղն . զի երկիւղ ընդ տանջանօք է . իսկ որ եր-
 կընչին , չէ կատարեալ 'ի սէրն : Մեք սիրեսցուք
 զԱստուած , զի նա նախ սիրեաց զմեզ : Եթէ
 ոք ասիցէ՝ եթէ սիրեմ զԱստուած , եւ զեղբայր իւր
 ասիցէ , սուտ է . որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր՝ զոր տե-
 սանէ , զԱստուած զոր ոչն ետես՝ զիմրդ կարիցէ
 սիրել : Եւ զայս պատուէր ունիմք առ 'ի նմանէ , զի
 որ սիրէ զԱստուած՝ սիրէ նա եւ զեղբայր իւր :

Խրատ ասացեալ զամն սիրոյ :

Աստուած սէր է , ասէ որդին որտաման՝ սիրելի
 աշակերան Քրիստոսի Յովհաննէս . եւ որ կայ 'ի
 սէրն՝ յԱստուած բնակի՝ եւ Աստուած 'ի նմա : Եւ
 արդ եղբարք , լուարուք եւ 'ի միտ առէք զճառ
 սիրոյ : Զի ամենայն որ սիրէ զԱստուած՝ սիրէ նա
 եւ զեղբայր իւր : Զի սէրն Աստուծոյ սիրով եղբօրն
 երեւի : Զի թէ զեղբայրն՝ զոր տեսանէ՝ ոչ սիրէ ,
 զԱստուած՝ զոր ոչն տեսանէ , զիմրդ կարիցէ սի-
 րել : Այսուիկ ճանաչեմք՝ եթէ սիրեմք զԱստուած՝
 յորժամ սիրեմք զեղբայրն մեր ըստ հոգւոյն սիրոյ
 եւ ոչ ըստ մարմնոյ . զի այլ է սէր հոգւոյն , եւ այլ
 մարմնոյն . զոր յառաջ գնացեալ ասացուք յիւրում
 տեղւոջն : Բայց արդ՝ ամենայն որ սիրէ՝ ճանաչի
 յԱստուծոյ . եւ ինքն ճանաչէ զԱստուած , եւ ամ-
 մենայն որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր զաւակցարար՝ օ-
 տար է յԱստուծոյ , եւ զչորհս աստուածսյինն ոչ

կարէ ընդունել, Ամենայն որ սիրէ զեղբայր իւր 'ի
 սուրբ սրտէ՝ բնակարան լինի Աստուծոյ, եւ Աս-
 տուած 'ի նա բնակէ: Զի ինքն Տէրն սիրեաց զմեզ,
 եւ առաքեաց զՀոգին ճշմարտութեան բնակեալ 'ի
 մեզ: Զի իմանալի հոգիս մեր՝ ընդ անիմանալի Հոգ-
 ւոյն Աստուծոյ սիրով կապակցի: Եւ որպէս նա
 սիրեաց զմեզ, նոյնպէս եւ 'ի մէնջ կամի զսէր առ
 միմեանս: Տես թէ որչափ համարձակութիւն ունի
 սէրն առ Աստուած. որպէս թէ նման Աստուծոյ
 առնէ զմարդն. զի Աստուած սիրովն իւրով նման
 մարդկան եղեւ: Եւ եցոյց՝ թէ մարդիկ իւրեանց
 սիրովն նման Աստուծոյ լինելոց են: Զի Աստուած
 այնչափ սիրեաց զաշխարհս՝ մինչեւ զՈրդին իւր միա-
 ծին առաքեաց 'ի փրկութիւն աշխարհի: Եւ թէ
 մեք սիրեացուք զմիմեանս, որպէս եւ Աստուած
 սիրեաց զմեզ. ոչ ինչ է չար՝ որ խափանէ զսէրն
 մեր. ամենայն որ սիրէ՝ յայտնի է առաջի մարդկան,
 եւ համարձակ առաջի Աստուծոյ: Զի զերկիւղ 'ի մե-
 զաց մահու ոչ ունի. այլ սիրովն Աստուծոյ զինեալ կայ,
 եւ անահ յամենայն երկիւղական վտանգից: Ուր
 սէր է՝ անդ երկիւղ ոչ է, որպէս Յովնաննէս ասէ,
 երկիւղ ոչ գոյ 'ի սէրն. այլ սէր կատարեալ 'ի բաց
 մերժէ զերկիւղ. զի երկիւղն ընդ տանջանօք է. եւ
 սէր 'ի համարձակութիւն. եւ զի երկիւղն հալածի 'ի
 սիրոյն. եւ ուր սէր ոչ է, անդ է երկիւղ դատաւարա-
 նին, եւ ահ կորստեան աւուր մեծի ահեղ ատենին
 Եսկ սէրն աներկիւղ առնէ զմարդն յամենայն տան-
 ջանաց. սէր զայն ասեմ, որ ամենեւին հեռի է
 յերկրայութենէ. զի երկրայութիւն եւ սէր 'ի մի-
 աօին ոչ բնակին: Եւ գիտելի է, զի սէրն ոչ միայն

'ի կեանսն յաւիտենականս պտղաբերէ զպատու խա-
 զաղութեան իւրոյ, այլեւ յաշխարհիս յայամիկ զա-
 մենայն թշնամութիւն 'ի բաց հալածէ. զնախանձ
 եւ զատելութիւն, զոխակալութիւն եւ զչարութիւն,
 զչարախօսութիւն եւ զհայհոյութիւն, զտրտունջ
 եւ զբամբասանս, զհպարտութիւն եւ զամբարհա-
 ւածութիւն: Եւ մանաւանդ՝ զմայրն ամենայն չա-
 րեաց զարծաթսիրութիւն, եւ զազահաւթիւն: Արդ՝
 որ սէր ունի, յայս ամենայն չարեացս 'ի բաց հե-
 ոանայ, եւ յերկնային անքոյթ խաղաղական հան-
 դիսան ժամանէ յամենեւին բարին: Զինչ խաղա-
 զական քան զսէրն. ազատ լինել յամենայն խռո-
 վութենէ, եւ զաստուածային հաճոյսն կատարել:
 Սէրն բանալի է արքայութեան երկնից, եւ ճանա-
 պարհ կենացն յաւիտենից: Սէրն զմարդիկ որդիս
 Աստուծոյ առնէ, եւ երկնից արքայութեանն ժա-
 ոանդորդ: Սէրն զապականացու բնութիւնս անա-
 պական գործէ, եւ զմահկանացուս յանմահութիւնս
 դերափոխէ: Սէրն զերկրայինսն երկնայինս առնէ.
 եւ զհողեղէնսն հրեղէն կազմէ: Եւ արդ՝ ով կարէ
 պատմել զանչափ մեծութիւն սիրոյն. զի անճառ
 եւ անպատում է. ըստ որում եւ անեղ բնութիւնս
 աստուածութեան անքննելի է, այսպէս եւ բնու-
 թիւն սիրոյն: Եւ որպէս Աստուած անբաւ է, բայց
 յամենեւեան մերձ է, եւ բնակեալ է 'ի հեզս եւ 'ի
 խոնարհս, եւ յայնոսիկ որք դողան 'ի բանից նորա.
 այսպէս եւ սէրն յամենեւեան մերձ է՝ որ կամին ըզ-
 նա, եւ ինքն եկեալ բնակեացէ 'ի խնդրողս իւր.
 քանզի սէրն սիրէ զսիրելիս իւր, եւ ատէ ոչ՝ զա-
 տելիս իւր: Արք խնդրեն զնա՝ մերձ է 'ի նոսա

աստուածապէս . զի Աստուած սէր է , եւ կամեցող սիրոյ՝ 'ի սուրբ սրտէ , եւ յանկեղծաւոր հաւատոցն .

Ալէլուիա . ալէլուիա :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղանն . ակն յանդիմանն նեղչաց իմոց . օձեր իւղով զղլուիս իմ , բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս :

ՁԷ՛՛ . Որթիւ :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու .

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս .

Յառաջագոյն քան զտօնն զատկի , գիտաց թէ հասեալ է ժամ նորա՝ զի փոխեացի յաշխարհէ աստի առ Հայր , սիրեաց զիւրան՝ որ յաշխարհի աստ են . իսպառ սիրեաց զնոսա : Եւ 'ի լինել ընթրեացն , սատանայի իսկ արկեալ էր 'ի սիրտ զի մատնեացէ զնա Յուդա Սիմոնի Նակարիովտացւոյ . զիտաց Յիսուս՝ զի զամենայն ինչ ետ Հայր 'ի ձեռս նորա . եւ թէ յԱստուծոյ ել՝ եւ առ Աստուած երթայ , յառնէ յընթրեաց անտի , եւ դնէ ըզհանդերձան , եւ առեալ զենջակ մի՝ սփածաւ :

Եւ ապա առեալ ջուր՝ արկ 'ի կոնք , եւ սկսաւ լուանալ զոտս աշակերտացն , եւ սրբէր զենջակաւրն՝ զոր սփածեալ էր : Գայ առ Սիմոն Աւարոս , եւ նա ասէ ցնա . Տէր՝ դո՞ւ զիմ զոտս լուանաս : Պատասխանի ետ նմա Յիսուս՝ եւ ասէ . զոր ինչ ես արս գործեմ , դու այժմ ոչ գիտես . բայց ապա զիտասջիր : Ասէ ցնա Աւարոս . ոչ լուացես զոտս իմ յաւիտեան : պատասխանի ետ նմա Յիսուս . եթէ ոչ լուացից զքեզ՝ ոչ ունիս ընդ իս մասն : Ասէ ցը-

նա Սիմոն Պետրոս. Տէր՝ մի՛ միայն զոտս իմ այլեւ
 դձեռս եւ զգլուխս: Ասէ ցնա Յիսուս. լուացելոցն
 չէ ինձ պիտոյ՝ բայց զի զոտան լուանայցէ, քանզի
 ամենեւին սուրբ է. եւ դուք սուրբ էք, այլ ոչ աս-
 մենեքին: Զի գիտէր զայն՝ որ մատնելոցն էր զնա.
 վասն այնորիկ ասաց՝ թէ ոչ ամենեքին սուրբ էք:

Բանանայք համ՝ Սարխաաաբոանդ +արողէն Էղանահաս:

Աստուած մեծ եւ սքանչելագործ զօրութիւնս.
 անեղանելի բնութիւնս. որ ողորմութեամբ հաճե-
 ցար առնել զարարածս ամենայն յոչնչէ. աղա-
 չեմք: — Լուր Տէր եւ ողորմեա:

Զգեցեր զվերնայարկս երկնից որպէս խորան՝ ի
 վերայ ջուրցն, մածուցեալ հաստատութեամբ ի
 բնակութիւն անպարագրելի աստուածութեանդ քո
 եւ զամենայն հրաշակերտս ի գովեստ անուանդ
 քում սրբոյ. աղաչեմք: — Լուր Տէր եւ ողորմեա:

Արարեր քեզ սրբասացս զսերովբէսն եւ զքերով-
 բէսն. զհողեղէնս եւ զհրեղէն աննիւթական բնու-
 թիւնս. ընդ նոսին եւ ի հողեղինացս հաճեցար ըն-
 դունել փառարանիչս եւ երկրպագուս ամենազօր
 տէրութեանդ քո. աղաչեմք: — Լուր Տէր եւ ո-
 ղորմեա:

Եղեր մարդ ճշմարիտ անճառելի ծագումն եւ
 ճառագայթ անհասանելի՝ անիմանալի Հօր, եւ ե-
 կիր ի փրկութիւն մեզ մարդասէր. աղաչեմք: —
 Լուր Տէր եւ ողորմեա:

Եղեր լրումն օրինաց եւ մարգարէից. եւ եկիր
 կամաւ ի վերնատունն խորհրդոյ. լուացեր զոտս

աշակերտաց քոց անձառելի խոնարհութեամբդ քո .
աղաչեմք : — Լուր Տէր եւ ողորմեա :

Ընկալ Տէր եւ այժմ զլուացմունս զոր աւանդե-
ցեր մեզ 'ի յօրինակ խոնարհութեան . բարեխօսու-
թեամբ սրբուհւոյ մօր քո եւ միշտ կուսին Մարի-
ամու Աստուածածնին . աղաչեմք : — Լուր Տէր եւ
ողորմեա :

Աղաչանօք երջանիկ եւ նախընթաց կարապետին
քո եւ մկրտչին Յովհաննու ճգնաւորական հան-
դիսի . հեղմամբ արեան սրբոյն Ստեփաննոսի՝ նա-
խասարկաւազին քո եւ առաջին վկային . մաղթա-
նօք ընտրելոց քոց առաքելոց եւ ամենայն մաք-
րելոց անձանց , եւ մարտիրոսաց պսակաւորելոց 'ի
քէն . խնդրեմք : — Լուր Տէր եւ ողորմեա :

Եւ եւս առաւել զյորդորումն սիրոյ եւ զղործս
բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք : — Տուր մեզ
Տէր Աստուած մեր :

Չանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ
ամենակալին յանձն արասցուք : — Քեզ Տեառնդ
յանձն եղիցուք :

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ո-
ղորմութեան քում . ասասցուք ամենեքեան միա-
բանութեամբ : — Տէր ողորմեա , Տէր ողորմեա .
Լուր Տէր եւ ողորմեա :

Տաղ .

Աստուածն ամենի՝
Միածին որդի .
Կամաւ Հօր Հոգւոյն՝
Ճրջմարտի ,

Յերկիր խոնարհի :
Սիրով անքըննին ,
Լոյս անմատչելին՝
Ղենջակ ըստածեալ .

Զի ծածկէր
 Զմերկութիւն նախնին :
 Տէրըն հրեղինաց՝
 Հրան իւթից զօրաց .
 Խոնարհեալ 'ի ծունկս ,
 Լըւանայ՝
 Զոտս հողեղինաց :
 Ի իւթ աղան ջրով՝
 Տարրական նիւթով ,
 Մեղ նոր պատուիրան
 Աւանդեալ .
 Զմեղրս մաքրելով :
 Ասաց Պետրոսին՝
 Հաւատոյ վիմին .
 Ե՛կ՝ զի լըւացից
 Զոտրս քո ,
 Յընթացից չարին :
 Ծառայն զարհուրէր ,
 Եւ 'ի բաց փախչէր .
 Սոսկալի ահիւ՝
 Հիաց մամբ՝
 Առ նա բարբառէր :
 Արդ Տէրդ երկնային՝
 Արքայդ համայնին .
 Զիարդ լըւանաս
 Զգարչապարս ,
 Հողոյս ստորնային :
 Տէր Յիսուս խօսէր .
 Պետրոսի ձայնէր .
 Գու այժմ ոչ գիտեա՝

Զայս խորհուրդ
 Իմոյս՝ թէ վասն էր :
 Ո՛վ հիանալի .
 Խորհուրդ երեւի .
 Որ ոչ տեսանեն
 Սերով բէքն ,
 Ի ծունկս անկանի :
 Ի իւսեալ միարան ,
 Գունդըն սրբազան .
 Սիրաբար կամաց՝
 Արարչին ,
 Յոյժ հնազանդեցան :
 Բարունն երկնային՝
 Բարունից սեռին .
 Կարգաւ լըւանայր՝
 Զաշակերտան ,
 Ի յախաից չարին :
 Նոյն եւ զՅուդային՝
 Զիւրոյ մատնըչին ,
 Զոտան լըւացեալ
 Ծածկադէտն՝
 Ընդ ամենայնին :
 Խաբեալն 'ի չարէն՝
 Պատրեալն յարձաթէն ,
 Ոչ պատկառեցաւ ,
 Յահաւոր
 Սուրբ վարդապետէն :
 Նոյն զգործսն աւարտեալ
 Տէրն որ մարդացեալ .
 Սըրբազան դասուն՝

<p>Սիրարար՝ Գարձեալ քարոզեալ : Գուք զիս Տէր կոչէք, Եւ բարուն ձայնէք . Ես պատրւիրան . Աւանդեմ , Սիրով լըսեցէք : Հըսկեցէք սիրով , Եւ խոնարհ հոգւով . Այն է աշակերտ՝ Իմ բանին , Որ զայս ունելով : Եւ դարձեալ յայտնեաց , Նոր խորհուրդ կենաց .</p>	<p>Հաց բաղարջ առեալ , Եւ բաժակ , Գարձեալ ճաշակեաց : Ասաց սուրբ զընդին . Ջայն առնել նոցին . Մինչ 'ի միւսանդամ Գալստեան Իւր՝ յօրըն վերջին : Յընծասցուք հոգւով , Ջնոյն ճաշակելով . Փառք Հօրըն տացուք , Եւ Հոգւոյն , Միածնի մարմնով .</p>
---	---

Եպիսկոպոսն կամ Կաթողիկոսն առէ 'ի վերայ ըրոյն զայս :

Աղօթք .

Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս՝ Աստուած սքանչելազործ՝ հզօր եւ փառաւորեալ . անհասանելի , անիմանալի , վերացեալ , բարձրացեալ քան զամենայն փառս . որ նստիս 'ի քրովբէական կառս . եւ մի 'ի սրբոյ Նրբորդութեանդ դաւանիս 'ի վերնական սրբասաց սերովբէիցն . վասն որոյ եւ գերեքսրբեան փառատրութիւնն ընդ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյն՝ հրեղէն բերանօք իւրեանց՝ սոսկալի ձայնիւ՝ սարսափելով առաջի փառաց աթոռոյ աստուածութեանդ քոյ մասուցանեն քեզ , լի ասելով զամենայն երկիր փառօք քո :

Դու Տէր՝ յաղթեալ 'ի մարդասիրութենէդ քու մէ՛
 մէ՛ ոչ կարացեր անտես առնել զարարածս քո՛ զ'ի
 հողոյ ստեղծեալքս . այլ հաճեցար եւ 'ի մերմէ բը-
 նութենէ փառաւորել, խառնելով զհողեղէն եւ
 ստորեւ կացեալ բնութիւնս մեր՝ ընդ վերնական
 հողեղէն եւ հրեղէն աննիւթական բնութիւնսն .
 եկիր յաշխարհս կամաւ Հօր եւ սուրբ Հոգւոյն .
 առեր զկերպարանս ծառայի 'ի սուրբ եւ յանա-
 րատ կուսէն Մարիամայ . եւ ճշմարիտ բանդ Հօր՝
 մարմինս եղեալ անեղծ եւ անապական՝ նոր եւ ան-
 ճառելի խառնամբ . եւ կատարելով զամենայն
 ստուերական օրէնսն, եղեր լրումն օրինաց եւ մար-
 գարէից . ճշմարիտ օրէնսդիր Աստուած իմ Յիսուս
 Քրիստոս :

Եւ 'ի լրումն ամենայնի՛ եկիր 'ի վերնատունն
 խորհրդոյ . կատարեցեր եւ զայն եւս՝ մովսիսա-
 դիր՝ ստուերական՝ գառնազէն նորոյ փրկագործու-
 թեանս խորհուրդ՝ որ նախ յԵզրիպտոսն նկարեցաւ,
 եւ դու Տէր նոյն ինքն քահանայապետ սուրբ՝ կա-
 տարիչ խորհրդոյ, եւ գառն Աստուծոյ՝ որ մշտնա-
 ջենաւ որ բառնաս զմեզս աշխարհի, միանգամ պա-
 տարագաւ հատեր զմարմինդ քո սիրով . բաշխելով
 քոյոց ընտրեալ աշակերտացն . եւ հրամայեցեր նո-
 ցա զկամաւոր չարչարանս քո՛ որ վասն մեր, եւ
 զմահդ պատմել մինչեւ 'ի միւսանգամ քո յերկրորդ
 եւ 'ի փառաւոր գալուստն :

Բայց նախ քան զայստօսիկ, անճառելի խոնարհու-
 թեամբ՝ 'ի բաց եղեալ զհանդերձս, զգեցար զեն-
 ջակ, որ զգեցեալ ես զլոյս որպէս զօթոց . եւ տրա-
 նօրինական ներմարդութեամբ՝ խոնարհեալ 'ի

ծուռնկս աշակերտացն՝ առ 'ի լուանալ զոտս հողե-
 դէնս . որում կրկնի քեզ ծուռը երկնաւորաց եւ
 երկրաւորաց եւ սանդարամետականաց . եւ ըզ-
 կատարեալ խոնարհութիւնդ յայտնապէս ուսուցեր
 նոցա ասելով, թէ օրինակ մի ետու ձեզ . զի որ-
 պէս ես ձեզ արարի, եւ դուք միմեանց առնիջիք :
 Եւ արդ Տէր բարերար՝ մեք ծառայքս եւ խաչն
 արօտի քո՝ ժողովեալքս 'ի գաւիթ եկեղեցւոյ քո
 ըստ աստուածային օրէնսդ թեանդ, զոր աւան-
 դեցեր մեզ 'ի ձեռն սուրբ առաքելոց քոց . աղա-
 չեմք զքեզ, առաքեալ դէակիցդ քո եւ զփառակից
 ճնողիդ քո՝ զՀոգիդ սուրբ՝ 'ի յարքունական խ-
 թոռոյդ, որ եկեալ հանդիցէ 'ի ժողովարանս մեր .
 եւ սրբեսցէ զջուրս զայս՝ 'ի թեթեւութիւն մեզաց
 մերոց, եւ յընթացս ամենայն բարեաց ճանապար-
 հաց . զի սովաւ զօրացուցեալ զգարչապարս մեր՝
 անխափան ընթացուք, խաչազգեստեալք 'ի յաւի-
 տենական ճանապարհս պատուիրանաց քոց . եւ ար-
 ժանի լիցուք հասանիլ 'ի մասն ժառանգութեան
 սրբոցն 'ի լոյս . եւ գոհանալով փառաւորեսցուք զա-
 մենասուրբ Երրորդութիւնդ, այժմ եւ միշտ եւ յա-
 ւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն .

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք .

Առաջի քո Տէր :

Բարձեալ երկիրպագանեմք, եւ աղաչեմք զամե-
 նագութ ողորմութիւնդ քո . քաւեալ զախտ եւ զա-
 նօրէնութիւն ոգւոց մերոց՝ 'ի ձեռն ջրոյս այսորիկ,

որպէս յաւուրսն Նոյի, զանօրէնութիւն ամենայն
երկրի, եւ որպէս զքորոտութիւնն Նէէմանայ Ա-
սորւոյ՝ ՚ի ձեռն Յորդանանու, եւ որպէս զզանա-
զան ախտան՝ ՚ի ձեռն յուզման ջուրցն Սերովմայ,
եւ որպէս զմեղս ամենայն աշխարհի՝ ՚ի ձեռն սուրբ
աւագանին վերստին ծննդեան:

Եւ որպէս յայնժամ հաստատելով զճշմարիտ մար-
դեղութիւնդ քո անօրինարար խոնարհեցար, եւ
լուացեր զոտս երանելի առաքելոցքոց, զօրացուցա-
նելով զգարչապարս նոցա՝ յընթացս աւետարանի
քոյ ընդ ամենայն տիեզերս. այլ եւ կոխել զզօրու-
թիւնս թշնամւոյն՝ աներկիւղ համարձակութեամբ.
այսպէս եւ ՚ի մեզ հրաշագործեալ մարդասէր Տէր՝ ՚ի
ձեռն աներեւոյթ գալստեան քո ՚ի ժողովարանս
մեր, որպէս զի եւ մեք զօրացեալք ՚ի շնորհաց քոց,
անխափան ընթացուք ՚ի շաւիղն պատուիրանաց
քոց. որով եւ վրկութեան արժանացուք հասանիլ
ընդ ամենայն սուրբս քո. եւ գոհանալով փառա-
ւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ,
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ յառարտ աղօթիցս քեանմաքրեն խաչիւ եւ աւետարա-
նաւ զճնշման երկցս անգամ. ասելով.

Օրհնեսցի եւ սրբեսցի ջուրս այս նշանաւ սուրբ
խաչիս եւ սուրբ աւետարանիս եւ աւուրս շնոր-
հիւ. յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ.
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Եւ խորովուրդին միայն ասէն:

Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Քարոզ .

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր զի սովաւ
փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց եւ կեցուսցէ շնորհիւ ու
ղորմութեան իւրոյ . ամենակալ Տէր Աստուած մեր
կեցո՛ եւ ողորմեան :

Աղօթք .

Պահպանեա զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր ընդ
հովանեալ սուրբ եւ պատուական խաչիւդ քով 'ի
խաղաղութեան . փրկեան յերեւելի եւ յաներևոյթ
թշնամւոյն . արժանաւորեան դոհութեամբ փառաւորել
զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգւոյդ . այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Եւ ապա այնոհեօքա զբեցոացանեն զլայխնոցոան համ
զաւագերեցն , եւ երկուս 'ի գլխաւոր երկցանցն եւ 'ի պա
տաւար ծերացն : Եւ առեալ զենջախ , եւ նստեալ լու
սացեն հարգաւ զոքս աօնեցոան 'ի մեծամեծաց մնլեւ ջը
փոփոանս , եւ արբեսցեն զենջախան՝ զոր սփածեալն են :

Եւ այլն ոչար առեալ յայսկայս եւ յայնկոյս անուշահոօր
խնկով եւ մեղխնօտ լուսելով , երբեն Կաղցր յայնէ ,

Շարական ԴԿ .

Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն՝
ի փրկութեան մեր կատարումն .
Խոնարհի 'ի վերնատունն՝
ի ստուերական տօնից լըրումն .
Նախ քան զընթրիսըն խորհրդոյ՝
Սփածաւ զենջախ արկողն լուսոյ .

Եւ ջուր առեալ ծառայաբար՝
 Զոտրս լուանայր զաշակերտացն :
 Բանին Հօր փառաց լուսոյ՝
 Պետրոս մերձիլ յոտս ոչ ներէր .
 Այնքմ՝ ձեռաց որոյ են գործք՝
 Երկնից երկինք եւ երկրաւորք .
 Որով կուրաց աչքք բացան՝
 Խուլք եւ համերք արձակեցան .
 Որ վերածեաց զինքն 'ի ծովէն՝
 Սաստեաց ալեացն եւ լրուեցին :
 Գրլխոյն ընարեալ հօտին փոքու՝
 Սաստէր զխորհուրդն ոչ գիտելոյ .
 Որով դառնայր եւ հնազանդէր՝
 Զոտս եւ ըզգլուխս մաքրել մաղթէր .
 Գրլխոյս ասէ չէ ինչ պիտոյ՝
 Լուացումըն ջրոյ զի լուացեալ է .
 Ոտիցըդ պէտք են մաքրութեան՝
 Յօդիլ 'ի գլուխըս սրբութեամբ :
 Դասուց իւրոց աշակերտաց՝
 Զոր նախ բանիւ վարդապետեաց .
 Այսօր գործով ըզծայրագոյն՝
 Եցոյց յինքեան զխոնարհութիւն .
 Սպասաւորեալ հողեղինաց՝
 Այն որ անտեան է հրեղինաց .
 Տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն՝
 Այն որ պաշտին 'ի սերովբէից :
 Եթէ Տէրս ասէ էից՝
 Եւ վարդապետըս բոլորից .
 Զաշակերտացդ եւ զծառայից՝
 Զոտրս լուացի 'ի հնոյ ազտից .

Միմեանց եւ դուք համարնութեամբ՝
Յուցէք ըզնոյն խոնարհութիւն .
Բարձրացելոյն 'ի կործանումն'
Եւ անկելոյ բնութեանդ կանգնումն :

Զոր մաքրեցեր յաւաղանին՝
Մաքուր ձեռօք զոտրս նոցին .
Եւ ուսուցեր խոնարհութեամբ՝
Յաղթող լինել չար հրպարտին .
Եւ զիմ լըւն զտիղմըն մեղաց՝
Աղաչանօք սրբոյ գընդին .
Եւ ըզգընացս ուղղեա զոտին՝
Խոնարհութեամբ ելիւք յերկինս :

Ելից զօրէնսըն Մովսեսի՝
Զոր խօսեցաւ 'ի Սինայի՝
Եկեր ըզգառն օրինակին՝
Եւ ըզբաղարջն ընդ եղեգին .
Ըզհինն 'ի նորրա փոխելով
Զըստուերն 'ի լոյս ճըշմարտելով .
Փոխան դառինն ինքըն գոլով՝
Գառն Աստուծոյ նըւիրելով :

Ընդ բաղարջին հաց անխըմոր՝
Ետ ըզմարմինն իւր զերկնաւոր .
Ըզկուսածինն անսերմնաւոր՝
Զանապականն եւ զհոգեւոր .
Ընդ ոչխարին արեան ուխտին՝
Ետ մեզ զարիւն իւր ուխտ կըրկին .
Եւ եղեգան դառնագունին՝
Փոխան ըզվարս աստուածային :

Թագաւորն արարածոց՝
Զհացըն կենաց ետ քաղցելոց .

Եւ ըզբաժակն ուրախարար՝
 Որք յԱդամայ տըրտմեցելոց՝
 Այս նոր ուխտ է ի՛նոյ արեան՝
 Փոխան հընոյ ուխտին արեանց .
 Զոր յիշատակ իմ առնիցէք՝
 Մինչեւ եկից ես միւսանգամ :

Ժողովեալքս 'ի քէն հայցեմք՝
 Ընդ ժողովեալ մետասանին .
 Որ զկենարարդ քո մարմին
 Բաշխեալ ետուր ընդ բաժակին .
 Շնորհեալ եւ մեղ Տէր ընդ նոսին՝
 Հաղորդ լինել քու մ սեղանին .
 Կենաց հացիդ յոր փափաղիմք՝
 Եւ ըմպելւոյդ ում ծարաւիմք :

Կամ Շարական ԳՁ. Վերաձգողն, փես երեւ 25. և այլ
 աւարի և կասին զխորհրդաւոր շարականն ինչեւ զճարի որից
 լուսացումն ։

Եւ լուսացեալն կարի ըստ կարէի երկրպագին սարի իա-
 շին . և համբարին զաւերարանն , և զաջ եպիսկոպոսին կամ
 քահանային լուսացողի ։

Եւ յորժամ աթենայնն կարարումն աւցէ՝ երբն և լուս-
 ցումն , նսորի եպիսկոպոսն զէրամբարձ յախում , և առնն .
 Որժիւ , և զճացորդ աւերարանին կարդան ։

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս .

Եւ յորժամ լուաց զոտս նոցա , առ զհանդերձան
 իւր եւ զարձեալ բազմեցաւ , եւ ասէ ցնոսա . զի-
 տէք զինչ արարիդ ձեզ : Դուք կոչէք զիս վարդա-

պետ եւ Տէր . եւ բարւոք ասէք , քանզի եմ իսկ :
Իսկ արդ՝ եթէ ես լուացի զոտս ձեր՝ Տէրս եւ վար-
դապետս , եւ դուք պարտիք զմիմեանց ոտս լուա-
նալ : Զի օրինակ մի ետու ձեզ , զի որպէս ես ձեզ
արարի , եւ դուք աննիջիք :

Քարոզ .

Եւ եւս միաբան ամենեքեան դոհացարուք զան-
հասանելի եւ զանճառելի մարդասիրութեանէն Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի , որ այսօր նորոգեաց 'ի մեզ
զսահման պատուիրանի իւրոյ , տալով մեզ անհա-
ւատչեայ պարգեւս թողութեան մեղաց՝ սրբոյ ա-
ւաղանին մաքրութեանն : Աղաչեսցուք եւ խնդրես-
ցուք 'ի նմանէ . զի արժանաւորեսցէ զմեզ արթնու-
թեամբ եւ զգաստութեամբ՝ հաղորդ լինել չարչա-
րանաց նորա . առ 'ի հանդիպումն լուսոյ փառա-
ւոր յարութեան իւրոյ . ամենակալ Տէր Աստուած
մեր կեցուցէ եւ ողորմեսցի :

Ժողովուրդն ասէ . Տէր ողորմեա , Տէր ողորմեա ,
Տէր ողորմեա :

Եպիսկոպոսն կամ Քահանայն ասէ զայս .

Աղօթե՛ք .

Տէր Աստուած մեր՝ որ ըստ բազում սքանչելա-
գործ մարդասիրութեան քոյ ոչ անարժան համա-
րեցար լուանալ զոտս աշակերտաց քոյ , զի խո-
նարհութեամբ ուսուցեր բարձրանալ այնոցիկ ,
որք զան զհետ հրամանաց քոյ Տէր . դու նոյն
ինքն փրկիչ աշխարհի , եւ այժմ նորոգեա 'ի մեզ

զսահմանս պատուիրանի քո . եւ երեւելի ջրոյս այս-
 սորիկլուացմամբ . շնորհեան մեզ զմաքրութիւնս Հոգ-
 ւոյդ սրբոյ , եւ սրբեա զհոգի եւ զմարմինս մեր յա-
 մենայն սասանայական ներգործութեանց . զի դու
 ես թագաւոր մեր . եւ անուն քո կոչեցեալ է 'ի
 վերայ մեր . վասն որոյ քեզ հանցութիւնս զօրհնութիւնս
 եւ զփառս Հօր եւ ամենասուրբ Հոգւոյդ , այժմ եւ
 միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւնս ամենեցունս .

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք .

Առաջի քո Տէր :

Հովուապետ բարի եւ մարդասէր Տէր մեր Յի-
 սուս Քրիստոս . որ կամաւորաբար յանձն առեր զը-
 նել զանձն քո 'ի վերայ բանաւոր հօտի քո , որ զմո-
 լորեալքս գտեր , եւ զվիրաւորեալքս բժշկեցեր հոգ-
 ւով եւ ջրով սուրբ աւազանին լուացմամբ եւ ա-
 նապական մարմնոյ եւ արեան քո ճաշակմամբ . վասն
 որոյ եւ այսօր անօրինական ներմարդութեամբ
 զերկուս փրկագործութիւնս մեր՝ անճառելի խո-
 նարհութեամբ սկիզբն արարեալ կատարեցեր 'ի
 վերնաառունն , լուանալով զոտս աշակերտացն քոց .
 բաշխելով 'ի նոսա՝ զկենդանարար մարմին քո եւ
 զարիւն . եւ զնոյն յիշատակ կամաւոր չարչարանաց
 քոց , նոքօք աւանդեցեր ամենայն հաւատացելոց .
 կատարել մինչեւ յերկրորդ գալուստ քո սուրբ :

Եւ արդ Տէր բարերար՝ մեք մեղուցեալ ծառայ-
 քրս քո , ըստ կարի տկարութեանս մերում զօրէնս
 քո յանդ հանեալ , աղաչեմք զդուք եւ զշնորհս

ողորմութեան քո . հովուեան զբանաւոր եւ զմտաւոր հօտ քո՝ յարօտս կենդանարար աւետարանական վարդապետութեան քո , հանգո՛ զմեզ 'ի ջուրն սուրբ աւազանին . առ 'ի յորդեգրութիւն Հօր քո սրբոյ , 'ի յուղիսս փափկութեան անապական արեան քո՝ զոր վասն մեր հեղեր . տուր մեզ զկենդանարար մարմինդ քո՝ որ է հաց կենաց իջեալ յերկնից . եւ աշխարհի կեանս պարգեւեալ . առաջնորդեա մեզ 'ի շաւիղս պատուիրանաց քոյ՝ առաջնորդական Հոգւովդ քով սրբով . տուր պահապան երկիւղածաց քոյ . զբանակս հրեշտակաց քոյ . ամբացուցանելով շուրջանակի զհոգի եւ ըզմարմին մեր . 'ի մեքենայից սատանայի . տուր մեզ իմաստութիւն՝ ճառագայթեալ հոգւով ելանելնդ քեզ յաղօթս 'ի սուրբ լեառն ձիթենեաց , առ 'ի կցորդութիւն կամաւոր չարչարանաց քոյ :

Շնորհեա մեզ Տէր զղջունն արտասուաց՝ ընդ երանելոյն Պետրոսի , առ 'ի լուացունն մեզաց մերոց . արժանաւորեա զմեզ՝ մաքուր հոգւով հանդիպիլ քեզ 'ի փառաւոր եւ 'ի միւսանդամ դալըստեան քո . եւ ընդ ամենայն սուրբս քո յարազուարճ բեկրանօք՝ ուրախութեամբ օրհնել՝ գովել եւ փառաւորել զամենասուրբ զԵրրորդութիւնդ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Քարոզ .

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ 'ի Տեառնէ , զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ :

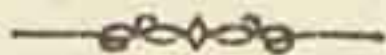
'ի վերայ մեր, Տէրն ամենակալ կեցուսցէ եւ ուղորմեսցի :

Զայնիւ. կեցո Տէր. երեք Տէր ողորմեսա :

Աղօթք .

Թագաւոր խաղաղութեան՝ օգնական եւ փրկիչ անձանց մերոց՝ Քրիստոս Աստուած մեր, սլարըսպեալ պահեան դժողովուրդսքո՝ ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչիւղ քոյ 'ի խաղաղութեան : Փրկեան յերեւելի, եւ յաներեւոյթ թշնամոյն . արժանաւորեան գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգւոյդ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

1811
1812
1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1820
1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000

2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050
2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100

Р. У.

№ 6667

1.5